

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej
z dnia 2024 r.*

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

Maj 2024

Opracowano przy współpracy
Urzędu Miejskiego w Pińczowie,
Komitetu Rewitalizacji,
mieszkańców i innych interesariuszy rewitalizacji
z firmą *InicjatywaLokalna.pl Sp. z o. o.*

Spis treści

Wstęp.....	5
I. Część wprowadzająca	8
1. Metodologia prac nad dokumentem	8
II. Część diagnostyczno-analityczna.....	10
1. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	10
2. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	17
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	22
III. Część programowa	57
1. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji	57
1.1. Misja i wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	57
1.2. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań	60
2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne w latach 2023–2030.....	65
2.1. Lista planowanych podstawowych projektów/przedsięwzięć	65
2.2. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć.....	84
2.3. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	90
3. Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	99
4. Szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania.....	107
IV. Część wdrożeniowa.....	109
1. System realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.....	109
1.1. Struktura zarządzania dokumentem wraz z jego kosztami	109
1.2. Harmonogram realizacji programu	112
1.3. Promocja dokumentu	114
2. System monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu	115
2.1. Sposoby monitorowania i sprawozdawczości	115
2.2. Sposób ewaluacji i wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu	120
3. Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji	121
4. Procedura strategicznej oceny oddziaływania dokumentu na środowisko oraz opiniowania przez właściwe instytucje	129
5. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	130
6. Sposób realizacji dokumentu a polityka mieszkaniowa i planowanie przestrzenne w gminie	130
6.1. Niezbędne zmiany w polityce mieszkaniowej	130
6.2. Niezbędne zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	130
Spis map	132

Spis schematów	132
Spis tabel	133
Spis wykresów.....	133
Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno- przestrzennych obszaru rewitalizacji	135

Wstęp

Rewitalizacja stanowi odpowiedź na szereg zjawisk kryzysowych występujących na obszarach gmin, takich jak degradacja techniczna oraz narastające problemy w sferach społecznej i gospodarczej. W związku z tym niezbędne jest planowanie i realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych odpowiadających na zidentyfikowane problemy oraz potencjały danego obszaru zdegradowanego, a także wynikającą z nich skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych. Rewitalizacja to proces, a nie pojedyncze działanie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 *Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), rewitalizacja stanowi: „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Podstawowym narzędziem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych jest *gminny program rewitalizacji*, który jest inicjowany, sporządzany oraz uchwalany przez Radę Miejską na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Dokument obejmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych publicznych lub prywatnych), ponieważ tylko taka różnorodna konstrukcja warunkuje osiągnięcie zakładanych efektów.

Objęcie danego obszaru zdegradowanego Gminnym Programem Rewitalizacji będzie stanowiło podstawę wspierania go poprzez instrumenty i narzędzia dedykowane rewitalizacji lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030 (GPR) stanowi spójny dokument strategiczny mający na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla rozwoju gminy, poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowane terytorialnie oraz prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Niniejszy dokument opracowany został zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji*, w oparciu o art. 36 ust. 8 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079) (ustawa wdrożeniowa), a także z uwzględnieniem zapisów dotyczących „innych instrumentów terytorialnych” (dalej: IIT) zawartych w rozdziale 8.3. Umowy Partnerstwa¹. Ponadto niniejszy dokument opracowany

¹ *Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa, czerwiec 2022.

został zgodnie z wymogami art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060² (dalej: rozporządzenie ogólne).

Zgodnie z Umową Partnerstwa rewitalizacja jest szczególnym obszarem i będzie wdrażana w pojedynczych gminach, wyłącznie jako IIT, na podstawie gminnych programów rewitalizacji pełniących funkcję IIT. Zgodnie z art. 29 rozporządzenia ogólnego strategię IIT, w tym GPR, powinny zawierać elementy takie jak:

- *obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia* – w tym przypadku obszar rewitalizacji Gminy Pińczów;
- *analiza potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych* – na potrzeby niniejszego GPR opracowano *Diagnozę na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów*, która zawiera analizę problemów, potrzeb i potencjałów poszczególnych obszarów gminy, w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej. W GPR dokonano pogłębionej diagnozy wyznaczonych podobszarów rewitalizacji, w tym określono występujące na nim najistotniejsze problemy i ich przyczyny oraz potrzeby interesariuszy i potencjał rozwojowy, w tym jego znaczenie dla całej gminy;
- *opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru* – w GPR wskazano projekty podstawowe i przedsięwzięcia uzupełniające o charakterze zintegrowanym, których realizacja pomoże w osiągnięciu założonych celów. Wszystkie zaplanowane działania mają na celu zniwelowanie zdiagnozowanych problemów i zaspokojenie potrzeb interesariuszy rewitalizacji poprzez wykorzystanie istniejących potencjałów obszaru. Projekty obejmują różne sektory i kilka rodzajów interesariuszy (władze publiczne, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, mieszkańcy itd.);
- *opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji* – w niniejszym dokumencie szeroko opisano partycypację społeczną, udział mieszkańców w tworzeniu GPR, a także określono system jego realizacji, w tym sposoby udziału mieszkańców i ewentualnych partnerów w realizacji, monitorowaniu i ewaluacji GPR. Projekty realizowane będą w partnerstwie przez różne podmioty, a nie jedynie przez wspólnotę samorządową.

Dokument składa się z czterech zasadniczych części, a mianowicie: części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej, programowej oraz wdrożeniowej.

Część wprowadzająca zawiera ogólne informacje dotyczące metodologii opracowania dokumentu oraz jego uwarunkowania zewnętrzne, tj. strategiczno-programowe, które wskazują na powiązanie rewitalizacji z całościową wizją rozwoju gminy.

Część diagnostyczno-analityczna obejmuje metodologię delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz określenie ich zasięgów przestrzennych poprzez wskazanie przebiegu granic na terenie gminy. Ponadto zawiera szczegółową diagnozę

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159).

wyznaczonych podobszarów rewitalizacji w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej wraz ze skwantyfikowanymi danymi i ich analizą w celu przedstawienia skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Część programowa przedstawia najważniejsze założenia procesu rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Pińczów, tj. wizję wyprowadzenia go ze stanu kryzysowego, misję, cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań mającymi na celu eliminację lub ograniczenie zidentyfikowanych negatywnych zjawisk i wykorzystanie potencjałów lokalnych. Ponadto zostały tutaj zawarte podstawowe (główne) oraz uzupełniające (komplementarne) projekty rewitalizacyjne powiązane ze sobą i wspólnie oddziałujące na obszar rewitalizacji. Ważnym elementem są również szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem różnych źródeł finansowania projektów.

Część wdrożeniowa składa się z systemu realizacji (wdrażania) dokumentu, a także systemu monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu w reakcji na zmiany w otoczeniu. Ponadto w niniejszej części zawarte zostały mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i innych podmiotów oraz grup nieformalnych aktywnych na terenie gminy, na każdym etapie procesu rewitalizacji, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji. Przedstawiony został tutaj również przebieg procesu opiniowania dokumentu przez instytucje zewnętrzne oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ostatnim elementem jest sposób realizacji założeń dokumentu w odniesieniu do polityki mieszkaniowej oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego w gminie wraz z załącznikiem graficznym wskazującym na kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych na obszarze rewitalizacji.

I. Część wprowadzająca

1. Metodologia prac nad dokumentem

Metodologię sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji warunkowała przede wszystkim *Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Dokument opracowany został z wykorzystaniem modelu ekspercko-partycypacyjnego, polegającego na możliwie szerokim udziale wszystkich interesariuszy we wszystkich etapach prac, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za zorganizowanie procesu konsultacji społecznych oraz przygotowanie końcowej wersji dokumentu. Na wybór takiego podejścia decydujący wpływ miała idea rewitalizacji, w której kluczową rolę odgrywa realizacja zasady partnerstwa i partycypacji społecznej.

Metodologia prac obejmowała dwie zasadnicze części, składające się na efekt końcowy w postaci dokumentu *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030*, a mianowicie:

1. *Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów* – obejmowało następujące etapy:
 - 1) Zgromadzenie danych statystycznych do diagnozy w podziale na ustalone jednostki referencyjne gminy (Miasto Pińczów i 42 jednostki pomocnicze, w tym, 41 sołectw i 1 osiedle) we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zarówno z Urzędu Miejskiego w Pińczowie, jak i instytucji zewnętrznych;
 - 2) wykonanie wielokryterialnej analizy przestrzennej ustalonych wskaźników oraz opracowanie diagnozy gminy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z mapami poglądowymi koncentracji problemów we wszystkich ww. sferach;
 - 3) przeprowadzenie w dniach 18.08–18.09.2023 roku konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów wraz z opracowaną diagnozą gminy oraz mapami przedstawiającymi granice ww. obszarów;
 - 4) przedstawienie Radzie Miejskiej przez Burmistrza, wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy wraz z projektem uchwały, diagnozą gminy na potrzeby wyznaczenia ww. obszarów i mapami przedstawiającymi ich granice;
 - 5) podjęcie na sesji przez Radę Miejską w Pińczowie *Uchwały Nr LVI/616/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 29 września 2023 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów*;
 - 6) przekazanie ww. uchwały oraz jej opublikowanie w dniu 09.10.2023 roku wraz z załącznikami, tj. mapami obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego jako poz. 3988.
2. *Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z przeprowadzeniem procesu zaopiniowania dokumentu i Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko* – obejmowało następujące etapy:

- 1) podjęcie na sesji przez Radę Miejską w Pińczowie *Uchwały Nr LVII/629/2023 z dnia 30 października 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030* (po ponad 14 dniach niezbędnych na uprawomocnienie się uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów, która jest aktem prawa miejscowego);
- 2) ogłoszenie o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na stronie internetowej gminy pinczow.com.pl (w zakładce „Aktualności”) w dniu 10.11.2023 r., w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości (na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pińczowie), przez Obwieszczenie nr 71/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów z dnia 9 listopada 2023 r.;
- 3) przeprowadzenie różnorodnych form partycypacji społecznej służących wspólnemu wypracowaniu przez wszystkich interesariuszy rewitalizacji głównych założeń dokumentu (wizji, misji, celów, kierunków działań), a także „zbudowaniu” bazy planowanych do realizacji projektów (w tym partnerskich), mających na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego;
- 4) opracowanie i przeprowadzenie konsultacji założeń projektu 1.0 dokumentu z Komitetem Rewitalizacji;
- 5) opracowanie i przeprowadzenie w dniach r. zewnętrznych konsultacji społecznych projektu 1.0 dokumentu;
- 6) wystąpienie w dniu r. o zaopiniowanie projektu GPR przez instytucje wskazane w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji wraz z uzyskaniem opinii w ciągu 21 dni – terminu ustalonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji;
- 7) wystąpienie z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (RDOŚ) o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 47 i 49 *Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) wraz z uzyskaniem stanowiska ww. instytucji;
- 8) przekazanie i uchwalenie projektu dokumentu na sesji przez Radę Miejską w Pińczowie.

Szczegółowy opis działań partycypacyjnych przeprowadzonych na poszczególnych etapach prac przedstawiono w rozdziale 3 części IV niniejszego dokumentu pn. *Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji*.

Dokument powstał w wyniku prac przedstawicieli samorządu, instytucji publicznych oraz kluczowych dla rozwoju gminy partnerów z sektorów społecznego i gospodarczego, przy współudziale (w postaci wsparcia merytorycznego) ekspertów i specjalistów zewnętrznych, a także mieszkańców wyznaczonego obszaru, jako głównych interesariuszy procesu rewitalizacji.

II. Część diagnostyczno-analityczna

1. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologię wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz szczegółowy przebieg procesu diagnostycznego gminy zawiera *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów*. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, rewitalizacja to „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych”, dlatego przy wyznaczaniu zasięgu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę zestaw kryteriów zawarty w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, które wskazują na istnienie stanu kryzysowego na danym terenie.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako „stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- 1) *gospodarczej* – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- 2) *środowiskowej* – w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi bądź stanu środowiska;
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnej* – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- 4) *technicznej* – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy³.

W związku z powyższym, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego, Gmina Pińczów podzielona została na *jednostki strukturalne (referencyjne)*, w sposób odpowiadający istniejącym powiązaniom funkcjonalnym. W procesie diagnostycznym na terenie gminy

³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, s. 6–7.

przyjęto podział na sołectwa, osiedle oraz obszary. Analiza danych ilościowych w ustalonych jednostkach strukturalnych pozwoliła na zidentyfikowanie lokalizacji problemów i wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego.

W przeprowadzonej diagnozie dokonano analizy porównawczej jednostek referencyjnych, opartej na zestawie wskaźników cząstkowych oraz syntetycznych wskaźników degradacji we wszystkich sferach pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania zjawisk kryzysowych i potencjałów lokalnych na terenie gminy. Syntetyczne wskaźniki koncentracji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach przedstawione zostały na mapach poglądowych Gminy Pińczów z podziałem na jednostki strukturalne. Jako główne kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto wskaźniki przedstawione w tabeli 1.

W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi.

**Tabela 1 Wskaźniki obrazujące sytuację w Gminie Pińczów w sferach:
społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej**

Sfera	Cechy szczególne sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
SPOŁECZNA	Trendy demograficzne	1.	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	Urząd Miejski w Pińczowie
		2.	Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	%	
		3.	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	
		4.	Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (wskaźnik obciążenia demograficznego)	szt.	
		5.	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	-	
		6.	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	-	
	Sytuacja na rynku pracy/bezrobocie	7.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania (dane dla gminy)	%	Powiatowy Urząd Pracy w Pińczowie
		8.	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (dane dla gminy)	%	
	Skala problemów społecznych	9.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pińczowie
		10.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	szt.	
		11.	Liczba osób, którym przyznano świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1000 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		12.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	szt.	
		13.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	

		14.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		15.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1000 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	Poziom edukacji i wychowania przedszkolnego	16.	Średnie % wyniki z egzaminów ósmoklasisty (dane dla gminy)	%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
	Skala problemów społecznych	17.	Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta" na 1000 mieszkańców	szt.	Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie
	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego	18.	Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych przez Policję	szt.	
		19.	Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1000 osób (dane dla gminy)	szt.	
	Udział w życiu publicznym	20.	Frekwencja w wyborach samorządowych - I tura (X 2018)	%	Państwowa Komisja Wyborcza
		21.	Frekwencja w wyborach parlamentarnych (X 2019)	%	
GOSPODARCZA	Przedsiębiorczość mieszkańców	22.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie
		23.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	
	Sytuacja gospodarcza	24.	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	
		25.	Liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Wypożyczenie w infrastrukturę społeczną	26.	Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 100 mieszkańców	km ²	Urząd Miejski w Pińczowie
		27.	Położenie na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi	TAK/NIE	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

		28.	Położenie na obszarach objętych Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego	TAK/NIE	
TECHNICZNA	Wyposażenie w infrastrukturę techniczną	29.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miejski w Pińczowie
		30.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	
		31.	Udział zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków będących w stanie degradacji technicznej w liczbie tych zabytków ogółem	%	
ŚRODOWISKOWA	Odpady niebezpieczne	32.	Ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska - azbest	tona	
		33.	Ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	tona	
	Formy ochrony przyrody	34.	Położenie na obszarach objętych formami ochrony przyrody	TAK/NIE	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
	Wyposażenie w infrastrukturę	35.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej	%	Urząd Miejski w Pińczowie
		36.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	%	

Źródło: Opracowanie własne

Proces diagnostyczny został przeprowadzony we współpracy pracowników Urzędu Miejskiego w Pińczowie i jednostek organizacyjnych gminy wraz z zespołem zewnętrznych ekspertów. W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi. Dla przyjętych jednostek referencyjnych pozyskano dane statystyczne gromadzone w zasobach Urzędu Miejskiego w Pińczowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pińczowie oraz instytucji zewnętrznych, m.in.: Komendy Powiatowej Policji w Pińczowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Pińczowie, a także ogólnodostępne dane z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Część pozyskanych danych została wykorzystana do porównawczej analizy ilościowej wskaźników ze średnią wartością dla całej gminy, a część posłużyła do dokonania analizy jakościowej, charakteryzującej ważne dla rewitalizacji deficyty i problemy obszarów oraz lokalne potencjały.

Delimitacja obszaru rewitalizacji dokonana została przy uwzględnieniu zapisów art. 10 ustawy o rewitalizacji, który stanowi, że jest to: „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których

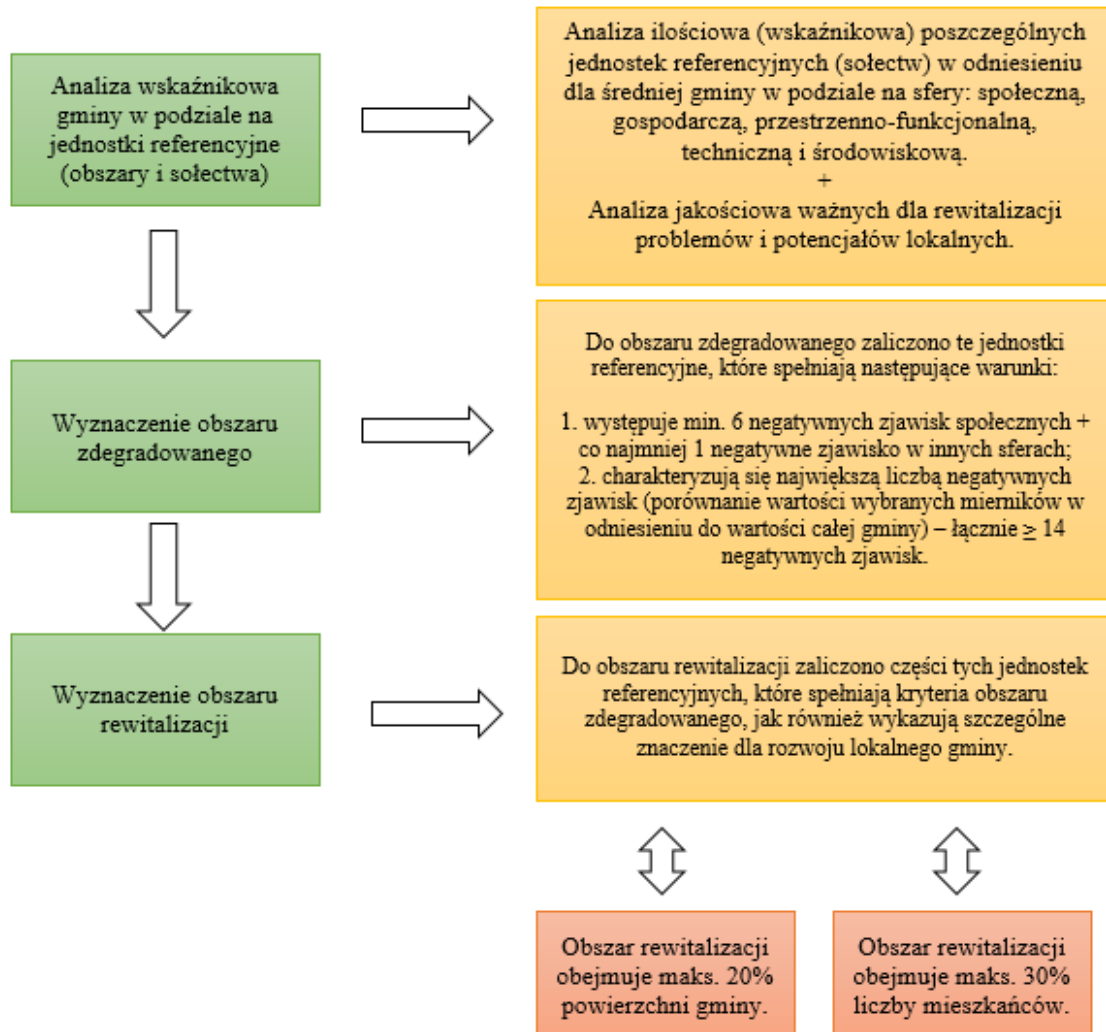
mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację”.

Zgodnie z powyższym, wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Takie uzasadnienie obejmuje przedstawienie możliwych do wykorzystania w procesie rewitalizacji lokalnych potencjałów, a także nawiązanie do gminnych dokumentów strategicznych i planistycznych, w których wybrany obszar będzie ujęty jako ośrodek koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w gminie.

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Gminie Pińczów, przedstawiona została na schemacie 1.

.

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów

Źródło: Opracowanie własne

2. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych – w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz stanem kryzysu w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że: „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”.

Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 14 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami, obszar zdegradowany na terenie Gminy Pińczów obejmuje wszystkie obszary Miasta Pińczów (Obszar nr 1, Obszar nr 2, Obszar nr 3, Obszar nr 4) oraz sołectwa: Krzyżanowice Dolne (21), Kozubów (20), Mozgawa (20), Zakrzów (20), Młodzawy Małe (19), Krzyżanowice Średnie (19), Chwałowice (19), Uników (17), Szczypiec (17), Orkanów (16), Stara Zagość (16), Byczów (15), Podłęże (15), Zagorzyce (15), Gacki-Osiedle (15), Chruścice (14), Kowala (14), Winiary (14), Borków (14), Skowronno Górne (14), Chrabków (14), Sadek (14), Wola Zagojska Górna (14). Wskazany obszar zajmuje 109,33 km², co stanowi 51,37% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 14 307 osób, tj. 73,02% ogółu mieszkańców gminy (dane na koniec 2021 roku)⁴.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar, na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy, w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono obszar rewitalizacji będący częścią Miasta Pińczów – Podobszar I (część Obszaru nr 1, Obszaru nr 2, Obszaru nr 3) oraz Podobszar II (część Obszaru nr 4).

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 2,88 km² (Podobszar I – 1,55 km², czyli 0,73% ogólnej powierzchni gminy, Podobszar II – 1,33 km², czyli 0,62% ogólnej powierzchni gminy) i jest zamieszkały przez 4 004 osoby (Podobszar I – 2 535 osób,

⁴ Urząd Miejski w Pińczowie.

czyli 12,94% ludności ogółem gminy, Podobszar II – 1 469 osób, czyli 7,50% ludności ogółem gminy), więc nie przekracza limitów określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (dane za 2021 r.).

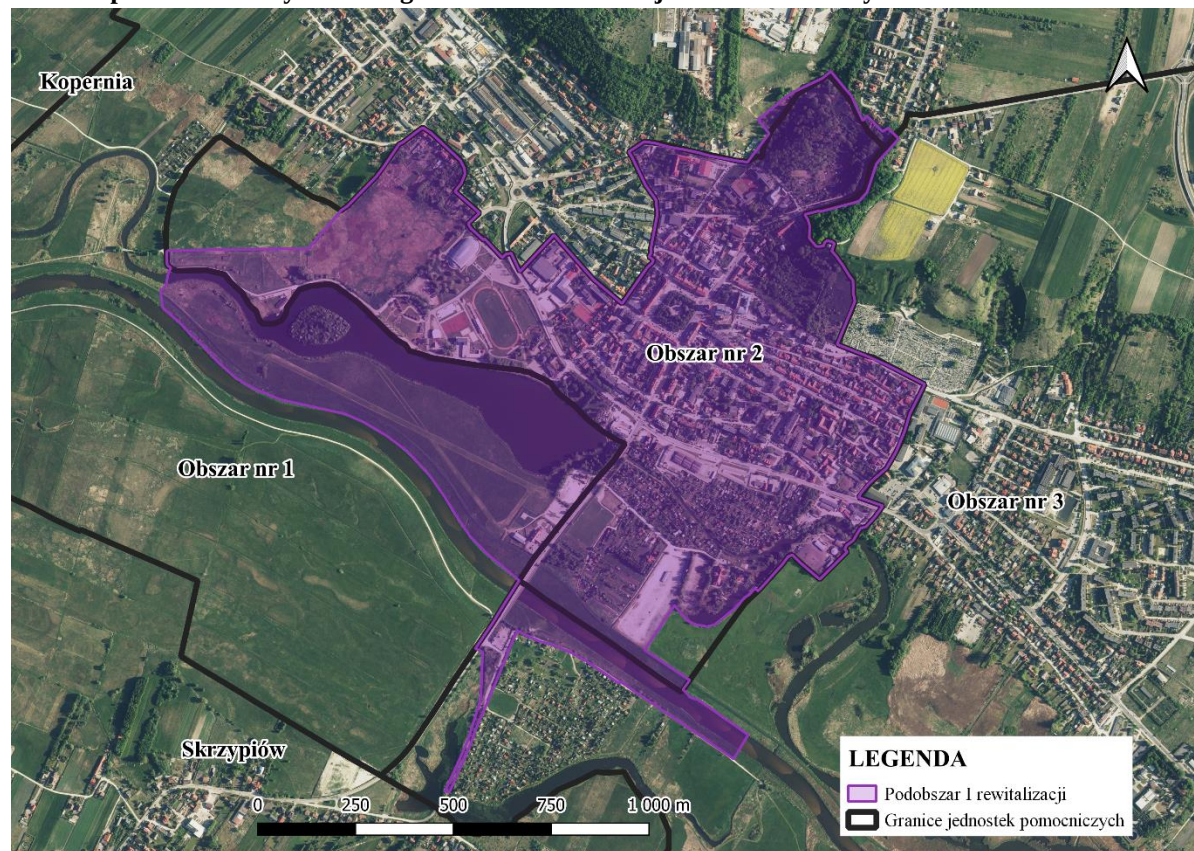
Potencjały i zasoby obszaru rewitalizacji pokazują, iż ma ona istotne znaczenie dla rozwoju gminy, szczególnie w sferze społecznej, w której zidentyfikowano najwięcej problemów. Wszelkie działania rewitalizacyjne podjęte w celu zniwelowania negatywnych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze będą oddziaływać na teren całej gminy, wpływając tym samym na poprawę jakości życia jej mieszkańców.

Lokalizację obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego przedstawiono na mapie 1, natomiast szczegółowy przebieg granic obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów zaprezentowano na mapach 2 (Podobszar I) i 3 (Podobszar II). Do opracowania map poglądowych obrazujących podział Gminy Pińczów na jednostki strukturalne wykorzystano zbiory danych państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, będących w zasobach centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

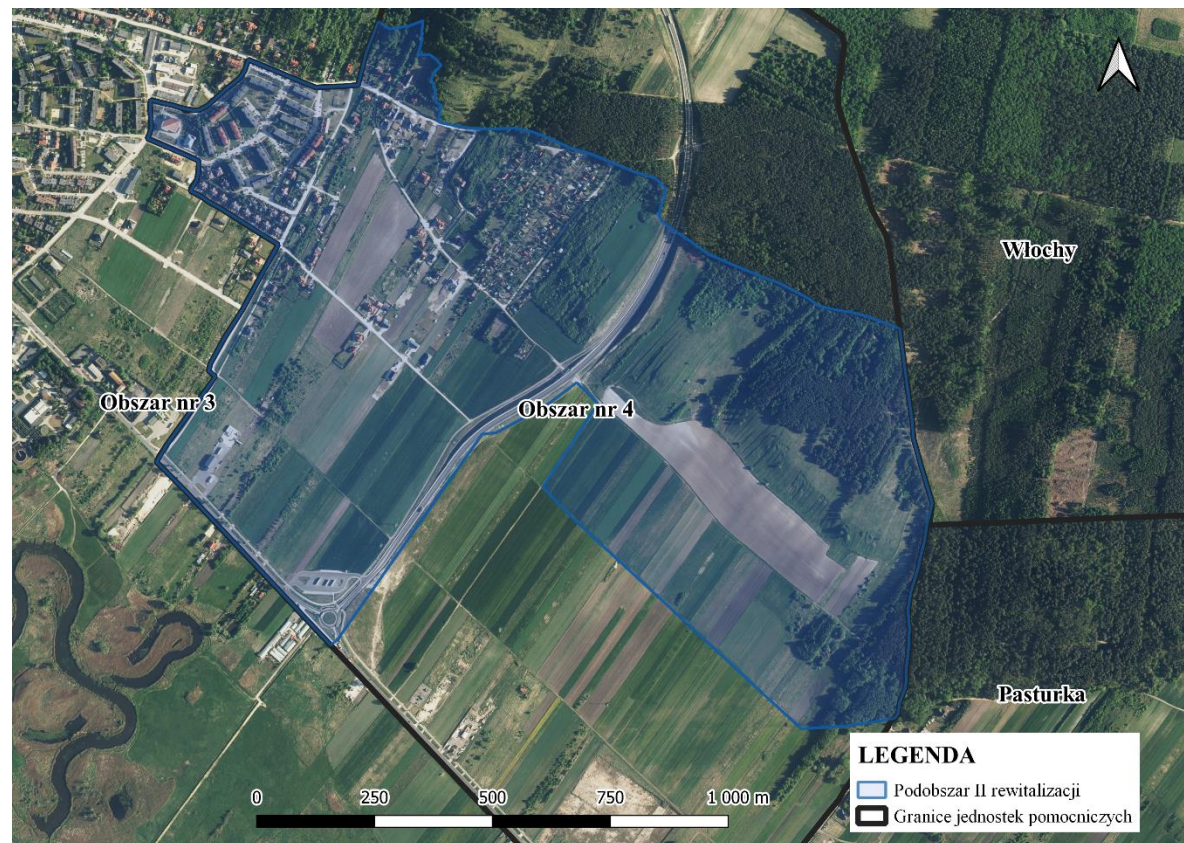
A horizontal scale bar with alternating black and white segments. Above the bar, the numbers 0, 2, 4, 6, and 8 are placed at regular intervals, followed by the unit 'km'. A small, irregular black mark is present above the number 6.

Mapa 2 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów – Podobszar I

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy (mapy.geoportal.gov.pl)

Mapa 3 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów – Podobzar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy (mapy.geoportal.gov.pl)

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Jednym z najważniejszych elementów Gminnego Programu Rewitalizacji, wynikającym z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji jest „szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji (...) obejmująca analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru”.

Zgodnie z powyższym pogłębiona diagnoza wyznaczonego obszaru obejmowała sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Problemy analizowane w ramach wszystkich aspektów wzajemnie się przenikają i podział na sfery tematyczne ma charakter umowny. Takie szerokie rozpoznanie oraz identyfikacja skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych pozwoli na przygotowanie projektów o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i większym oddziaływaniu.

Schemat 2 Sfery tematyczne analizowane w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji to tereny będące częścią Miasta Pińczów. Podobszar I (część Obszaru nr 1, Obszaru nr 2, Obszaru nr 3) znajduje się w zachodnio-centralnej części Miasta Pińczów i stanowi jej centrum społeczno-gospodarcze. Usytuowane są tam obiekty, takie jak: kościół parafialny pw. Św. Jana Apostoła i Ewangelisty, Urząd Miejski, Komenda

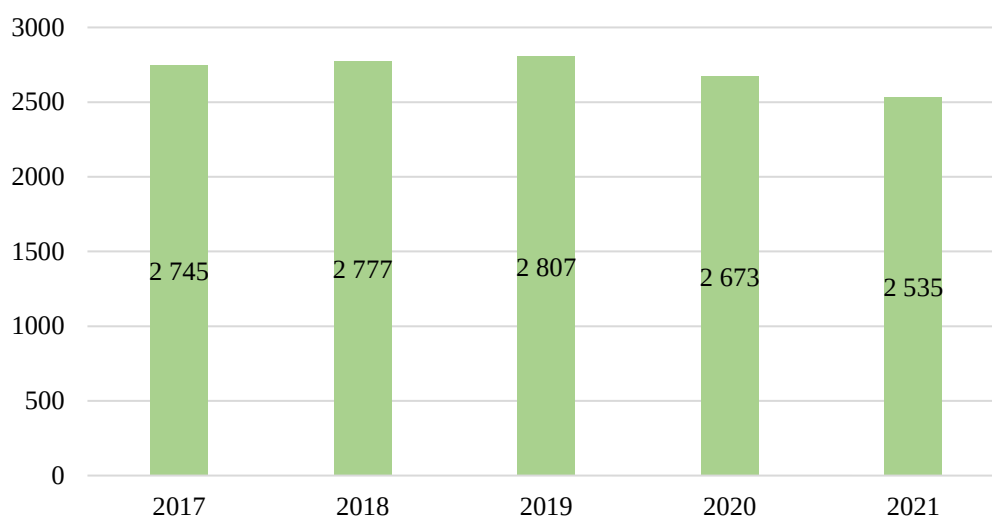
Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Muzeum Regionalne, Góra Zamkowa z pozostałościami zamku, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Dworzec, Stadion, Punkt Przedszkolny oraz wciąż rozwijająca się strefa handlowo-usługowa, stanowią o potencjale tej części Miasta. Wyznaczony Podobszar II (część Obszaru nr 4) usytuowany jest we wschodniej części obszaru Miasta. Znajdują się tam głównie budynki wielorodzinne, obiekty handlowo-usługowe oraz wyznaczony obszar ochrony uzdrowiskowej – posiadanie mikroklimatu i zasobu surowców leczniczych.

Z uwagi na to, że wyznaczony obszar rewitalizacji w podziale na Podobszary to główny ośrodek gminy, dominują tutaj funkcje: publiczne, usługowe, handlowe, edukacyjne, kulturalne, rekreacyjne i mieszkaniowe. Jednocześnie z uwagi na duże znaczenie w rozwoju miasta i całej gminy, wyznaczony obszar gromadzi znaczną liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do jego degradacji technicznej i kumulacji problemów społeczno-gospodarczych (najwyższe wartości wskaźników dotyczących opieki społecznej). Ponadto w związku z lokalizacją na tym terenie największej koncentracji substancji mieszkaniowej, obszar ten wykazuje wysoką kumulację problemów związanych z wykluczeniem społecznym oraz niedostateczną możliwością zaspokojenia potrzeb w zakresie świadczonych usług społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych w stosunku do zapotrzebowania zgłaszanego przez mieszkańców.

Według danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie stan ludności na wyznaczonym obszarze rewitalizacji na koniec 2021 roku (zgodnie z faktycznym miejscem zamieszkania) wynosił ogółem 4 004 mieszkańców (Podobszar I – 2 535 osób, czyli 12,94% ludności ogółem gminy, Podobszar II – 1 469 osób, czyli 7,50% ludności ogółem gminy), więc nie przekracza limitów określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

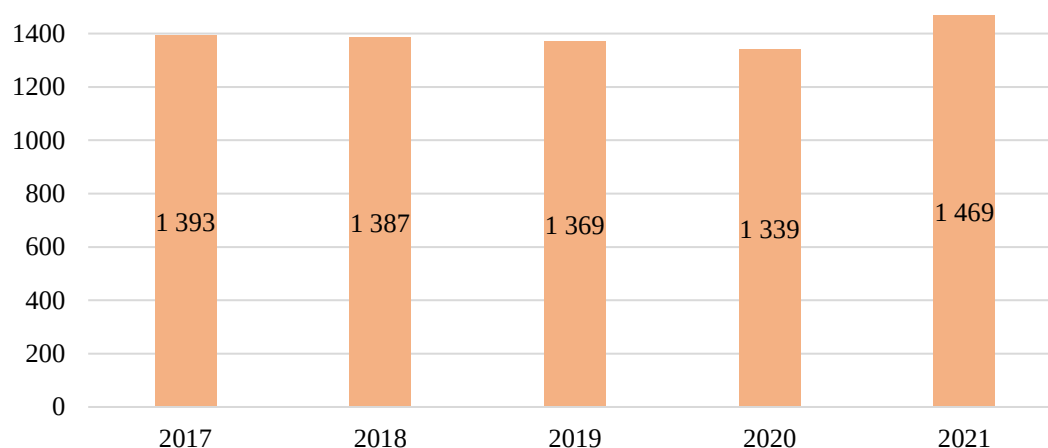
Procesy demograficzne na obszarach jednostek samorządów terytorialnych związane z ruchem naturalnym ludności, takie jak: urodzenia, zgony i migracje (wewnętrzne i zewnętrzne) wpływają zarówno na liczbę ludności, jak również na jej strukturę wiekową. Biorąc pod uwagę liczbę ludności ogółem wyznaczonego obszaru rewitalizacji – zaobserwowano spadek. Analizując sytuację dotyczącą ludności w podziale na Podobszary, na terenie Podobszaru I odnotowano spadek ludności w omawianych latach (wykres 1), zaś na terenie Podobszaru II w 2021 roku odnotowano wzrost liczby ludności w porównaniu do poprzednich analizowanych lat (wykres 2).

Wykres 1 Liczba ludności na Podobszarze I w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

Wykres 2 Liczba ludności na Podobszarze II – w latach 2017–2021

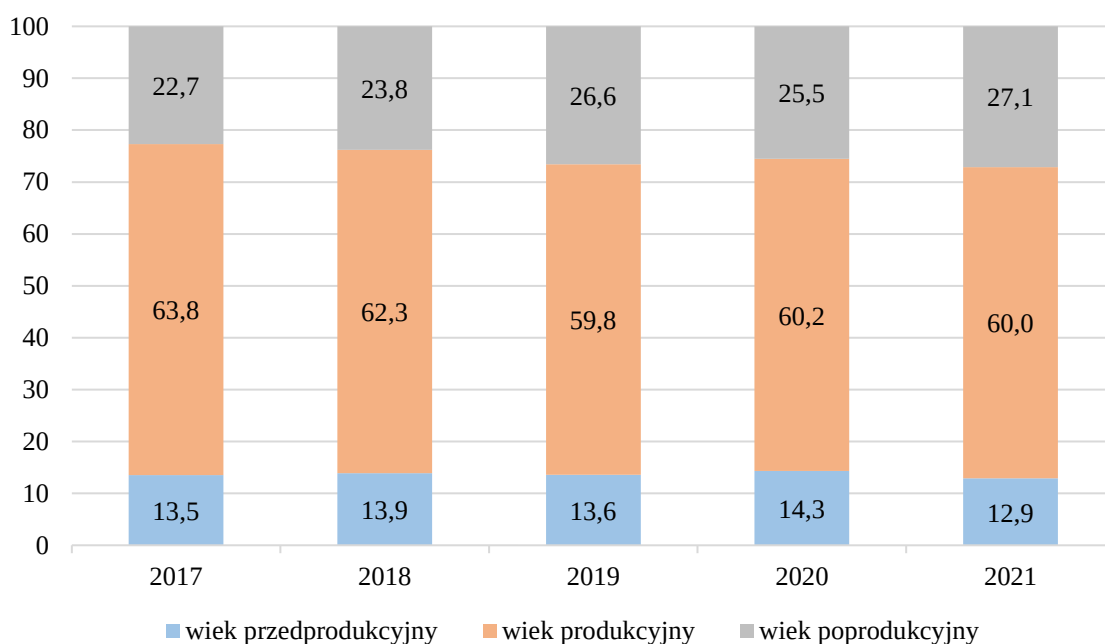
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

Dane obrazujące sytuację demograficzną w zakresie struktury wieku przedstawiono na wykresach 3–5. Analiza udziału ludności według ekonomicznych grup wieku w stosunku do ludności podobszarów rewitalizacji ogółem w latach 2017–2021 wskazuje, iż w Podobszarze I tendencja demograficzna jest negatywna. Liczba ludności na przestrzeni analizowanych lat spadała. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym spada (wykres 3) i jest zdecydowanie niższy niż średnia wartość w ostatnim analizowanym roku dla gminy, przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym, który w ostatnim analizowanym roku był wyższy od średniej wartości dla gminy. Maleje także udział osób w wieku produkcyjnym, której wartość była zbliżona do średniej dla całej gminy (wykres 5). W Podobszarze II sytuacja demograficzna wygląda zdecydowanie lepiej – zauważyć można wzrost liczby ludności w ostatnim analizowanym roku, w porównaniu do lat poprzednich. Analizując podział wg. ekonomicznych grup wieku (wykres 4), zauważyć można niekorzystne zjawisko malejącego udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, natomiast wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się mieszkańców Podobszaru II. Jednak w porównaniu do średnich

wartości dla gminy, Podobszar II w ostatnim analizowanym roku wypada lepiej pod względem udziału osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, natomiast średnia wartość udziału osób w wieku przedprodukcyjnym jest niższa niż w gminie (wykres 5).

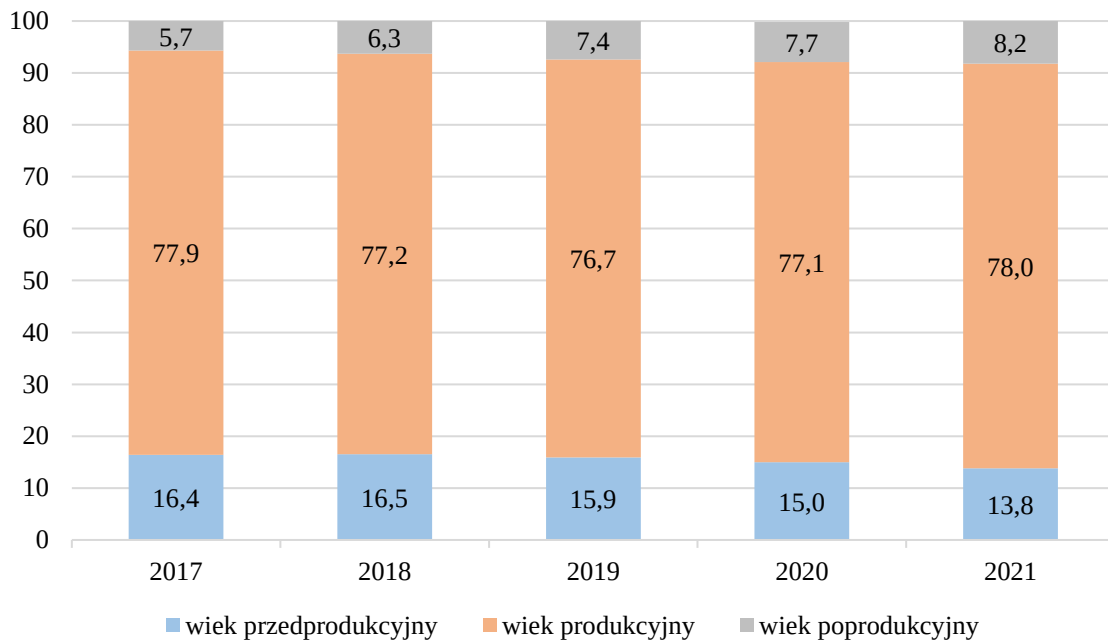
Spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w obydwu podobszarach rewitalizacji oznacza malejącą liczbę dzieci, a równocześnie stanowi wyzwanie dla samorządu w kontekście zapewnienia wysokiej jakości usług publicznych kierowanych do rodzin z dziećmi, które zachęcą mieszkańców do możliwości podjęcia pracy podczas wychowywania dzieci. Natomiast wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym stanowi wyzwanie dla samorządu w kontekście dostosowania infrastruktury i usług publicznych do potrzeb osób starszych.

Wykres 3 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku na Podobszarze I rewitalizacji w latach 2017–2021

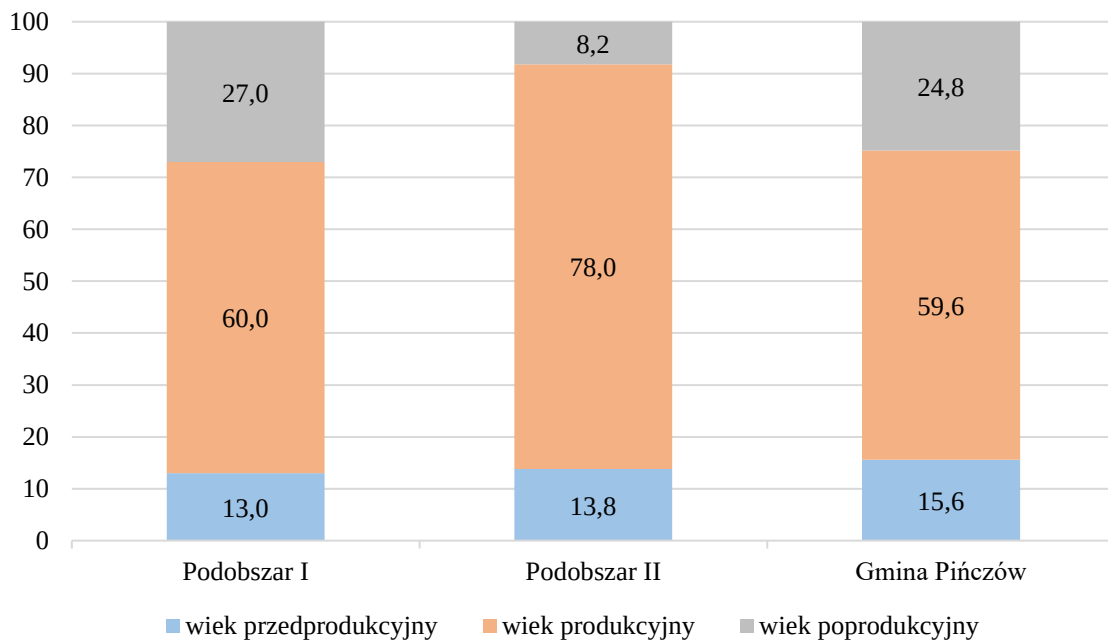
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

Wykres 4 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku na Podobszarze II rewitalizacji w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

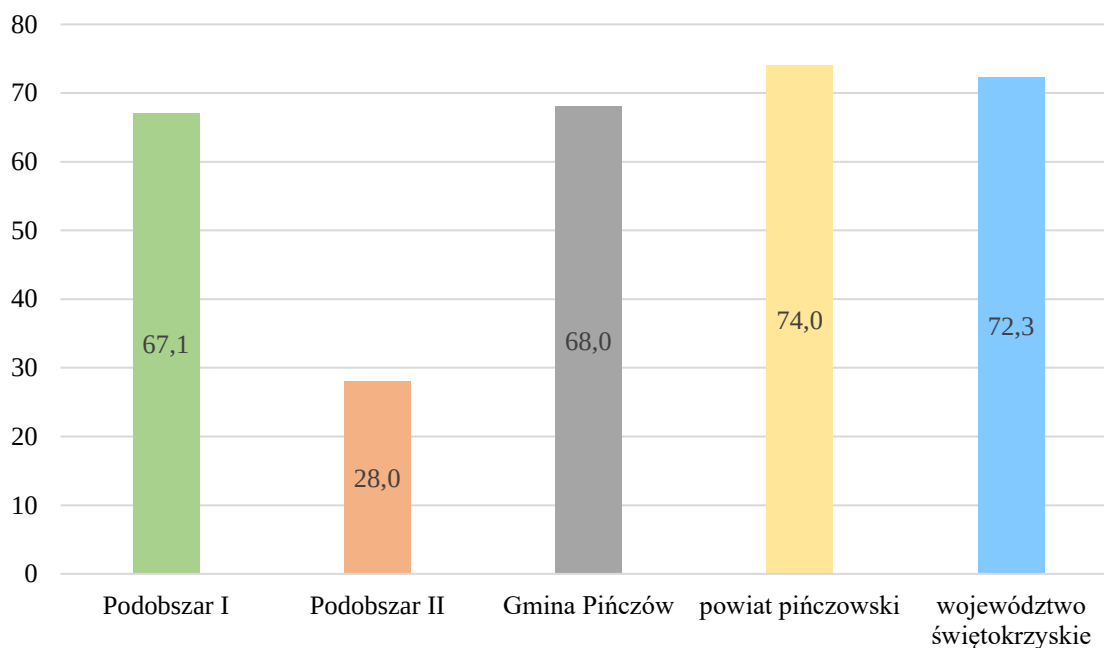
Wykres 5 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w stosunku do ludności ogółem w 2021 r. na podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

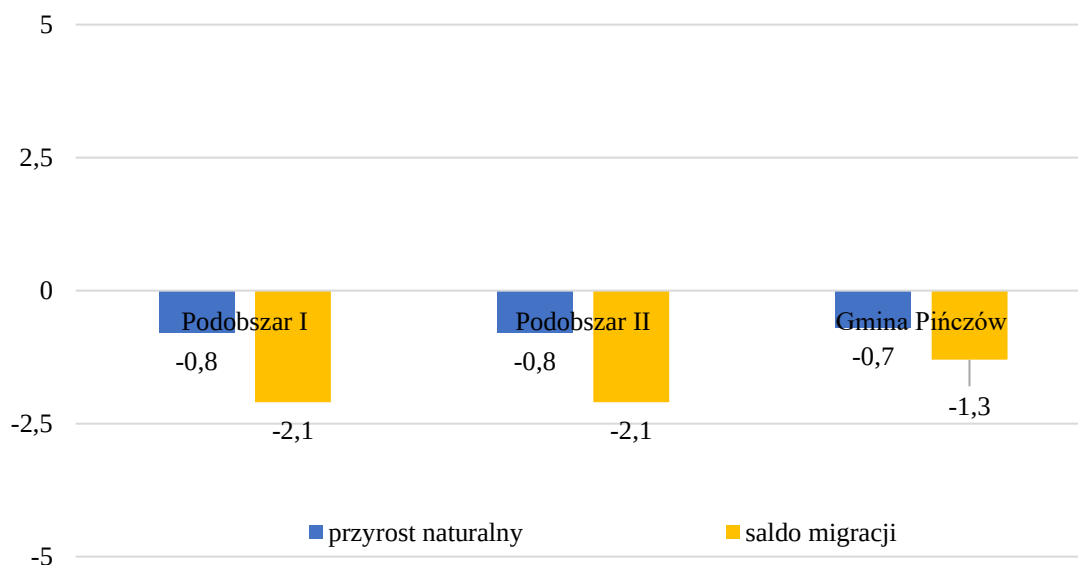
Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w 2021 roku na Podobszarze II rewitalizacji charakteryzował się zdecydowanie niższą – lepszą wartością (28,0) w porównaniu do średniej dla całej gminy (68,0) oraz niższą od średnich dla powiatu pińczowskiego (74,0) i województwa świętokrzyskiego (72,3). Również Podobszar I charakteryzował się niższym wskaźnikiem (67,1) w stosunku do średniej gminy, powiatu i dla województwa, co przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6 Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2021 r. na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie oraz GUS

Należy zwrócić uwagę, że powyżej opisanej sytuacji demograficznej towarzyszy na podobszarach rewitalizacji niekorzystna w stosunku do średnich wartości dla gminy wartość wskaźnika przyrostu naturalnego jak również wartość wskaźnika saldo migracji. Wartość obydwu wskaźników dla podobszarów jest ujemna oraz bardziej niekorzystna w porównaniu do wartości wskaźników dla gminy (wykres 7). Świadczy to o niekorzystnym trendzie odpływu mieszkańców, którzy migrują zwykle w celach zarobkowych. Należy dążyć do podniesienia jakości życia mieszkańców i zaspokojenia podstawowych potrzeb, aby poprawić wartość tego wskaźnika.

Wykres 7 Przyrost naturalny i saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania w 2021 r. – na podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów

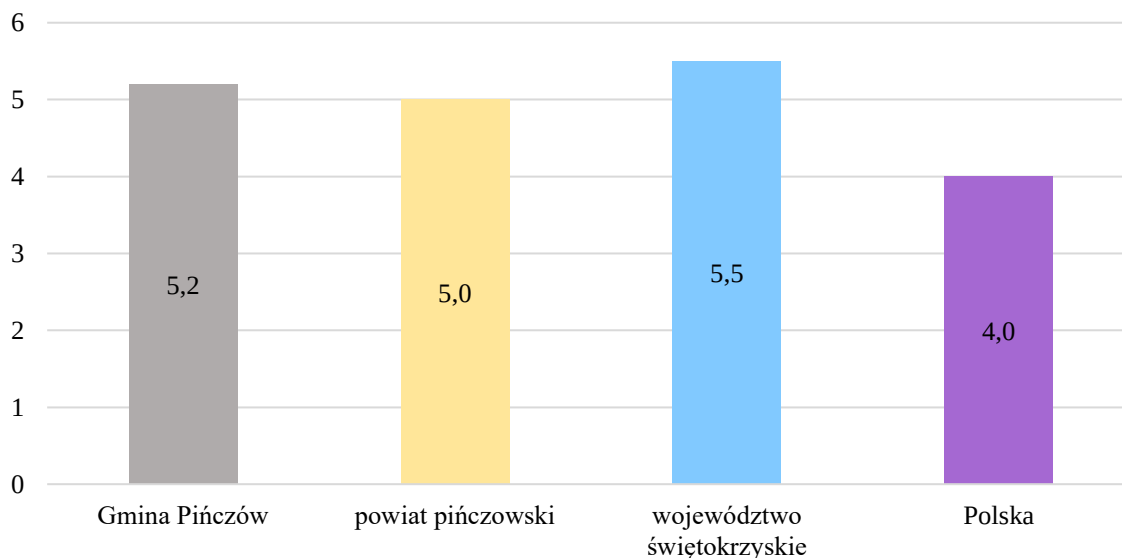
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

Przyrost naturalny notowany na podobszarach rewitalizacji jest mniej korzystny nie tylko w stosunku do gminy ogółem, ale również w porównaniu do powiatu pińczowskiego (-0,3 w 2021 r.) oraz Polski (-0,5 w 2021 r.). Należy dążyć do osiągnięcia przyrostu naturalnego na poziomie dodatnim poprzez działania ukierunkowane na wspieranie rodzin, w tym w opiece nad dziećmi.

Biorąc pod uwagę ujemną wartość wskaźników saldo migracji oraz przyrost naturalny należy podejmować działania zachęcające potencjalnych nowych mieszkańców do osiedlania się, natomiast osoby już mieszkające – do pozostania w miejscu zamieszkania. Problem ten dotyka również samorządu w kontekście możliwości inwestycji na tym obszarze, dlatego też bardzo ważnym narzędziem jest ustanowione tutaj, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, prawo pierwokupu.

Procesy demograficzne wpływające na strukturę wiekową obszaru rewitalizacji bezpośrednio wiążą się z sytuacją na rynku pracy. Z powodu braku pozyskania bardziej szczegółowych informacji, dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zostały porównane tylko jako średnia dla całej gminy, z jednostkami wyższego rzędu. Na terenie Gminy Pińczów w 2021 r. wskaźnik ten wynosił 5,2%, natomiast na obszarze powiatu pińczowskiego 5,0%, na terenie województwa świętokrzyskiego 5,5% a na terenie Polski 4,0%. Poziom bezrobocia w Gminie Pińczów jest zbliżony do wartości dla powiatu i województwa – dane w tym zakresie przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania w 2021 r. w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim, województwie świętokrzyskim i kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pińczowie

Problemem jednak jest jakość pracy i wysokość płacy. Oferty na rynku pracy są niezróżnicowane i mało atrakcyjne dla wykwalifikowanej i wykształconej kadry potencjalnych pracowników. Dlatego też młodzi, którzy wyjeżdżają w celu zdobycia wiedzy i doświadczenia, nie wracają już. Istnieją potencjały do zachęcania przedsiębiorców do inwestowania na terenie gminy, a także ludności z miast sąsiednich do osiedlania się w niej. Jest to proces długi i żmudny, jednakże może przynieść zaskakujące efekty. Przedsiębiorczość w gminie to istotny element rozwoju, ponieważ przynosi przychody nie tylko bezpośrednio mieszkańcom, ale też do budżetu gminy.

Dużym potencjałem gminy w tej kwestii jest możliwość uzyskania przez nią statusu uzdrowiska, co wiązałoby się z rozwojem i powstaniem infrastruktury uzdrowiskowej i towarzyszącej, m.in. lokali gastronomicznych czy miejsc noclegowych.

Należy podejmować działania rewitalizacyjne, które będą wzmacniać kompetencje osób zdolnych do pracy, w celu znalezienia nowego miejsca zatrudnienia. Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, którzy wykazują mobilizację i chęć do podjęcia zatrudnienia, najczęściej znajdują miejsca pracy. Zauważalne jest jednak coraz częściej diagnozowane zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”. Dla niektórych możliwość pobierania zasiłków i świadczeń z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest najprostszym i wystarczającym rozwiązaniem, zapewniającym – w rozumieniu takich osób – dostateczny poziom życia. Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Pierwsze odczuwalne skutki wiążą się z naturą ekonomiczną – utratą źródła utrzymania, idącym za tym ubożeniem, a w dalszej kolejności problemami społecznymi czy nawet z przestępczością. Może też prowadzić do rozpadu rodziny czy przejmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji do dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Negatywne zjawiska społeczne występują wewnątrz podobszarów z różną intensywnością i nieco inne są także ich przyczyny. Nie zmienia to faktu, że rozproszenie koncentracji problemów społecznych wpływa na jakość życia całej społeczności zamieszkującej na tym obszarze i osób korzystających z różnych usług czy aktywności na jego terenie. W tabeli 2 przedstawiono liczbę osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w 2021 roku na podobszarach rewitalizacji. Najczęstsze powody przyznawania pomocy (głównie na Podobszarze I), to: niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, alkoholizm.

Zgodnie z danymi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pińczowie, w 2021 r. ogólna liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 osób dla Podobszaru I wynosiła 56,3 i była wyższa niż średnia w gminie, która wynosiła 38,7. Ze względu na szeroką skalę oddziaływania negatywnych zjawisk, powyższe problemy mogą powodować ograniczenia w prawidłowym i samodzielnym funkcjonowaniu w życiu społecznym, paraliżować aktywność społeczną i zawodową, a co za tym idzie – prowadzić do marginalizacji społecznej mieszkańców, powodując zanikanie więzi społecznych, brak integracji międzyludzkiej, w tym integracji międzypokoleniowej czy zubożenie. Zaplanowanie działań społecznych o charakterze wyprzedzającym będzie miało na celu przeciwdziałanie przyszłym patologiom społecznym, związanym z ubóstwem i bezrobociem. Szczególnie istotne są przedsięwzięcia mobilizujące mieszkańców do aktywności zawodowej i ograniczające ich uzależnienie od świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela 2 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z poszczególnych powodów na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów w 2021 r.

	wskaźnik w przeliczeniu na 100 osób		
	Podobszar I	Podobszar II	średnia dla gminy
z powodu ubóstwa	3,1	0,0	2,5
z powodu bezrobocia	12,9	2,0	1,1
z powodu niepełnosprawności	15,1	4,8	9,9
z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	12,3	2,7	6,9
z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10,1	6,1	7,0
z powodu przemocy w rodzinie	0,0	0,0	0,1
z powodu alkoholizmu	2,8	0,0	2,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pińczowie

Ubóstwo rozumiane jest jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy minimum egzystencji określonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych – w 2021 r. ustalone zostało na 671 zł dla osoby samotnie

gospodarującej oraz 576 zł dla osoby w rodzinie⁵. Ubóstwo jest wynikiem głównie bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, a także uzależnień. Należy do największych i najpoważniejszych nieszczęść ludzi – staje się poważnym problemem społecznym, kiedy dotyczy znacznej części społeczeństwa. Skutki biedy nie dotyczą tylko osób nią doświadczonych, ale całe społeczeństwo – zwłaszcza w sytuacji jej trwałości i pokaźnego zasięgu. Przyczynia się to do powstawania i rozszerzania się niekorzystnych zjawisk, poczynając od degradacji społecznej ubogich rodzin, a skończywszy na zachowaniach patologicznych. Ubóstwo może mieć związek z długotrwałym bezrobociem, ale także wskazuje na brak kapitału społecznego, w tym umiejętności odnalezienia się na rynku pracy, a co za tym idzie – uzależnienia się części mieszkańców od pomocy społecznej i wyuczonej bezradności. Długotrwała choroba oraz niepełnosprawność dezorganizują życie osoby oraz jej rodziny, a natężenie zjawiska nasila się z wiekiem. Choroba może całkowicie sparaliżować aktywność społeczną i zawodową osoby, w wyniku czego wycofuje się ona z życia społecznego. Prowadzi to do ograniczeń w prawidłowym i samodzielnym funkcjonowaniu oraz wymaga wsparcia innych osób i instytucji. Zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne są ze sobą ściśle powiązane, np. bezrobocie powoduje utratę środków na utrzymanie doprowadzając do ubóstwa, a jednocześnie pogłębia i nawarstwia inne problemy, takie jak wykluczenie społeczne bądź uzależnienia. W związku z tym bardzo często powodem przyznawania pomocy społecznej jest występowanie kilku przyczyn jednocześnie.

Wszystkie zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne prowadzą do degradacji społecznej obszaru, obniżenia poziomu jakości życia, „bezradności społecznej”, ograniczenia prawidłowego i samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym, roszczeniowości, pogłębiających się patologii oraz uzależnień, co również wpływa na poziom bezpieczeństwa mieszkańców zamieszkujących ten obszar.

W związku z powyższym należy podjąć kompleksowe działania społeczne na obszarze rewitalizacji służące rozwiązaniu zidentyfikowanych problemów społecznych oraz integracji i aktywizacji mieszkańców. Zaplanowanie działań społecznych o charakterze wyprzedzającym będzie miało na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym Gminnym Programem Rewitalizacji.

Występowanie skupisk osób wykluczonych i problemów społecznych przyczynia się często do powstawania innych problemów na obszarze, takich jak częste akty wandalizmu i przemocy. Powoduje to znaczące obniżenie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przeciwdziałanie takim działaniom wymaga stworzenia spójnego systemu monitoringu i oświetlenia ogólnodostępnych miejsc publicznych. Warto wspomnieć, że na bezpieczeństwo publiczne składają się także czynniki inne niż tylko stwierdzone przestępstwa. Na obszarze występuje problem dróg będących w złym stanie technicznym i braków w infrastrukturze dla pieszych (chodniki).

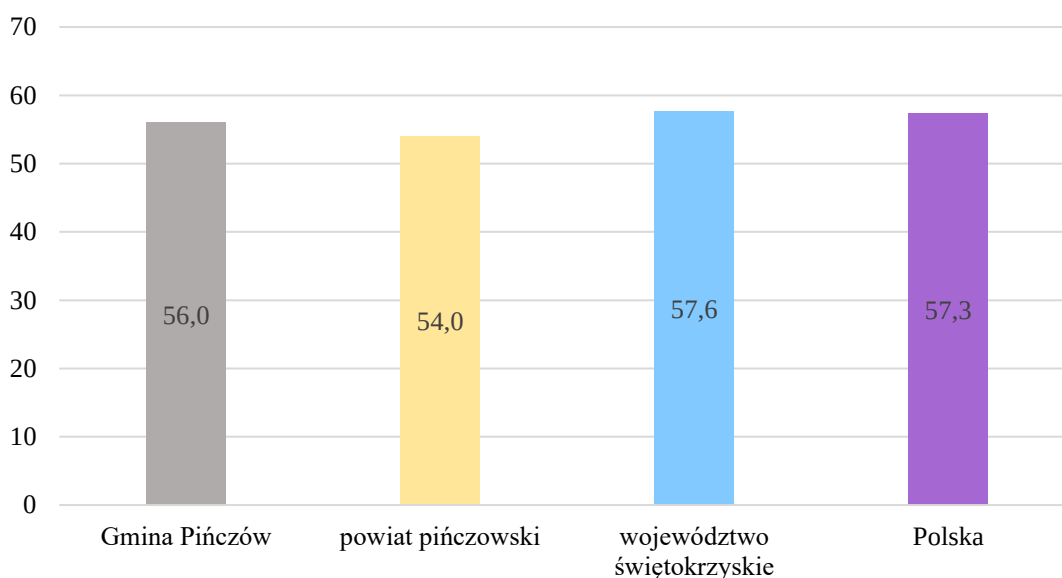
Zasadniczą rolę w podniesieniu jakości zasobów ludzkich, a tym samym rozwiązywaniu problemów występujących na obszarze rewitalizacji pełni jakość i poziom edukacji, rozumianej jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy i umiejętności. W związku

⁵ Strona internetowa Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, ipiss.com.pl, inf. z dnia 22.12.2023 r.

z tym istotne jest, aby lokalna społeczność miała równy dostęp do wiedzy przez całe życie i usługa ta świadczona była na wysokim poziomie.

W roku 2022 Gmina Pińczów była organem prowadzącym dla 6 przedszkoli publicznych, 5 szkół podstawowych oraz Szkoły Muzycznej I Stopnia w Pińczowie, w tym na podobszarach rewitalizacji: Zespół Szkół nr 1 w Pińczowie, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 1 w Pińczowie, Oddziały Przedszkolne i Szkoła Muzyczna I Stopnia w Pińczowie; Przedszkole nr 1 w Pińczowie, Przedszkole nr 2 w Pińczowie – Oddział Żłobkowy⁶. Zgodnie z zapisami ustawy o systemie oświaty, aby uczeń ukończył szkołę podstawową musi przystąpić do tzw. egzaminu ósmoklasisty. Ze względu na brak danych z egzaminu ósmoklasisty w podziale na podobszary rewitalizacji i teren całej gminy, analizy dokonano na podstawie wyników uczniów szkół na terenie gminy w 2021 r. w zestawieniu z wynikami dla powiatu, województwa i kraju (wykres 9).

Wykres 9 Średnie % wyniki z egzaminu ósmoklasisty w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim, województwie świętokrzyskim i kraju w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Przedstawione powyżej dane wskazują, że na obszarze gminy, a także na podobszarach rewitalizacji uczniowie osiągnęli wyższe wyniki niż średnia dla powiatu, natomiast niższe niż średnia dla województwa oraz kraju. Oceny jakości kształcenia oraz poziomu nauczania nie dokonuje się jedynie na podstawie średnich wyników uzyskanych przez uczniów. Na ocenę składa się wiele innych czynników, jednak rozkład wartości przedstawiony na wykresie 9 może świadczyć o potrzebie podjęcia działań wspierających kształcenie młodych ludzi na terenie całej gminy (w tym na podobszarach rewitalizacji). Istotne jest zapewnienie uczniom warunków do rozwoju pasji i umiejętności już na etapie szkolnym oraz rozbudowanie oferty zajęć dodatkowych.

Do przedszkoli w Gminie Pińczów w roku szkolnym 2022/2023 uczęszczało 557 dzieci, a do oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Pińczowie oraz Szkole

⁶ Raport o stanie Gminy Pińczów za rok 2022, maj 2023, str. 185.

Podstawowej Nr 2 w Pińczowie 119 dzieci. Do niepublicznych punktów przedszkolnych uczęszczało 73 dzieci. Łącznie 749 dzieci korzystało z wychowania przedszkolnego. Sieć przedszkoli i szkół podstawowych w Gminie Pińczów zabezpiecza aktualne potrzeby mieszkańców. Gmina zapewnia wszystkim chętnym dzieciom w wieku od 3 do 6 lat możliwość realizowania wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub szkołach podstawowych. Istotne jest również, aby na tym obszarze zapewniona była opieka nad dziećmi do lat 3. Na terenie gminy funkcjonuje Oddział Żłobkowy, do którego w 2022 roku uczęszczało 16 dzieci⁷. Niezbędne jest zwiększanie miejsc opieki dla dzieci do lat 3 (żłobki), które wspierałyby osoby chcące podjąć zatrudnienie, powrócić na rynek pracy.

Jednym z przejawów społeczeństwa obywatelskiego i lokalnej aktywności są organizacje pozarządowe. Odgrywają one znaczącą rolę nie tylko w nawiązywaniu i umacnianiu więzi społecznych i organizacyjnym wzmacnianiu lokalnych władz, ale również zwiększają możliwości rozwoju postawy obywatelskiej. Większa liczba podmiotów swoją siedzibę posiada w centralnej części gminy, jednak zasięg działania może wykraczać poza granice sołectwa.

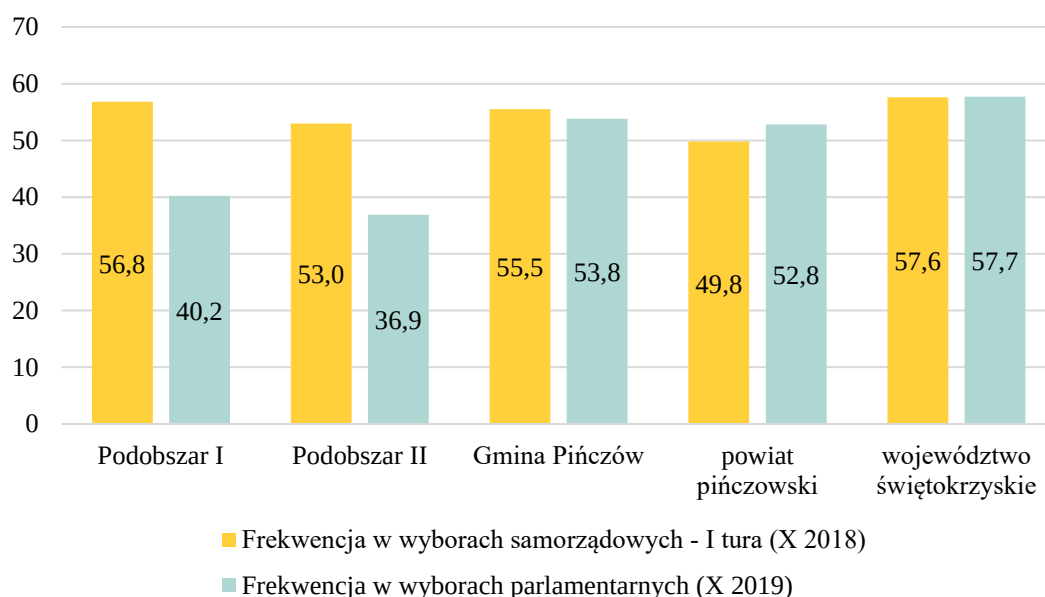
Dużym problemem w zakresie funkcjonowania i aktywności organizacji pozarządowych są trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. Potencjał istniejących organizacji pozarządowych nie jest wystarczająco wykorzystany. Pozyskiwanie środków na bieżące potrzeby zawsze było największym wyzwaniem dla organizacji pozarządowych, a w dobie pandemii zostało pogłębione. Członkowie organizacji wskazują jako problem biurokrację administracji publicznej, a także często problemy w wypełnieniu dokumentacji konkursowej w przypadku funduszy unijnych.

Podczas spotkań z mieszkańcami, przeprowadzonych warsztatów oraz wywiadów grupowych zdiagnozowano problem w integracji mieszkańców. Zauważalna jest niedostateczna aktywność społeczna i integracja mieszkańców. Zjawiskiem rzadkim są oddolne inicjatywy mieszkańców. Związane jest to między innymi z niewystarczająco rozwiniętą lub będącą w złym stanie technicznym infrastrukturą społeczną, uniemożliwiającą podjęcie przedsięwzięć i działań aktywizujących większą liczbę mieszkańców. Sytuacja ta została dodatkowo pogłębiona przez pandemię COVID-19 i związanymi z nią np. zakazami organizacji imprez czy potrzebą zachowania ostrożności i przestrzegania reżimu sanitarnego, a także strachem ludzi i ich „zamknięciem w domach”.

Zauważyć można natomiast stosunkowo wysoki udział mieszkańców gminy (głównie Podobszaru I) w życiu publicznym, który zbadano za pomocą wskaźników: *frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku (I tura)* oraz *frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2019 roku*. W przypadku pierwszego wskaźnika frekwencja była zbliżona do wartości dla jednostek wyższego rzędu, natomiast w przypadku frekwencji w wyborach parlamentarnych zarówno na Podobszarze I oraz Podobszarze II była zdecydowanie niższa, co zostało przedstawione na wykresie 10.

⁷ Raport o stanie Gminy Pińczów za rok 2022, maj 2023, str. 185.

Wykres 10 Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku (I tura) oraz w wyborach parlamentarnych w 2019 roku na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Bardzo ważne, aby samorząd gminny wpierał społeczną, edukacyjną i charytatywną aktywność środowisk lokalnych obszaru rewitalizacji oraz działania organizacji, instytucji lokalnych i mieszkańców obszaru w zakresie turystyki, edukacji, kultury, przedsiębiorczości, pomocy społecznej i ochrony środowiska. Aby budować społeczeństwo obywatelskie, pobudzać oddolne inicjatywy turystyki i aktywności fizycznej oraz zwiększać aktywność społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji, należy wykorzystywać odpowiednie narzędzia, w tym budujące zaufanie między mieszkańcami a samorządowcami oraz zapewniać odpowiednią infrastrukturę, możliwą do wykorzystania w tych celach.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się takie miejsca i obiekty, jak m.in.: Podobszar I rewitalizacji – Urząd Miejski w Pińczowie, Zespół Opieki Zdrowotnej w Pińczowie (Szpital), Muzeum Regionalne w Pińczowie, Pińczowskie Samorządowe Centrum Kultury, kościół parafialny pw. Św. Jana Apostoła i Ewangelisty, Kościół klasztor franciszkanów przy Sanktuarium nawiedzenia NMP w Pińczowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Stadion Miejski, Hala Widowiskowo-Sportowa, Siedziba Starostwa Powiatowego, Łądowisko, Aeroklub Pińczowski, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Targowisko Miejskie, tzw. „Rynek Mirowski”, Ruiny Zamku – zespół zamkowo-pałacowy, zaplecze edukacyjne, zaplecze handlowo-usługowe. Na wyznaczonym Podobszarze II znajdują się takie miejsca i obiekty, jak: budynki wielorodzinne, obiekty handlowo-usługowe, wyznaczony obszar ochrony uzdrowiskowej „A” objęty szczególną ochroną.

Obecnie budynek Urzędu Miejskiego w Pińczowie, zlokalizowany na Podobszarze I rewitalizacji, nie spełnia swoich funkcji, jest niedostosowany do korzystania przez niego osób z niepełnosprawnością oraz jest w złym stanie technicznym. Niezbędna jest rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Urzędu Miejskiego. Modernizacja jest niezbędna ze względu na zły stan istniejącego budynku oraz na konieczność zwiększenia powierzchni

użytkowej dla pracowników. Przebudowa i modernizacja istniejącego budynku ma znacznie poprawić warunki pracy i przyczynić się do rozwiązywania problemów w sferze technicznej. Przebudowa podyktowana jest przede wszystkim bezpieczeństwem, ale przełoży się również na komfort obsługi mieszkańców – obecny budynek jest za mały na rosnącą ilość Klientów oraz liczbę prowadzonych spraw. Obecnie znacznie wzrosła ilość zadań sędziowskich na samorządy (m.in. dodatek osłonowy, dodatek węglowy, nadawanie numerów pesel uchodźcom). Zmodernizowany budynek będzie bardziej bezpieczny i funkcjonalny, tak aby Klienci urzędu mogli w komfortowych warunkach załatwić sprawy urzędowe. Przebudowany budynek będzie dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami, dzięki przeprowadzonej modernizacji zapewniony będzie swobodny dostęp do wszystkich kondygnacji oraz zwiększy się liczba miejsc parkingowych (w tym dla osób z niepełnosprawnością). Dodatkowo zostanie stworzony punkt informacyjny na parterze, co znacznie ułatwi załatwianie spraw w urzędzie. Ponadto wykonane prace związane z termomodernizacją poprawią parametry użytkowe budynku, ograniczą straty energii i zmniejszą koszty utrzymania budynku.

Część obiektów wymaga przebudowy i modernizacji w celu poprawy ich funkcjonalności i estetyki oraz przystosowania do pełnienia nowych funkcji, a także zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i ciepłej, a tym samym ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń.

Wszystkie budynki i obiekty użyteczności publicznej oraz przestrzenie ogólnodostępne powinny być dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób ze szczególnymi potrzebami. W przeciwnym wypadku dochodzi do wykluczenia społecznego tej grupy mieszkańców, ale też odwiedzających.

Dużym potencjałem tego obszaru, który wpływa także na tożsamość lokalną i możliwości działania w sferze kultury i turystyki, jest bogate dziedzictwo kulturowe. Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa, położone w obrębie wyznaczonego Podobszaru I (stan na 28.12.2023 r.), to:

- miasto (zespół urbanistyczny), nr rej.: A.652 z 22.01.1947;
- zespół klasztorny paulinów, ul. Piłsudskiego 2, nr rej.: A.653/1-2 z 21.06.1967:
 - kościół par. pw. św. Janów Apostoła i Ewangelisty, 1 poł. XV, XVII,
 - dzwonnica, 4 ćw. XVII, nr rej.: jw.,
 - klasztor, ob. centrum kultury, poł. XV, 1630-42, 1881-86, nr rej.: A-1 z 31.01.2002,
 - ogród, nr rej.: jw.;
- zespół klasztorny reformatów, nr rej.: A.654/1-3 z 21.06.1967:
 - kościół pw. Nawiedzenia NMP, 1587-1619, 2 poł. XVII,
 - klasztor, 1686-1706, 1906,
 - dziedziniec z bramami i krużgankami, 2 poł. XVII, 1738;
- kaplica pw. św. Anny z pozostałościami obwarowań ziemnych, 1600, XIX, nr rej.: A.655 z 21.06.1967;
- synagoga, k. XVI, XVII, 1947, nr rej.: A.656 z 21.06.1967;
- zespół zamkowo-pałacowy, nr rej.: A.660/1-8 z 16.10.1957, z 19.12.1957 i z 14.01.1972:

- pozostałości zamku, 1424-54, k. XVI,
- pałac Wielopolskich, 1773-84,
- baszta ogrodowa, k. XVI,
- ogrodzenie, mur., fragmenty muru z basztami przy d. zwierzyńcu, k. XVI,
- budynek gospodarczy, 1880,
- budynek gospodarczy, 1880,
- park, k. XVIII;
- budynek stacyjny, po 1918, nr rej.: A.661 z 20.02.1995 (dec. Jędrzejowska Kolej Dojazdowa);
- dom „na Mirowie”, ul. Batalionów Chłopskich 32, XVII/XVII, 1947, nr rej.: A.662 z 1.12.1956 i z 21.06.1967.

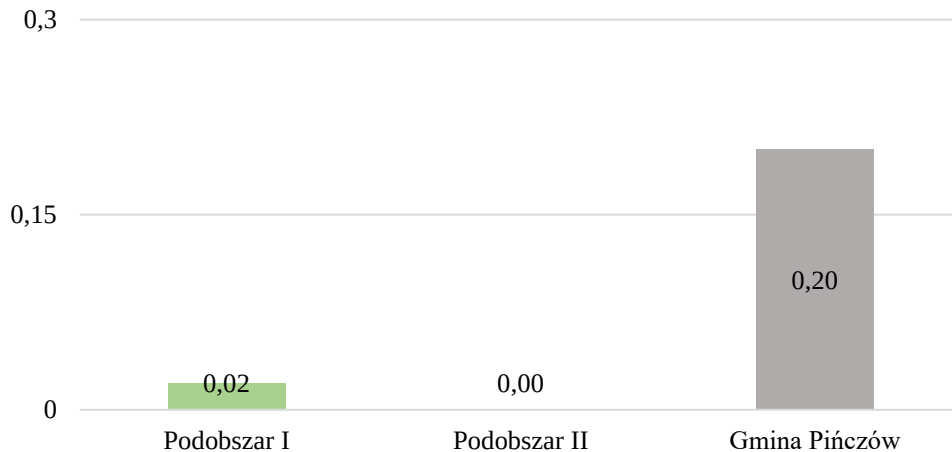
Na Podobszarze I rewitalizacji, jak wskazano już wcześniej w tabeli 1, liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 1 000 osób jest wyższa niż średnia w gminie. Do tego należy zwrócić uwagę, że z obiektów i przestrzeni na tym obszarze korzystają wszyscy mieszkańcy, a także turyści. Konieczne jest więc przeprowadzenie działań niwelujących bariery architektoniczne w obiektach i przestrzeniach publicznych, ale także zwiększających dostępność cyfrową oraz informacyjno-komunikacyjną zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak i innych osób ze szczególnymi potrzebami.

Obszar rewitalizacji w podziale na dwa podobszary zamieszkuje duża liczba mieszkańców, co w połączeniu ze znaczeniem obszaru dla rozwoju całej gminy powoduje gromadzenie się konfliktów rozwojowych i wielu sprzeczności, które prowadzą do degradacji technicznej oraz kryzysu społeczno-gospodarczego. Potencjały i zasoby obszaru rewitalizacji pokazują, iż obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy, szczególnie w sferze społecznej, w której zidentyfikowano najwięcej problemów. Wszelkie działania rewitalizacyjne podjęte w celu zniwelowania negatywnych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze będą oddziaływać na teren całej gminy, wpływając tym samym na poprawę jakości życia jej mieszkańców, poprzez zmniejszenie wykluczenia społecznego i zwiększenie dochodów mieszkańców.

Na Podobszarze I rewitalizacji wartość wskaźnika *powierzchnia terenów zagospodarowanych pod działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców* była w 2021 r. nieco wyższa niż wartość na Podobszarze II, do którego nie przypisano żadnej wartości ww. wskaźnika. Średnia dla gminy, pomimo wyższej wartości wskaźnika niż na obszarze rewitalizacji, prezentuje się niekorzystnie (wykres 11), ponieważ na 1 000 mieszkańców przypada tylko 0,2 km powierzchni terenów zagospodarowanych. Obszar rewitalizacji (a także obszar całej gminy) jako miejsce pretendujące do bycia kierunkiem osiedlania się ludności, musi w szczególnie sposób zadbać o wysoki poziom zarówno przestrzeni, infrastruktury ogólnodostępnej, jak i usług publicznych, a także dbać o posiadane walory, jakimi są chociażby zasoby dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Przestrzeń publiczna to obraz wartości wyznawanych przez lokalną społeczność, jej jakość przekłada się na jakość życia mieszkańców, jest też podstawą budowania wizerunku obszaru. Należy podejmować działania mające na celu odpowiednie zagospodarowanie nieużytków, skwerów czy zieleńców, przestrzeni wokół szkół oraz placów zabaw. Funkcjonalna przestrzeń publiczna powinna charakteryzować się dostępnością dla różnych

grup społecznych, w tym osób niepełnosprawnych. Z przestrzenią publiczną nierozzerwalnie wiąże się bezpieczeństwo publiczne, a z perspektywy potencjalnych mieszkańców – jest ono niezwykle istotne.

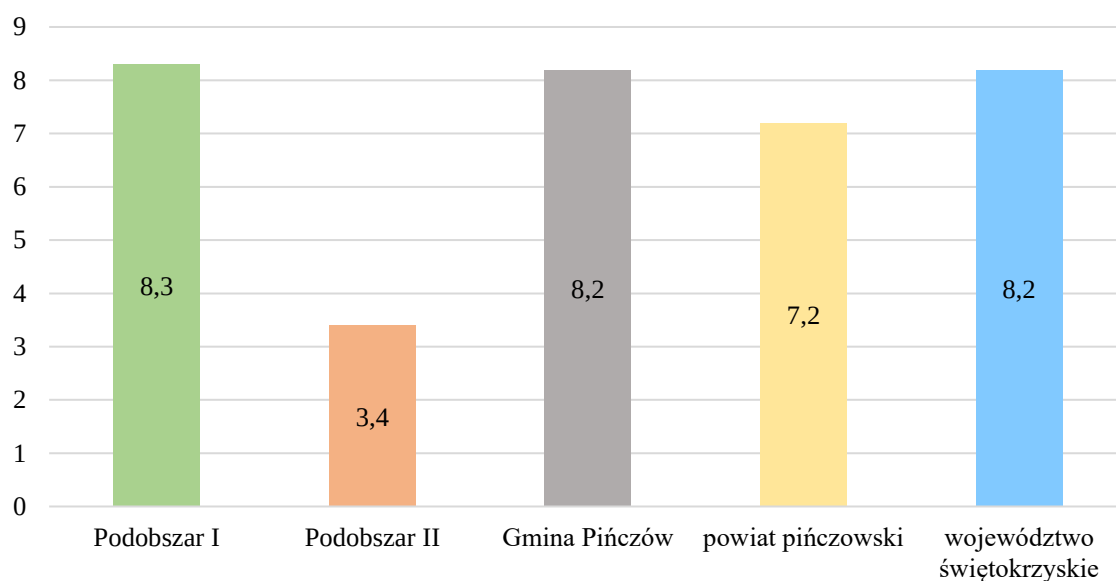
Wykres 11 Powierzchnia terenów zagospodarowanych pod działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców na podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

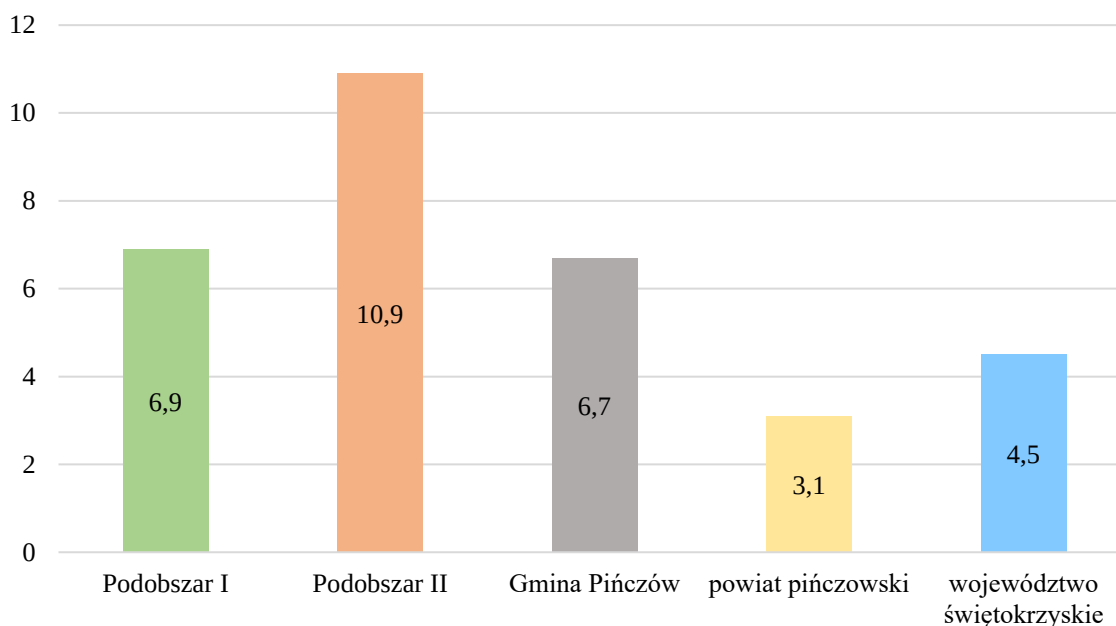
Na jakość życia w dużej mierze składają się także dochody mieszkańców, a dochody związane są z ilością i jakością pracy oraz odpowiednimi kwalifikacjami i ich dostosowaniem do lokalnego rynku pracy. Na Podobszarze II odnotowuje się znacznie mniejszą liczbę nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych, natomiast na Podobszarze I wartość ta jest o 0,1 wyższa niż średnia dla gminy i województwa świętokrzyskiego i 1,1 wyższa niż średnia dla powiatu pińczowskiego (wykres 12). Na Podobszarze II zauważyć można również o wiele wyższą wartość podmiotów wyrejestrowanych z rejestru REGON w 2021 r. w porównaniu do średniej dla Gminy Pińczów, powiatu pińczowskiego i województwa świętokrzyskiego (wykres 13).

Wykres 12 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 13 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 1 000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Częstym powodem likwidacji podmiotów gospodarczych jest niedostosowanie zakresu usług do aktualnych potrzeb rynkowych. Biorąc pod uwagę zasoby i potencjały jakie posiadają podobszary rewitalizacji, istotne jest tworzenie odpowiednich warunków, aby mieszkańcy mogli rozwijać i wzmacniać swoją przedsiębiorczość oraz nawiązywać współpracę. Ważne jest wsparcie oraz pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców przez samorząd gminny poprzez

zadania realizowane w partnerstwie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Powiatowym Urzędem Pracy.

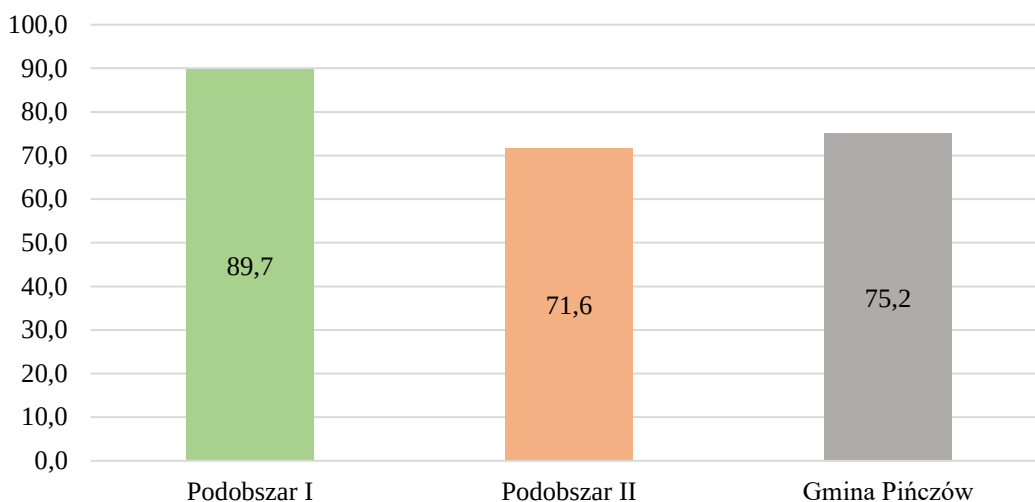
Biorąc pod uwagę potencjał związany z dziedzictwem kulturowym i naturalnym Gminy Pińczów (w tym obszaru rewitalizacji), z punktu widzenia przedsiębiorczości i szerzej – rozwoju gospodarczego gminy, istotne jest tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego i okolicy turystycznego, a także poprawa jakości i dostępności obiektów, urządzeń i usług związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Należy podjąć kompleksowe działania społeczne na podobszarach rewitalizacji, służące rozwiązaniu zidentyfikowanych problemów społecznych, integracji oraz aktywizacji mieszkańców, wykorzystując przy tym potencjał oraz możliwości zatrudnienia i rozwoju własnej działalności. Zaplanowanie działań społecznych o charakterze wyprzedzającym będzie miało na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym Gminnym Programem Rewitalizacji.

Przedsiębiorczość jest uważana za główny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego, a także kluczowy warunek osiągnięcia konkurencyjności gospodarki w kraju. Działania zmierzające do poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw powinny przyczyniać się do podnoszenia konkurencyjności gospodarki, rozumianej jako długookresowa zdolność do sprostania konkurencji zewnętrznej. Działania z zakresu szeroko rozumianego rozwoju przedsiębiorczości oraz dostępnych form wsparcia dla przedsiębiorców powinny przyczyniać się do powstawania nowych, trwałych miejsc pracy oraz pobudzać przedsiębiorców do dalszego inwestowania. Dlatego tak ważne jest, aby mieszkańcy obszaru rewitalizacji mieli wsparcie ze strony samorządu w zakresie budowania przedsiębiorczości i możliwości rozwoju. Należy budować postawy przedsiębiorczości od najmłodszych lat, między innymi przez odpowiednio organizowane i dobierane zajęcia dodatkowe czy dedykowane programy wzmacniające umiejętności dzieci i młodzieży w tym zakresie lub konkursy zachęcające do poruszania się w tej dziedzinie. Należy pamiętać także o starszych mieszkańcach i podnosić ich kwalifikacje i umiejętności zawodowe. W obecnych czasach i szybko zachodzących zmianach, należy dążyć do uczenia się przez całe życie. Opracowanie i wdrożenie programu wsparcia lokalnego rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa spożywczego wiąże się z wykorzystaniem potencjału i tradycji rolniczych w gminie, a w połączeniu z podnoszeniem kompetencji – pomoże rolnikom w uzyskaniu wyższych dochodów.

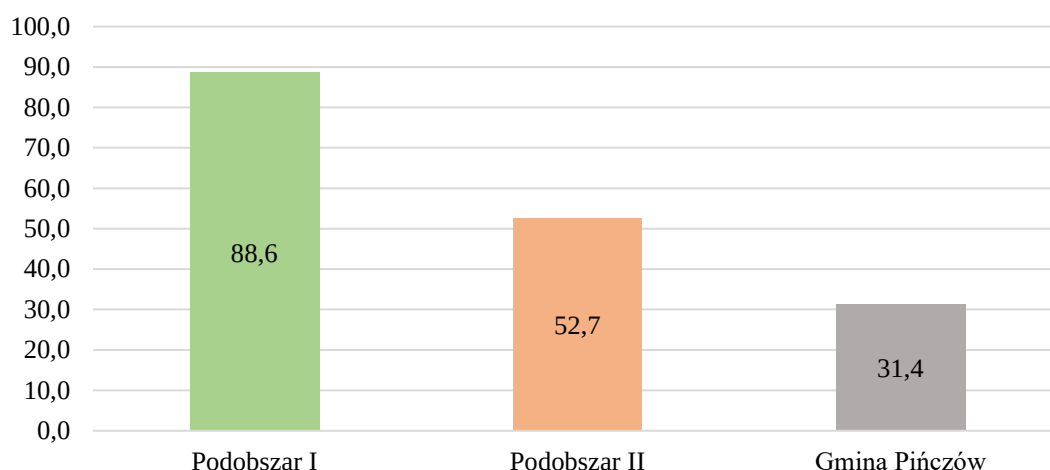
Odpowiednie dochody mieszkańców, a także odpowiednie warunki do pracy i atrakcyjność osiedleńcza danego miejsca wpływają na możliwość wzrostu liczby mieszkańców w danym obszarze. Na wykresie 14 przedstawiono udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej, a na wykresie 15 udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej – w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w 2021 r.

Wykres 14 Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na podobszarach rewitalizacji i w Gminie Pińczów w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 15 Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych na podobszarach rewitalizacji i w Gminie Pińczów w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne

Występującym problemem na obszarze rewitalizacji, a mającym konsekwencje dla stanu środowiska oraz zdrowia ludzi, jest palenie w piecach odpadami komunalnymi i brak świadomości ekologicznej mieszkańców. W celu ochrony środowiska i ograniczania niskiej emisji, konieczne będzie wdrażanie działań mających za zadanie zmniejszenie zapotrzebowania na energię, zarówno w budynkach użyteczności publicznej, jak i w budynkach podmiotów gospodarczych i indywidualnych gospodarstwach domowych oraz w budynkach wielorodzinnych. Należy wykorzystać odnawialne źródła energii (OZE) w sektorze publicznym, przeprowadzić termomodernizację obiektów, jak i zachęcać przedsiębiorstwa oraz gospodarstwa domowe do zastąpienia instalacji opartych na paliwach stałych – instalacjami do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł, takich jak biomasa, promieniowanie słoneczne, biogaz, geotermia. Uświadamianie społeczeństwa w zakresie korzystania z technologii oszczędnych energetycznie

powinno być jednym z wielu zadań realizowanych przez samorząd. Istotne jest też, aby edukować społeczeństwo szerzej w zakresie ekologii, a także świadomej konsumpcji. Tego typu przedsięwzięcia są istotne nie tylko ze środowiskowego punktu widzenia, ale też konieczne ze względu na mieszkańców. Ponadto Gmina Pińczów posiada walory do prowadzenia turystyki zdrowotnej, dlatego istotne jest dbanie o stan środowiska na terenie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy.

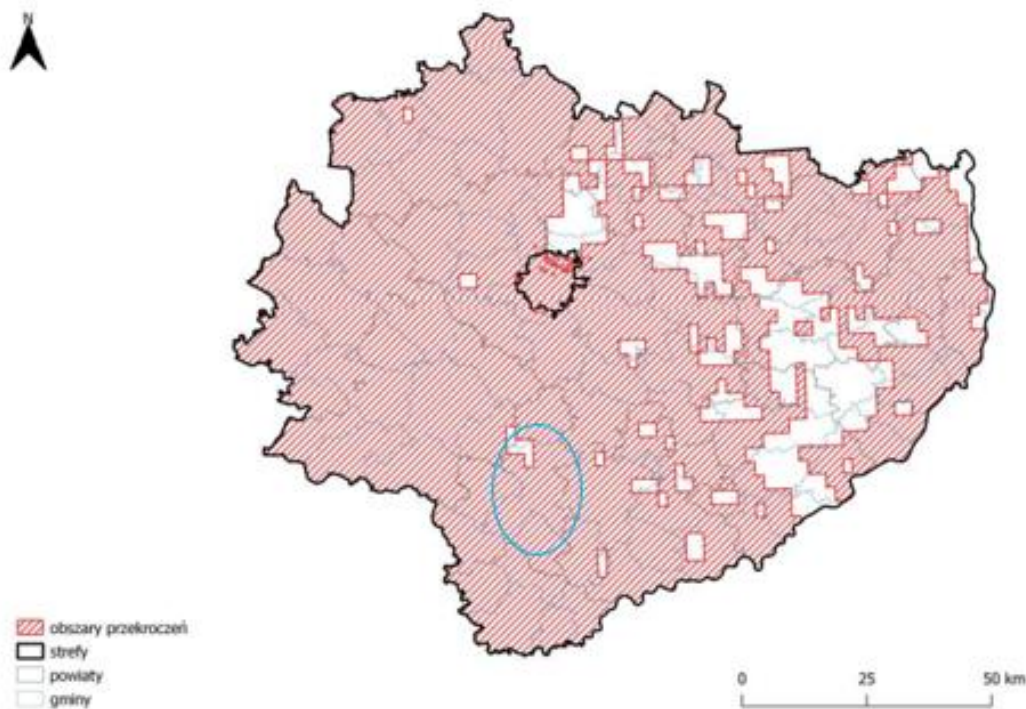
Diagnoza w zakresie przekroczenia standardów jakości powietrza przeprowadzona została na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za rok 2021*. Na terenie województwa świętokrzyskiego wyróżniono dwie strefy – strefę miasto Kielce oraz strefę świętokrzyską. Gmina Pińczów należy do strefy świętokrzyskiej⁸. Z uwagi na ochronę zdrowia, diagnoza dotyczyła wieloetapowej klasyfikacji dla następujących parametrów: pył zawieszony PM₁₀ (rok), pył zawieszony PM₁₀ (24-godziny), benzo(a)piren w pyłe PM₁₀ (rok), pył zawieszony PM_{2,5} (rok) oraz ozon (maks. 8-godzin).

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie świętokrzyskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Jednym z największych emitorów punktowych w województwie świętokrzyskim, poza elektrociepłownią w Kielcach oraz zakładami związanymi z przemysłem cementowym, jest elektrownia w Połańcu.

Wyniki pomiarów ozonu ze stacji monitoringu powietrza za rok 2021 oraz wyniki modelowania wykonane dla roku 2021 (obejmujące lata 2019–2021) wykazały dotrzymanie obowiązującego dla tego zanieczyszczenia poziomu docelowego dla stężeń 8-godzinnych w kryterium ochrony zdrowia na obszarze województwa świętokrzyskiego. Strefy miasto Kielce i świętokrzyska zakwalifikowane zostały do klasy A. Natomiast na terenie Gminy Pińczów poziom celu długoterminowego ozonu dla stężenia 8-godzinnego został przekroczony (mapa 4). Na mapach 4–7 zaznaczono niebieskim kolorem obszar Gminy Pińczów.

⁸ Strona internetowa Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, kielce.pios.gov.pl

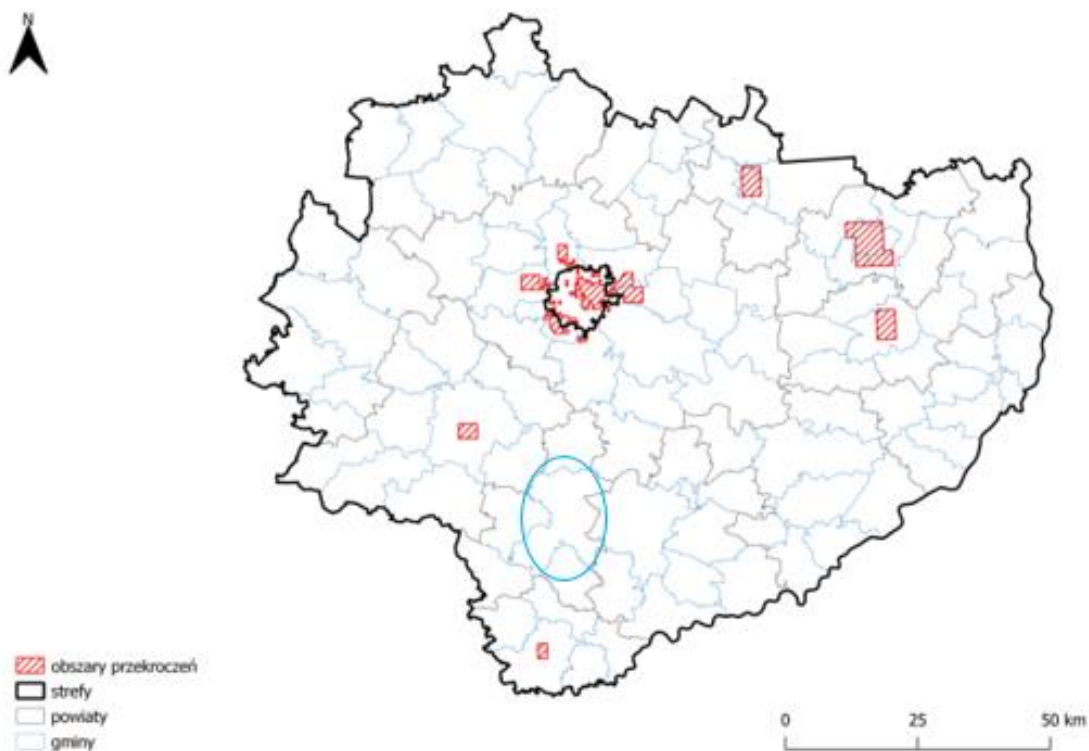
Mapa 4 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie świętokrzyskim w 2021 roku

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za rok 2021, str. 56

Liczba dni ze stężeniem pyłu PM₁₀ wyższym od poziomu dopuszczalnego nie może przekroczyć 35 na rok. Pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2021 roku na terenie województwa świętokrzyskiego wykazały, że stężenia przekraczały obowiązujący poziom dopuszczalny określony dla 24 godzin, a dotrzymywały normę dla roku. Na obszarze Gminy Pińczów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ w normie dobowej (mapa 5).

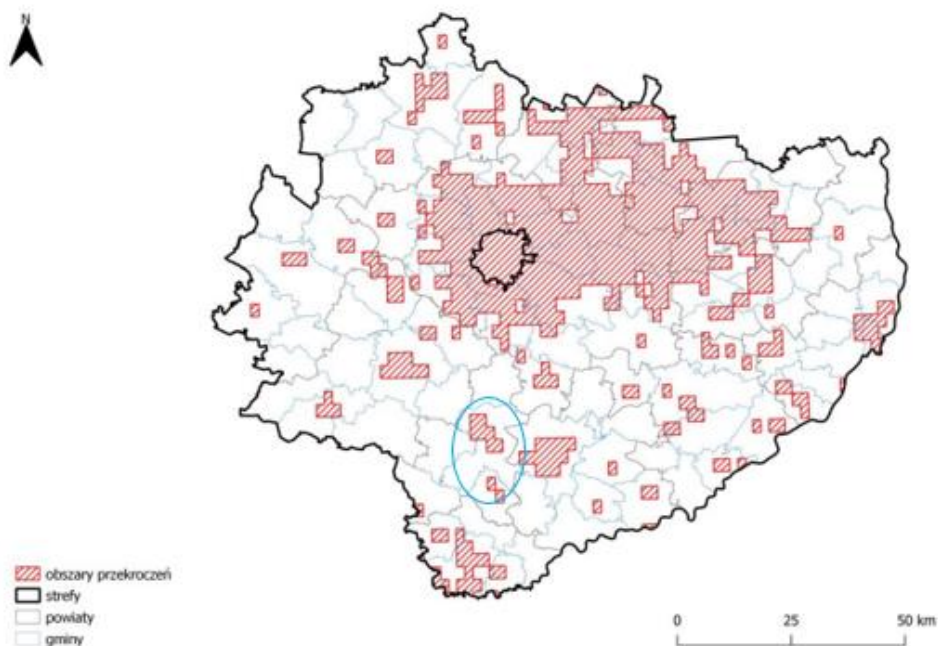
Mapa 5 Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie województwa świętokrzyskiego w 2021 roku

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za rok 2021, str. 64

Oceny rocznej pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} dokonano w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla fazy II, wynoszącego 20 µg/m³. Wyniki pomiarów za 2021 rok wykazały, że zarówno strefa miasto Kielce jak i strefa świętokrzyska zostały zaliczone do klasy C1 z uwagi na przekroczenie normy pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla fazy II. Wartości średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na obszarze województwa były lekko zróżnicowane i głównie zawierały się w przedziale od poniżej 10 do 18 µg/m³. Na terenie Gminy Pińczów nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (mapa 6).

Mapa 7 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie świętokrzyskim w 2021 roku

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za rok 2021, str. 84

Na terenie podobszarów rewitalizacji Gminy Pińczów występują następujące formy ochrony przyrody⁹ (mapy 8 i 9):

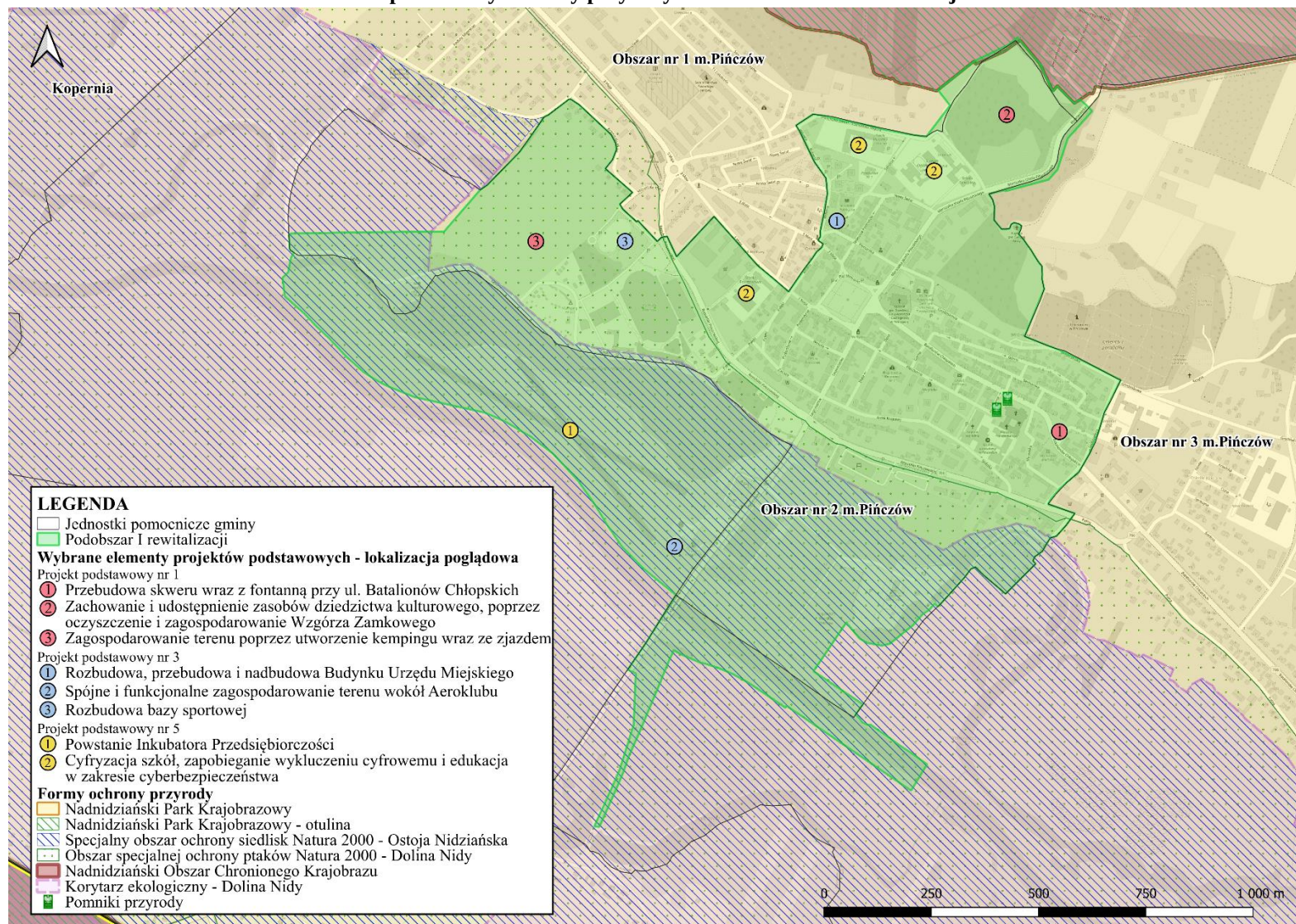
- Nadnidziański Park Krajobrazowy,
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 2 obszary Natura 2000: Ostoja Nidziańska, Dolina Nidy,
- Pomniki przyrody.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji znajdują się w przestrzeni korytarza ekologicznego Dolina Nidy. Warunkiem istnienia korytarza ekologicznego jest jego nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka. W przypadku projektowania inwestycji w ramach zadań GPR, na przestrzeni kolejnych lat należy odpowiednio dobierać lokalizację, aby nie zakłócić podstawowych funkcji korytarzy ekologicznych. Szczególną uwagę należy zwrócić podczas inwestycji z zakresu OZE.

Dolina rzeki Nidy – z licznymi meandrami i starorzeczami, stanowi ważny korytarz ekologiczny oraz ostoję ptactwa wodno-błotnego. Na jego terenie występuje jedno z największych w kraju stanowisk roślinności kserotermicznej, której towarzyszy specyficzna entomofauna. W dolinie Nidy występują zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej z takimi gatunkami jak: grążel żółty, grzybień biały, osoka aloesowata, bobrek trójlistkowy, kruszczyk błotny, storczyk kukawka, szerokolistny i krwisty, turzycza Davalla.

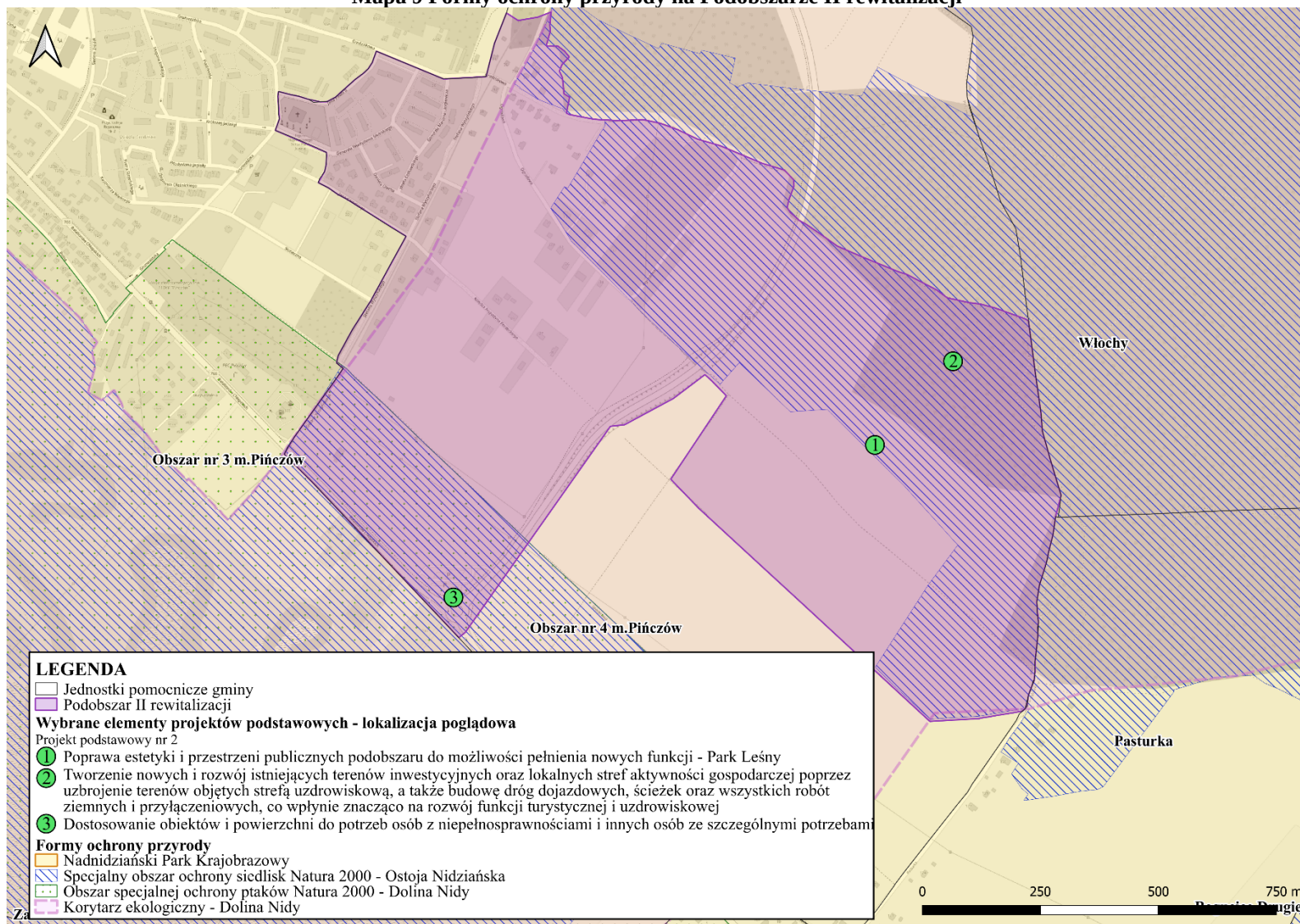
⁹ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, crfop.gdos.gov.pl

Mapa 8 Formy ochrony przyrody na Podobszarze I rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na podkładzie openstreetmap.org

Mapa 9 Formy ochrony przyrody na Podobszarze II rewitalizacji

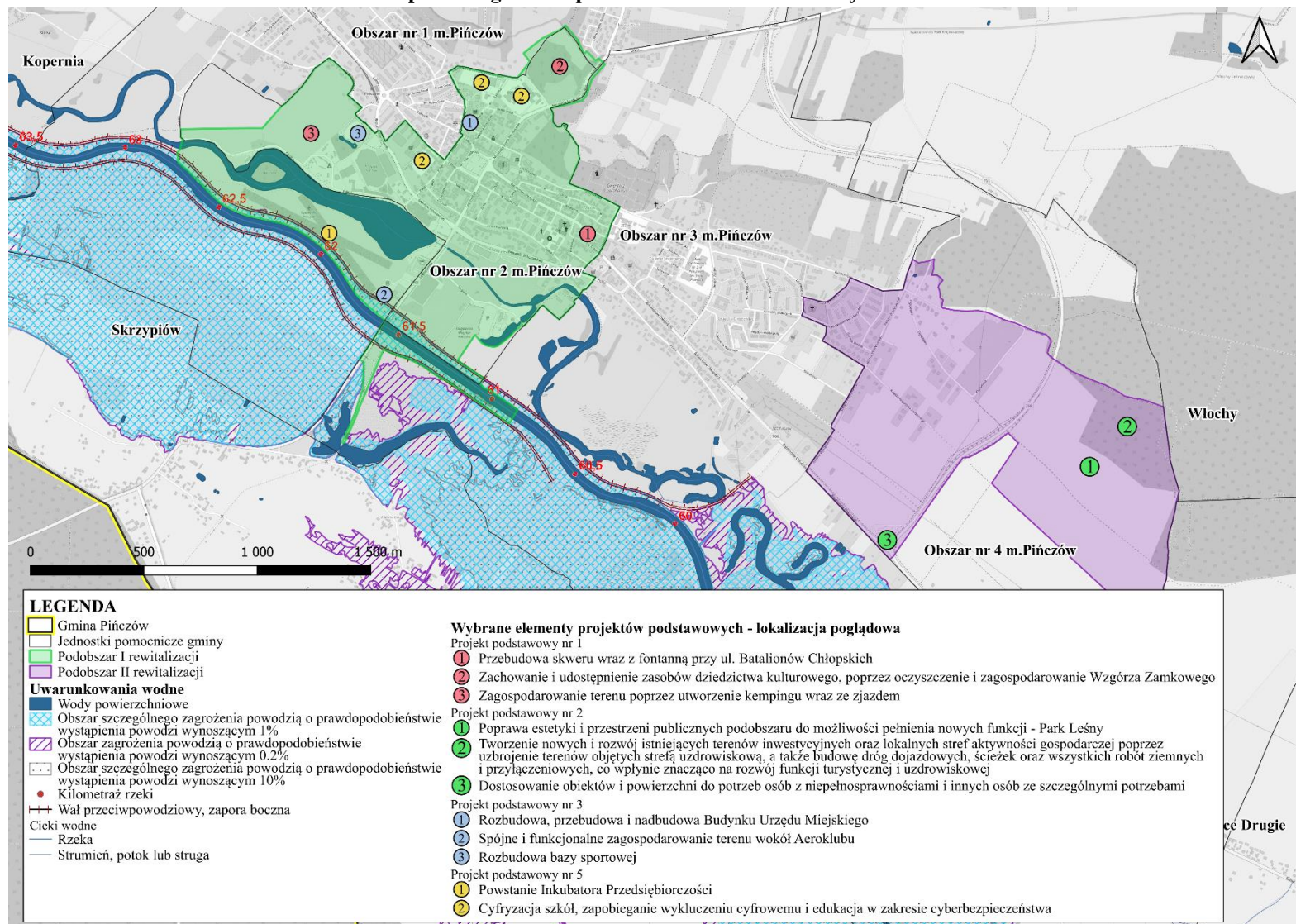

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na podkładzie openstreetmap.org

Biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe, teren Gminy Pińczów (w tym również podobszarów rewitalizacji) usytuowany jest niekorzystnie. Zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego w granicach Gminy Pińczów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz obszary na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%). Główne zagrożenie powodziowe pochodzi ze strony rzek Nidy i Mierzawy. Zagrożenie to występuje corocznie w czasie występowania wezbrań typu opadowego w okresie letnim, spowodowanych deszczami frontalnymi lub deszczami nawalnymi. Najczęstszą porą występowania tego rodzaju wezbrań są miesiące czerwiec–wrzesień.

Na mapie 10 przedstawiono m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) wraz z orientacyjną lokalizacją projektów podstawowych. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią podlegają zagospodarowaniu, które nie może naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym i stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska lub utrudniać zarządzenie ryzykiem powodziowym. Ponadto należy dążyć do wyeliminowania lub unikania wzrostu zagospodarowania na obszarach zagrożenia powodziowego. Szczegółowe odniesienia projektów do realizacji w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią będą każdorazowo analizowane przy planowaniu i projektowaniu konkretnych inwestycji, a także inwestor zobowiązany będzie do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na zlokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego nowych przedsięwzięć i nowych obiektów budowlanych. Równie istotna jest świadomość mieszkańców i ich odpowiedzialność za środowisko naturalne, a także podejmowanie działań odnoszących się do adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych. W kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu przy realizacji nowych inwestycji uwzględniane będą aspekty związane z wprowadzaniem i egzekwowaniem standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji, unikaniem „betonowania” przestrzeni poprzez stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych. Ponadto rekomendowane będzie uwzględnianie ww. aspektów w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych, w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowaniem” nieruchomości.

Mapa 10 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Pińczów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnej Bazy Danych Geologicznych i Hydroportalu, isok.gov.pl

Tereny gminy wyznaczone jako obszar rewitalizacji charakteryzują się problemami w sferze społecznej oraz w sferach: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, ale również potencjałami, które należy wykorzystać jako narzędzie do wyjścia z sytuacji kryzysowej.

W wyniku przeprowadzonej pogłębionej diagnozy wyznaczonych podobszarów rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów oraz w oparciu o różne formy partycypacji społecznej (spotkania, warsztaty dla różnych grup interesariuszy), zidentyfikowano **problemy** i **potencjały** w podziale na sfery tematyczne (tabele 3 i 4) oraz wynikające z nich **potrzeby** o różnym charakterze i skali oddziaływania dla dwóch wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

Tabela 3 Zidentyfikowane problemy oraz potencjały wyznaczonego Podobszaru I rewitalizacji

Problemy	Potencjały
SFERA SPOŁECZNA	
1. Malejąca liczba mieszkańców wyznaczonego podobszaru rewitalizacji. 2. Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym. 3. Niższa niż średnio w gminie w 2021 r. liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. 4. Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji. 5. Wyższy wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej niż średnia w gminie w 2021 r. 6. Wskaźniki udziału osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizmu w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w 2021 r. wyższy niż średnia dla gminy. 7. Stosunkowo niski poziom nauczania – wartości dla gminy gorsze niż średnia dla województwa i Polski. 8. Niedostateczna aktywność, integracja i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne – mała liczba organizacji pozarządowych. 9. Niedostatecznie rozwinięta oferta kulturalna, rekreacyjna i spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. 10. Niewystarczająca jakość i dostępność usług i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych. 11. Niewystarczające w stosunku do rosnących potrzeb wsparcie osób starszych. 12. Niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach dla dzieci w wieku do lat 3.	1. Wyższa niż średnio w gminie w 2021 r. liczba osób w wieku produkcyjnym. 2. Wskaźnik obciążenia demograficznego niższy niż średnia dla gminy w 2021 r. 3. Aktywny udział mieszkańców w życiu publicznym – wyższa niż w powiecie, województwie frekwencja w wyborach samorządowych.
SFERA GOSPODARCZA	
1. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyższa niż średnio w gminie, powiecie i województwie. 2. Niedostateczne wykorzystanie potencjałów	1. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyższa niż średnio w gminie, w powiecie i województwie. 2. Koncentracja na podobszarze rewitalizacji

lokalnych w zakresie zakładania i rozwoju działalności i wzrostu dochodów mieszkańców. 3. Małe zróżnicowanie oferty handlu i usług. 4. Niskie kompetencje zawodowe mieszkańców, utrudniające zmianę miejsca zatrudnienia.	objektów usługowych, handlowych. 3. Korzystna lokalizacja – zasoby naturalne możliwe do wykorzystania w celu wzrostu gospodarczego.
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
1. Stosunkowo mała powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. 2. Niedostosowanie rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych i innych osób ze szczególnymi potrzebami, bariery architektoniczne w przestrzeniach publicznych i obiektach użyteczności publicznej. 3. Niefunkcjonalny i niebezpieczny układ komunikacyjny spowodowany dużym natężeniem ruchu kołowego na podobszarze rewitalizacji. 4. Brak infrastruktury i urządzeń związanych z obsługą ruchu turystycznego. 5. Brak spójności przestrzeni publicznej. 6. Brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych. 7. Brak i/lub zły stan techniczny infrastruktury komunalnej. 8. Położenie na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi.	1. Lokalizacja funkcji centrowych: licznych obiektów administracyjnych, ochrony zdrowia, oświaty, usługowo-handlowych, kulturowych, religijnych, rekreacyjnych i innych. 2. Cały obszar objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.
SFERA TECHNICZNA	
1. Zły stan techniczny i niska efektywność energetyczna części budynków użyteczności publicznej. 2. Postępująca degradacja techniczna obiektów zabytkowych. 3. Potrzeby modernizacyjne i braki w wyposażeniu niektórych obiektów publicznych. 4. Niewystarczający i częściowo będący w złym stanie technicznym system oświetlenia ulicznego.	1. Obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego. 2. Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna w porównaniu do średniej dla gminy w 2021 r.
SFERA ŚRODOWISKOWA	
1. Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. 2. Niewystarczająca ilość terenów zieleni urządzonej. 3. Braki w świadomości ekologicznej mieszkańców i stosowaniu odpowiednich zachowań prośrodowiskowych, które przyczynią się do uzyskania statusu uzdrowiska.	1. Wyższy niż średnio w gminie udział budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 2. Brak przekroczeń dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10, stężenia benzo(a)pirenu, wartości poziomu docelowego ozonu oraz pyłu zawieszonego PM2,5.

4. Nieurządzone skwery, nieuporządkowana zieleń na niektórych terenach publicznych.	
5. Przekroczenia poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 w województwie świętokrzyskim, w tym na podobszarze rewitalizacji.	
6. Przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu ze względu na ochronę zdrowia.	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4 Zidentyfikowane problemy oraz potencjały wyznaczonego Podobszaru II rewitalizacji

Problemy	Potencjały
SFERA SPOŁECZNA	
1. Malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz niższa niż średnio w gminie w 2021 r. 2. Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym. 3. Ujemne saldo migracji i ujemny przyrost naturalny. 4. Wskaźnik udziału osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w 2021 r. wyższy niż średnia dla gminy. 5. Stosunkowo niski poziom nauczania – wartości dla gminy gorsze niż średnia dla województwa i Polski. 6. Mniejszy niż na terenie całej gminy kapitał społeczny ludzi młodych zamieszkujących na podobszarze rewitalizacji. 7. Mała liczba organizacji pozarządowych i trudności w pozyskiwaniu środków finansowych przez organizacje. 8. Niewystarczająca aktywność obywatelska mieszkańców i słabe zaangażowanie w sprawy lokalne. 9. Niska aktywność w życiu publicznym – niższa niż w gminie frekwencja w wyborach samorządowych oraz parlamentarnych. 10. Niedostatecznie rozwinięta oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. 11. Niewystarczająca jakość i dostępność usług i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych. 12. Brak efektywnych partnerstw trójsektorowych. 13. Niewystarczające w stosunku do rosnących potrzeb wsparcie osób starszych.	1. Wzrost liczby ludności w 2021 r. w stosunku do lat poprzednich. 2. Niższy niż średnio w gminie w 2021 r. udział osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednocześnie wyższym udziale osób w wieku produkcyjnym. 3. Korzystny wskaźnik obciążenia demograficznego w porównaniu do średniej dla gminy.
SFERA GOSPODARCZA	
1. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych niższa niż średnio w gminie, powiecie i województwie.	1. Koncentracja na podobszarze rewitalizacji obiektów usługowych, handlowych. 2. Korzystna lokalizacja – zasoby naturalne

2. Wysoka liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych. 3. Niedostateczne wykorzystanie potencjałów lokalnych w zakresie zakładania i rozwoju działalności i wzrostu dochodów mieszkańców. 4. Małe zróżnicowanie oferty handlu i usług. 5. Niskie kompetencje zawodowe mieszkańców, utrudniające zmianę miejsca zatrudnienia. 6. Brak miejsc dostosowanych do rozwoju przedsiębiorczości związanej z turystyką.	możliwe do wykorzystania w celu wzrostu gospodarczego. Niezagospodarowane tereny umożliwiają tworzenie nowych terenów inwestycyjnych.
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
1. Brak powierzchni terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. 2. Niedostosowanie rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych i innych osób ze szczególnymi potrzebami, bariery architektoniczne w przestrzeniach publicznych. 3. Brak infrastruktury i urządzeń związanych z obsługą ruchu turystycznego. 4. Brak spójności przestrzeni publicznej. 5. Brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych. 6. Brak i/lub zły stan techniczny infrastruktury komunalnej. 7. Brak systemu spójnych ciągów pieszych i rowerowych.	1. Cały obszar objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.
SFERA TECHNICZNA	
1. Zły stan techniczny i niska efektywność energetyczna części budynków. 2. Nieodpowiednie warunki techniczne części bazy sportowej i rekreacyjnej. 3. Potrzeby modernizacyjne i braki w wyposażeniu niektórych obiektów publicznych. 4. Niewystarczający i częściowo będący w złym stanie technicznym system oświetlenia ulicznego. 5. Zły stan techniczny dróg i chodników.	
SFERA ŚRODOWISKOWA	
1. Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. 2. Niewystarczająca ilość terenów zieleni urządzonej. 3. Nieurządzone skwery, nieuporządkowana zieleń na niektórych terenach publicznych. 4. Przekroczenia poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 w województwie świętokrzyskim, w tym na obszarze rewitalizacji.	1. Wyższy niż średnio w gminie udział budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej. 2. Zasoby endogeniczne obszaru cenne pod względem leczniczym. 3. Brak przekroczeń dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10, stężenia benzo(a)pirenu, wartości poziomu docelowego ozonu oraz pyłu zawieszonego PM2,5.

5. Przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu ze względu na ochronę zdrowia.	
---	--

Źródło: Opracowanie własne

Po dokonaniu całościowej analizy **problemów** oraz **potencjałów** zidentyfikowanych na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji, poniżej wskazano **skalę i charakter zdiagnozowanych potrzeb**, które determinują zakres działań rewitalizacyjnych.

Zidentyfikowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej to:

1. *Wielokierunkowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją oraz likwidacja tzw. „enklaw biedy” na obszarze rewitalizacji* – niezbędne jest przerwanie procesu dziedziczenia ubóstwa, bezrobocia i zachowań patologicznych w rodzinach przez różnorodne i zindywidualizowane formy pracy zarówno z dorosłymi, jak i dziećmi czy młodzieżą (m.in. indywidualne doradztwo, animację społeczną, profilaktykę społeczną czy środowiskowe i stacjonarne formy wspomagania edukacji oraz organizacji czasu wolnego), a także zapewnianie godnych warunków do mieszkania przy założeniu nie wykluczania tych osób z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji.
2. *Tworzenie warunków do aktywności rodzin i mieszkańców obszaru rewitalizacji* – konieczne jest wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, a także ogólnie rodzin zamieszkujących teren rewitalizacji oraz pozostałych mieszkańców poprzez tworzenie przestrzeni oraz systemu usług publicznych, który podniósłby ich aktywność społeczną oraz pozwoliłby na wzajemną integrację. Ważne w tym kontekście jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych i rozszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej.
3. *Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji* – niezbędne jest budowanie wspólnoty aktywnych mieszkańców wokół dobra wspólnego, integrowanie społeczności, zachęcanie do działania w organizacjach pozarządowych i wspieranie tych organizacji, wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez różne formy aktywności społecznej we współpracy z podmiotami czy instytucjami działającymi na obszarze rewitalizacji.
4. *Zapewnianie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym* – niezbędne jest zwiększanie dostępności do usług opiekuńczych oraz organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego (zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych poprzez organizowanie cyklicznych wydarzeń i spotkań integracyjnych, warsztatów międzypokoleniowych, wycieczek itp.). Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano wysoką skalę problemów społecznych oraz rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym, istnieje więc potrzeba realizacji działań mających na celu włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem.
5. *Podniesienie jakości edukacji i tworzenie możliwości do rozwoju zawodowego ludzi młodych* – istnieje potrzeba zapewnienia odpowiednich warunków technicznych, a także możliwości w zakresie kształcenia oraz samorozwoju w celu zwiększenia szans życiowych dzieci i młodzieży (m.in. kreowanie postaw przedsiębiorczych, wprowadzanie i rozwijanie nowych kierunków kształcenia, organizacja zajęć

pozalekcyjnych i różnych form spędzania czasu wolnego). Ważne, aby zapewnić dzieciom i młodzieży wysokiej jakości warunki do nauki i rozwoju już od najmłodszych lat.

6. *Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji* – określono potrzeby w zakresie przeciwdziałania przestępczości i dewastacji mienia publicznego poprzez wzmacnianie więzi społecznych, zwiększenia poczucia tożsamości lokalnej, zamontowanie monitoringu, a także realizację profilaktycznych działań edukacyjnych. Istotne jest również dostosowanie infrastruktury drogowej do potrzeb użytkowników, szczególnie na trasach do szkół czy innych obiektów użyteczności publicznej. Ważne jest zapewnienie odpowiedniej jakości i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych, z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego.
7. *Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia* – potrzeba zapewnienia mieszkańcom lepszych warunków zatrudnienia (wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia), a także mobilizacja i podnoszenie kwalifikacji poprzez programy realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej to:

1. *Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz rozwoju przedsiębiorstw* – zidentyfikowano potrzeby w zakresie uporządkowania oraz estetycznego i funkcjonalnego zagospodarowania przestrzeni publicznych do rozwoju i różnicowania prowadzonych działalności, a także tworzenia przyjaznego klimatu do podjęcia działalności gospodarczych (m.in. wdrożenie programów dotacyjnych) i rozwoju przedsiębiorstw (m.in. ułatwienia formalno-prawne, zagospodarowanie przestrzeni i/lub obiektów pod działalność gospodarczą). Należy wdrożyć działania ograniczające zamykanie funkcjonujących działalności gospodarczych.
2. *Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji* – niezbędne jest podjęcie działań związanych z powstaniem spójnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej oraz kulturalnej, służącej aktywnemu wypoczynkowi oraz spędzaniu czasu wolnego na terenie obszaru rewitalizacji, a także przyczyniającej się do zakładania działalności gospodarczych związanych z sektorami turystycznym i okołoturystycznym, a opartych na endogenicznych zasobach leczniczych.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej to:

1. *Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji* – zauważa się szereg potrzeb związanych z poprawą estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa w ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych dla wzrostu aktywności społecznej i gospodarczej, m.in. poprzez tworzenie infrastruktury społecznej, elementów małej architektury, urządzeń i obiektów sportowych, rekreacyjnych, turystycznych a także likwidowanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych.

2. *Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i/lub zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla mieszkańców* – zdiagnozowano szeroki zakres potrzeb w zakresie uzupełnienia braków lub poprawy stanu technicznego podstawowej infrastruktury komunalnej, wpływającej na warunki i jakość zamieszkania czy prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Należy modernizować i uzupełniać istniejącą infrastrukturę w celu zachowania cennych walorów środowiskowych.
3. *Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego* – ze względu na planowany rozwój usług turystycznych konieczna jest poprawa stanu technicznego i jakości ciągów pieszo-jezdnym łączących istniejące ulice, a także wytyczenie szlaków rowerowych i utworzenie pieszych ścieżek zdrowia. Ważne jest utworzenie infrastruktury przyjaznej mieszkańcom i środowisku.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przezwyciężania zjawisk kryzysowych w sferze technicznej to:

1. *Modernizacja oraz przebudowa obiektów użyteczności publicznej* – zauważa się niedostateczne wykorzystanie istniejących już obiektów, ze względu na ich zły stan techniczny. W związku z tym konieczna jest ich przebudowa, modernizacja i adaptacja do nowych funkcji lub poprawy obecnego funkcjonowania.
2. *Zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i budynków użyteczności publicznej* – zauważa się szeroki zakres potrzeb w zakresie poprawy stanu technicznego budynków oraz poprawy efektywności energetycznej budynków.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przezwyciężania zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej to:

1. *Ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń powietrza* – zdiagnozowano konieczność podjęcia kompleksowych działań zmniejszających poziom zanieczyszczenia powietrza w zakresie różnych projektów pozwalających na zastąpienie starych, nisko sprawnych urządzeń grzewczych, bardziej proekologicznymi rozwiązaniami dostarczającymi ciepło, a także zamontowanie instalacji odnawialnych źródeł energii. Ważne w tym kontekście jest również ograniczenie zużycia energii poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków.
2. *Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców* – potrzebne są inicjatywy edukacyjne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie świadomości, postaw i zachowań ekologicznych przyczyniających się do ochrony środowiska naturalnego.

III. Część programowa

1. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Przeprowadzenie całościowej analizy zjawisk kryzysowych i potencjałów oraz wskazanie czynników mających szczególne znaczenie z punktu widzenia rewitalizacji (tabele 3 i 4) pozwoliło określić strategiczne kierunki działań dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów. Określono wizję (planowany efekt), misję oraz 2 cele rewitalizacji dla każdego z podobszarów, wokół których skoncentrowane zostały kierunki działań. Realizacja zaplanowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli na wykonanie misji, a tym samym wyprowadzenie wyznaczonych podobszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

1.1. Misja i wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji opracowany został w układzie uwzględniającym dwa kluczowe jego elementy, tj. *wizję* – pokazującą wizerunek podobszarów rewitalizacji w przyszłości i *misję* – będącą naczelnym kierunkiem zintegrowanej polityki terytorialnej, wokół której koncentrować się będą kompleksowe i partnerskie działania wszystkich interesariuszy rewitalizacji. Na podstawie przeprowadzonej pogłębionej diagnozy, analizy zjawisk kryzysowych i lokalnych potencjałów oraz w wyniku wspólnej pracy warsztatowej interesariuszy rewitalizacji, sformułowano misję oraz wizję stanu wyznaczonych podobszarów po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji jako efekt przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych. Ze względu na to, iż obszar rewitalizacji został podzielony na podobszary, misja, wizja oraz cele rewitalizacji zostały przedstawione dla każdego z podobszarów osobno. Uwzględniono przy tym cechy charakterystyczne danego podobszaru. Taki podział może być szansą na zaplanowanie różnorodnych działań rewitalizacyjnych, uzależnionych od specyfiki każdego z podobszarów i potrzeb na nim występujących.

Podobszar I rewitalizacji

WIZJA

Podobszar I jako centrum życia społeczno-gospodarczego Gminy Pińczów oferujący zróżnicowane usługi publiczne na wysokim poziomie oraz zapewniający dostęp do bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych

MISJA REWITALIZACJI

Tworzenie dla mieszkańców możliwości podnoszenia kompetencji i kwalifikacji oraz wspieranie ich integracji, przedsiębiorczości i aktywności społecznej

Podobszar II rewitalizacji

WIZJA

Interesariusze rewitalizacji współtworzą atrakcyjną ofertę prozdrowotną oraz turystyczną, wykorzystując unikatowe walory naturalne

MISJA REWITALIZACJI

Zapewnienie możliwości i warunków do rozwoju przedsiębiorczości i aktywności społecznej w celu poprawy jakości życia i wzrostu dochodów mieszkańców

Wizje podobszarów rewitalizacji zawierają w sobie opis pożądanego stanu docelowego we wszystkich sferach, tj. społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

W wymiarze *społecznym* na rewitalizowanym obszarze nastąpi poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poprzez wzrost ich dochodów, budowanie postaw przedsiębiorczości oraz włączenie społeczne osób wykluczonych, a także wspieranie organizacji pozarządowych, poprawę dostępu do nowoczesnych i bezpiecznych obiektów użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni w infrastrukturę turystyczną i okołoturystyczną, przyczyniając się tym do aktywizacji i integracji społecznej,

wspólnie działającej na korzyść obszaru rewitalizacji. Łączenie wsparcia społeczności z działaniami infrastrukturalnymi zniweluje zjawisko marginalizacji i wykluczenia społecznego, spowodowane problemami społecznymi.

W wymiarze *gospodarczym* proces rewitalizacji przyczyni się w sposób bezpośredni do wzmocnienia przedsiębiorczości mieszkańców (szczególnie w zakresie rozwoju funkcji turystycznej i uzdrowskiej), a w sposób pośredni – do wzrostu inwestycji. Duże znaczenie będzie miało tworzenie warunków do pracy zdalnej, co nie tylko przełoży się na wzrost możliwości pracy na lokalnym rynku pracy, ale też wzmocni potencjał osiedleńczy obszaru.

W wymiarze *przestrzenno-funkcjonalnym* po przeprowadzeniu kompleksowej rewitalizacji nastąpi zbudowanie estetycznego, spójnego i funkcjonalnego systemu przestrzeni, poprzez zagospodarowanie i ponowne nadanie funkcji terenom i obiektom publicznym na obszarze rewitalizacji, sprzyjających aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców oraz rozwojowi funkcji turystycznej, wypoczynkowej i rekreacyjnej.

W wymiarze *technicznym*, dzięki realizacji kompleksowych działań, zwiększy się dostępność wszystkich mieszkańców do podstawowych usług komunalnych, a także poprawiony zostanie stan techniczny (w tym efektywność energetyczna) zdegradowanych i częściowo nieużytkowanych budynków użyteczności publicznej, umożliwiając tym samym nadanie im nowej lub przywrócenie pierwotnej funkcji.

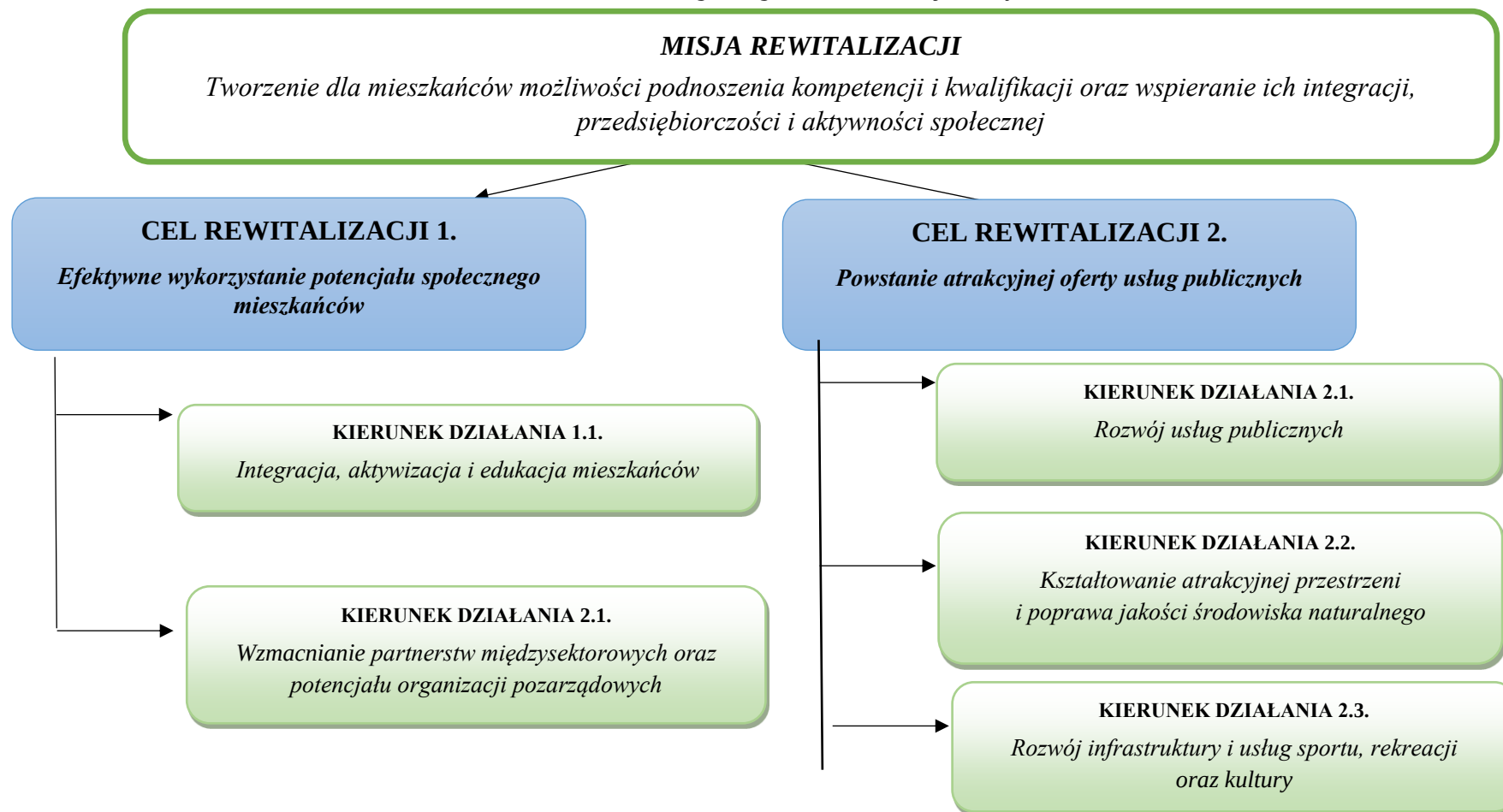
W wymiarze *środowiskowym* nastąpi poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń, a także zwiększenie powierzchni i uporządkowanie terenów zieleni urządzonej, które zwiększają komfort życia mieszkańców. Wszystkie działania, w tym te związane ściśle ze sferą techniczną i przestrzenną, będą uwzględniały zasady zrównoważonego rozwoju i będą się przyczyniać do realizacji wyzwań środowiskowych i klimatycznych, uwzględniając przy tym zapisy Operatu Uzdrowskiego Gminy Pińczów określającego strefy uzdrowskie A, B i C. Projekty rewitalizacyjne będą realizowane z myślą o zachowaniu i rozwoju zielonej infrastruktury.

1.2. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Wypełnienie przyjętych wizji i misji jest uwarunkowane realizacją postawionych celów rewitalizacji i zaplanowanych do realizacji kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych na etapie diagnostycznym negatywnych zjawisk, ściśle odpowiadających przyjętym celom (schematy 3 i 4).

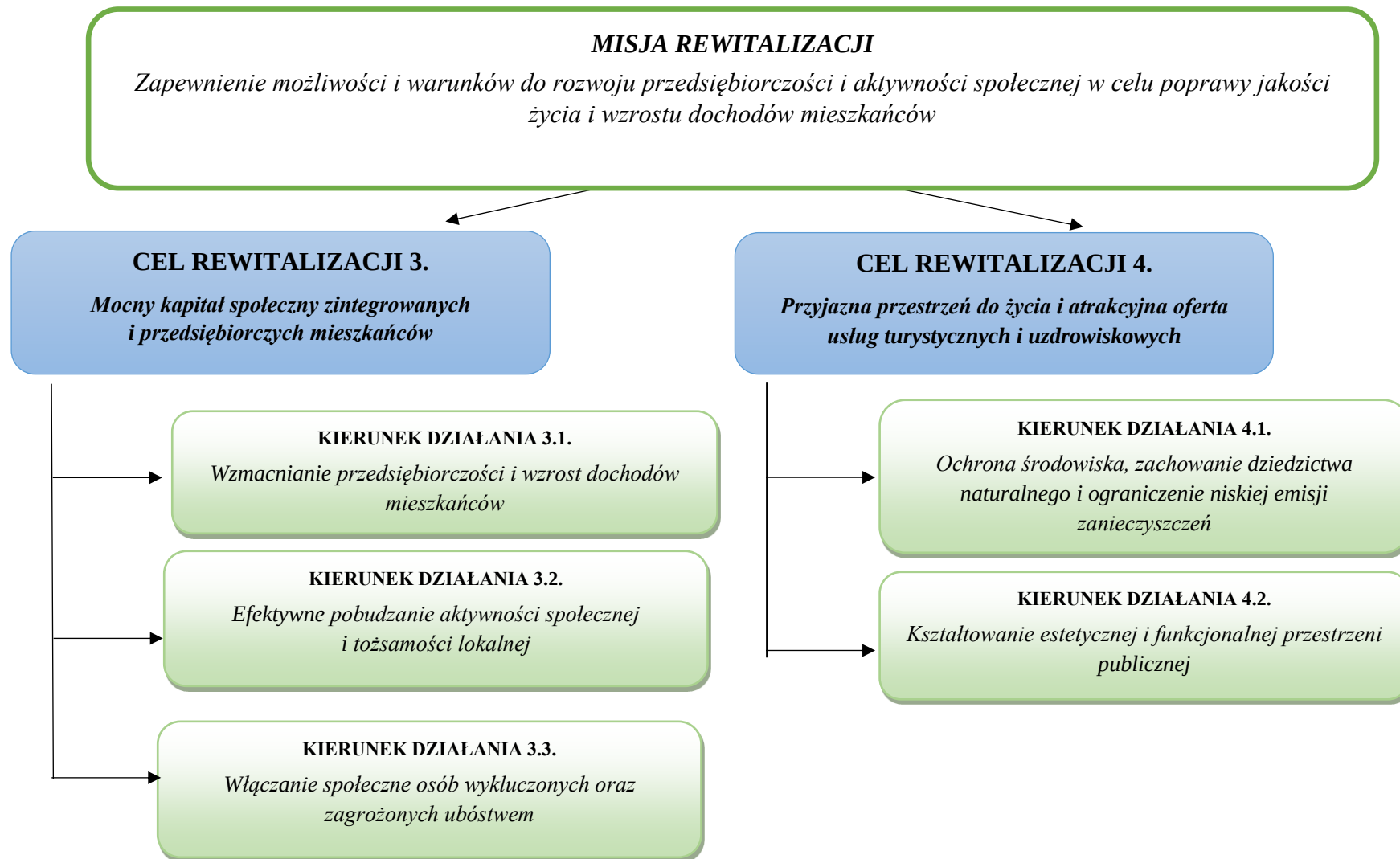
Cele rewitalizacji są kwantyfikowalne (wymierne) oraz adekwatne do wyników pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, co zostało wskazane w tabeli 22 *Wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030*, w której do poszczególnych celów przyporządkowano konkretne wskaźniki oddziaływania.

Schemat 3 Założenia dla Podobszaru I Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

Źródło: Opracowanie własne

Schemat 4 Założenia dla Podobszaru II Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Kierunki działań wraz z odniesieniem ich do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych, mające na celu eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk – Podobszar 1

Kierunek działań	Potrzeba rewitalizacyjna
1.1. <i>Integracja, aktywizacja i edukacja mieszkańców</i>	- Wielokierunkowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją oraz likwidacja tzw. „enklaw biedy” na obszarze rewitalizacji; - Tworzenie warunków do aktywności rodzin i mieszkańców obszaru rewitalizacji; - Podniesienie jakości edukacji i tworzenie możliwości do rozwoju zawodowego ludzi młodych; - Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji; - Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększenie możliwości zatrudnienia.
1.2. <i>Wzmacnianie partnerstw międzysektorowych oraz potencjału organizacji pozarządowych</i>	- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji. - Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz rozwoju przedsiębiorstw.
2.1. <i>Rozwój usług publicznych</i>	- Zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym; - Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i/lub zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla mieszkańców; - Modernizacja oraz przebudowa obiektów użyteczności publicznej. - Zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i budynków użyteczności publicznej.
2.2. <i>Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni i poprawa jakości środowiska naturalnego</i>	- Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji; - Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji; - Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji; - Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego.
2.3. <i>Rozwój infrastruktury i usług sportu, rekreacji oraz kultury</i>	- Modernizacja oraz przebudowa obiektów użyteczności publicznej; - Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 6 Kierunki działań wraz z odniesieniem ich do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych, mające na celu eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk – Podobszar II

Kierunek działań	Potrzeba rewitalizacyjna
3.1. <i>Wzmacnianie przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców</i>	• Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji • Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz rozwoju przedsiębiorstw • Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji
3.2. <i>Efektywne pobudzanie aktywności społecznej i tożsamości lokalnej</i>	• Tworzenie warunków do aktywności rodzin i mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji; • Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji.
3.3. <i>Włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem</i>	• Wielokierunkowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją oraz likwidacja tzw. „enklaw biedy” na obszarze rewitalizacji; • Tworzenie warunków do aktywności rodzin i mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Zapewnianie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym; • Podniesienie jakości edukacji i tworzenie możliwości do rozwoju zawodowego ludzi młodych; • Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia.
4.1. <i>Ochrona środowiska, zachowanie dziedzictwa naturalnego i ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń</i>	• Ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń powietrza • Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców • Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji
4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej</i>	• Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji; • Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji; • Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i/lub zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla mieszkańców; • Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego; • Modernizacja oraz przebudowa obiektów użyteczności publicznej; • Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji; • Ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń powietrza; • Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne

2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne w latach 2023–2030

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030 złożony jest z listy planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz z charakterystyki pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dzięki temu dokument jest konstrukcją złożoną z wielu różnorodnych projektów, która warunkuje osiągnięcie zaplanowanych efektów, a tym samym ich efektywne oddziaływanie na zidentyfikowane na etapie diagnozy zjawiska kryzysowe oraz wykorzystuje lokalne potencjały.

2.1. Lista planowanych podstawowych projektów/przedsięwzięć

W wyniku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, a także w oparciu o zasadę partnerstwa oraz partycypacji społecznej, zdefiniowano i scharakteryzowano 5 projektów podstawowych, czyli takich, bez których realizacja celów dokumentu nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Ponadto są to projekty kluczowe do powodzenia procesu rewitalizacji, ponieważ oddziałują kompleksowo na zidentyfikowane problemy we wszystkich sferach, a przede wszystkim w sferze społecznej. Główne założenia projektów przedstawiono w tabelach 10–14. Dodatkowo w tabelach 7–9 umieszczono, zgodnie z wytycznymi, projekty planowane do realizacji w ramach Instrumentu Terytorialnego IIT z FEŚ 2021–2027.

Lista projektów planowanych do realizacji w ramach Instrumentu Terytorialnego IIT z FEŚ 2021–2027

Tabela 7 Projekt nr 1 IIT

1.	Tytuł projektu	<i>Pińczów– miasteczko z klimatem – rozwój turystyczny i przestrzenno-gospodarczy Podobszaru I</i>
2.	Priorytet FEŚ 2021–2027	Priorytet 6. Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych
3.	Cel szczegółowy FEŚ 2021–2027	Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR); Działanie 6.2 Rewitalizacja miast
4.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEŚ 2021–2027	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: a) przebudowę skweru tzw. „rynek mirowski” wraz z fontanną przy ul. Batalionów Chłopskich, z zagospodarowaniem terenu, wykonaniem ścieżek z nawierzchni utwardzonej, montażem nowego oświetlenia i elementów małej architektury, w celu dostosowania do pełnienia funkcji społecznej, rekreacyjnej i turystycznej; b) zachowanie i udostępnienie zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez oczyszczenie i zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego; c) powstanie szlaku „Ścieżkami historii Pińczowa na 4 przystankach” poprzez: • przebudowę skweru na Mirowie wraz z utworzeniem reformacji w budynku Domu Ariańskiego w Pińczowie, • rewitalizację synagogi, • wykonanie zadania wirydarza Popaulińskiego Zespołu Klasztornego, renowację dzwonnicy przy kościele Św. Jana oraz utworzenie punktu widokowego na wieży wraz z powstaniem centrum wystawowo-koncertowego, • utworzenie centrum szkolno-wychowawczego z zakładami rehabilitacyjnymi oraz adaptacją budynku Pałacu Wielkopolskich w celu utworzenia zakładu przyrodoleczniczego w oparciu o wzgórze zamkowe i tereny podzamcza. d) zagospodarowanie terenu poprzez utworzenie kempingu na działce nr 12-21/1 wraz ze zjazdem na działce nr 12-38/3, w celu poprawy warunków turystycznych i rekreacyjnych; e) zagospodarowanie terenu i ochrona zasobów naturalnych poprzez tworzenie ogrodów deszczowych, służących ograniczeniu spływu wód opadowych do kanalizacji, co przyczyni się do ograniczenia problemów w sferze środowiskowej oraz do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej; f) tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej oraz rozwój istniejących terenów inwestycyjnych, w celu wykorzystania lokalnych potencjałów obszaru; g) poprawę estetyki i przestrzeni publicznych podobszaru do możliwości pełnienia nowych funkcji społecznych i rekreacyjnych.

	Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, organizacje pozarządowe, ewentualni inni partnerzy
5.	Budżet projektu	25,0 mln zł
	Środki własne realizatorów projektu	4,0 mln zł
	Finansowanie zewnętrzne	21,0 mln zł
6.	Okres realizacji projektu	2024–2029
	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok].

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 8 Projekt nr 2 IIT

1.	Tytuł projektu	<i>Turystyczny Pińczów – tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego</i>
2.	Priorytet FEŚ 2021–2027	Priorytet 6. Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych
3.	Cel szczegółowy FEŚ 2021–2027	Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR); Działanie 6.2 Rewitalizacja miast
4.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEŚ 2021–2027	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: a) poprawę estetyki i przestrzeni publicznych podobszaru do możliwości pełnienia nowych funkcji – Park Leśny: zagospodarowanie zdegradowanego terenu z przeznaczeniem na rozwój funkcji społecznej, integracji, kultury, rekreacji, sportu i turystyki; b) poprawę estetyki i przestrzeni publicznych podobszaru do możliwości pełnienia nowych funkcji – rozbudowa i modernizacja infrastruktury rowerowej służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego, będącej częścią szlaku rowerowego SPA VELO: budowa ścieżki rowerowej długości ok. 8 km; c) dostosowanie obiektów i powierzchni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i innych osób ze szczególnymi potrzebami; d) wsparcie przedsiębiorczości gospodarczej i społecznej poprzez cyfryzację życia publicznego: e-usługi w administracji, zdrowiu i kulturze.
	Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, organizacje pozarządowe, ewentualni inni partnerzy
5.	Budżet projektu	28,0 mln zł
	Środki własne realizatorów projektu	5,0 mln zł
	Finansowanie zewnętrzne	23,0 mln zł

6.	Okres realizacji projektu	2024–2029
	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [osoby].

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 9 Projekt nr 3 IIT

1.	Tytuł projektu	<i>Poprawa dostępu do usług publicznych oraz rozwój infrastruktury na Podobszarze I</i>
2.	Priorytet FEŚ 2021–2027	Priorytet 6. Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych
3.	Cel szczegółowy FEŚ 2021–2027	Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR); Działanie 6.2 Rewitalizacja miast
4.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEŚ 2021–2027	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: a) rozbudowę, przebudowę i nadbudowę Budynku Urzędu Miejskiego w Pińczowie wraz z zagospodarowaniem terenu, termomodernizacją i oświetleniem budynku oraz likwidację barier architektonicznych; b) spójne i funkcjonalne zagospodarowanie terenu wokół Aeroklubu w Pińczowie z przeznaczeniem na funkcję społeczną, rekreacyjną i turystyczną; c) modernizację i rozbudowę bazy sportowej w zakresie boiska sportowego, budynku szatniowo-administracyjnego oraz wymianę nawierzchni toru w celu dostosowania do pełnienia funkcji społecznej i sportowej.
	Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, organizacje pozarządowe, ewentualni inni partnerzy
5.	Budżet projektu	22,0 mln zł
	Środki własne realizatorów projektu	4,0 mln zł
	Finansowanie zewnętrzne	18,0 mln zł
6.	Okres realizacji projektu	2024–2029
	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [osoby].

Źródło: Opracowanie własne

Lista projektów podstawowych GPR

Tabela 10 Projekt podstawowy nr 1

Nazwa projektu	<i>Pińczów – miasteczko z klimatem – rozwój turystyczny i przestrzenno-gospodarczy Podobszaru I</i>		
Lokalizacja	Podobszar I rewitalizacji	Okres realizacji	2024–2030
Szacowana wartość	25 mln zł	Główne źródło finansowania	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.
Zakres rzeczowy realizowanych zadań	Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in.: - przebudowę skweru wraz z fontanną przy ul. Batalionów Chłopskich, tzw. „rynek mirowski” wraz z zagospodarowaniem terenu, wykonaniem ścieżek z nawierzchni utwardzonej, montażem nowego oświetlenia i elementów małej architektury, w celu dostosowania do pełnienia funkcji społecznej, rekreacyjnej i turystycznej (ok. 3 mln zł); - zachowanie i udostępnienie zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez oczyszczenie i zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego. Zakres prac będzie obejmował m.in.: odsłonięcie ruin z drzew i krzewów, wykonanie prac konserwatorskich, oczyszczenie ścieżki do baszty i wykonanie przedceptu, usunięcie nieskomponowanej zieleni, wykonanie tarasu widokowego oraz parkingów i toalet, w celu przystosowania do pełnienia funkcji turystycznej i rekreacyjnej (ok. 5 mln zł); - powstanie szlaku „Ścieżkami historii Pińczowa na 4 przystankach” poprzez: - przebudowę skweru na Mirowie wraz z utworzeniem reformacji w budynku Domu Ariańskiego w Pińczowie, - rewitalizację synagogi, - wykonanie zadaszania wirydarza Popaulińskiego Zespołu Klasztornego, renowację dzwonnicy przy kościele Św. Jana oraz utworzenie punktu widokowego na wieży wraz z powstaniem centrum wystawowo-koncertowego, - utworzenie centrum szkolno-wychowawczego z zakładami rehabilitacyjnymi oraz adaptacja budynku Pałacu Wielkopolskich w celu utworzenia zakładu przyrodoleczniczego w oparciu o wzgórze zamkowe i tereny podzamcza (ok. 4 mln zł). - zagospodarowanie terenu poprzez utworzenie kempingu na działce nr 12-21/1 wraz ze zjazdem na działce nr 12-38/3, w celu poprawy warunków turystycznych i rekreacyjnych. Zakres prac obejmował będzie tworzenie m.in.: miejsc postojowych, pola namiotowego, domków letniskowych, wiat piknikowych oraz miejsc przygotowania posiłków, zaplecza administracyjnego oraz spójnego zagospodarowania terenu poprzez utworzenie placu zabaw i boiska rekreacyjnego (ok. 7 mln zł); - zagospodarowanie terenu i ochrona zasobów naturalnych poprzez tworzenie Ogrodów deszczowych, służących ograniczeniu spływu wód opadowych do kanalizacji, co przyczyni się do ograniczenia problemów w sferze środowiskowej oraz do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej (ok. 5 mln zł);		

	f) tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej oraz rozwój istniejących terenów inwestycyjnych, w celu wykorzystania lokalnych potencjałów obszaru; g) poprawę estetyki i przestrzeni publicznych podobszaru do możliwości pełnienia nowych funkcji społecznych i rekreacyjnych. Potrzebą realizacji projektu jest tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych, które będą dostępne dla dzieci, młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnościami, a także turystów. Podczas projektowania i realizacji zakresów projektu nastąpi szczególna dbałość o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew i mikroklimatu. Projekt zostanie zrealizowany w podziale na etapy, w zależności od możliwości finansowania zewnętrznego.
Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, organizacje pozarządowe, ewentualni inni partnerzy
Grupy docelowe	Główną grupą docelową są mieszkańcy Podobszaru I rewitalizacji. Odbiorcami będą również wszyscy mieszkańcy gminy, odwiedzający, turyści, pracownicy instytucji publicznych.
Oddziaływanie projektu na zdiagnozowane problemy i potencjały	Realizacja projektu oddziaływać będzie na następujące <u>zidentyfikowane problemy</u> (w tabeli 3): 1) w <i>sferze społecznej</i>: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 – poprzez aktywizację mieszkańców do działania na rzecz obszaru rewitalizacji, rozszerzenie oferty świadczonych usług społecznych, a także poprawę warunków przestrzeni publicznej oraz bezpieczeństwa publicznego. Wszelkie działania związane z poszerzeniem oferty rekreacji i turystyki, przyczynią się do rozwiązania problemu niskiej aktywności, integracji oraz zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne, a także niedostatecznie rozwiniętej oferty spędzania czasu wolnego; 2) w <i>sferze gospodarczej</i>: 1, 2, 3, 4 – realizacja projektu, szczególnie wpłynie na lepsze wykorzystanie przestrzeni do prowadzenia działalności gospodarczej oraz na przedsiębiorczość mieszkańców. Realizacja działań przyczyni się do rozwoju sektora turystycznego, a tym samym wzrostu dochodów mieszkańców w sektorze turystycznym i okołoturystycznym; 3) w <i>sferze przestrzenno-funkcjonalnej</i>: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – realizacja projektu wpłynie na zwiększenie spójności przestrzennej i funkcjonalnej obszaru, rozwój funkcji rekreacyjnej i turystycznej. Wzrośnie atrakcyjność obszaru zarówno dla mieszkańców jak i odwiedzających dzięki atrakcyjnej ofercie rekreacji, w tym funkcjonalnie i estetycznie zagospodarowanej przestrzeni, rozwojowi bazy noclegowej i turystycznej oraz udostępnieniu zasobów dziedzictwa kulturowego; 4) w <i>sferze technicznej</i>: 1, 2, 3, 4 – zwłaszcza poprzez efektywne wykorzystanie do celów społecznych i publicznych nieużytkowanych i zdegradowanych przestrzeni i poprawę stanu infrastruktury drogowej oraz stanu małej architektury; 5) w <i>sferze środowiskowej</i>: 2, 3, 4 – działania związane z zagospodarowaniem przestrzeni przyczynią się do uporządkowania zieleni, wytyczenia nowych ścieżek. Ponadto projekt wykorzystywać będzie podczas wdrażania zakresu przedmiotowego <u>następujące potencjały</u> (tabela 3): 1) w <i>sferze społecznej</i>: 1, 2 – aktywni młodzi mieszkańcy oraz seniorzy mogą być uczestnikami projektu;

	2) w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: 1, 2 – lokalizacja i pokrycie obszaru MPZP przyczynią się do spójnego i funkcjonalnego zagospodarowania przestrzeni.
Cele rewitalizacji, kierunki działań, które realizuje projekt	CEL REWITALIZACJI 1. <i>Efektywne wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 1.1. <i>Integracja, aktywizacja i edukacja mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 1.2. <i>Wzmacnianie partnerstw międzysektorowych oraz potencjału organizacji pozarządowych</i> CEL REWITALIZACJI 2. <i>Powstanie atrakcyjnej oferty usług publicznych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.1. <i>Rozwój usług publicznych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.2. <i>Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni i poprawa jakości środowiska naturalnego</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.3. <i>Rozwój infrastruktury i usług sportu, rekreacji oraz kultury</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty podjętych działań to: – zwiększenie zaangażowania mieszkańców do działania na rzecz obszaru rewitalizacji w oparciu o jego potencjał; – rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, zwłaszcza w sektorze turystycznym i okołoturystycznym; – podniesienie jakości infrastruktury kultury oraz zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej; – wzrost uczestnictwa w kulturze; – udostępnianie i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego na cele społeczne; – rozwój oferty rekreacyjnej i turystycznej; – wzrost atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania, pracy i odpoczynku; – poprawa jakości życia mieszkańców. <i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. – Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [szt.]. – Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]. – Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem [szt.]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok].
Powiązanie projektu z innymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	Projekt wykazuje powiązania i oddziaływanie z następującymi podstawowymi projektami rewitalizacyjnymi: 2, 3, 4, 5.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 11 Projekt podstawowy nr 2

Nazwa projektu	<i>Turystyczny Pińczów – tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego</i>		
Lokalizacja	Podobszar II rewitalizacji	Okres realizacji	2024–2030
Szacowana wartość	42,5 mln zł	Główne źródło finansowania	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.

Zakres rzeczowy realizowanych zadań	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: a) poprawę estetyki i przestrzeni publicznych podobszaru do możliwości pełnienia nowych funkcji – Park Leśny: zagospodarowanie zdegradowanego terenu z przeznaczeniem na rozwój funkcji społecznej, integracji, kultury, rekreacji, sportu i turystyki. Zakres prac obejmował będzie m.in.: wykonanie ścieżek spacerowych i ścieżek rekreacyjnych, ścieżki zdrowia, montaż małej architektury, parku linowego, montaż oświetlenia, nasadzenia (ok. 17 mln zł); b) rozbudowę i modernizację infrastruktury rowerowej służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego, będącej częścią szlaku rowerowego SPA VELO – budowa ścieżki rowerowej długości ok. 8 km. Trasa będzie przebiegała następująco: Pińczów (Podobszar II rewitalizacji) – Pasturka – Bogucice Drugie – Grochowiska w kierunku Kameduł (połączenie z istniejącą ścieżką rowerową), w celu rozszerzenia funkcji turystycznej i rekreacyjnej (ok. 8,5 mln zł); c) budowanie atrakcyjności inwestycyjnej Podobszaru II – tworzenie nowych i rozwój istniejących terenów inwestycyjnych oraz lokalnych stref aktywności gospodarczej poprzez uzbrojenie terenów objętych strefą uzdrowiskową, a także budowę dróg dojazdowych, ścieżek oraz wszystkich robót ziemnych i przyłączeniowych, co wpłynie znacząco na rozwój funkcji turystycznej i uzdrowiskowej (ok. 17 mln zł); d) dostosowanie obiektów i powierzchni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i innych osób ze szczególnymi potrzebami; e) wsparcie przedsiębiorczości gospodarczej i społecznej poprzez cyfryzację życia publicznego: e-usługi w administracji, zdrowiu i kulturze. Podczas projektowania i realizacji zakresów projektu nastąpi szczególna dbałość o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew. Projekt zostanie zrealizowany w podziale na etapy, w zależności od możliwości finansowania zewnętrznego.
Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, organizacje pozarządowe, ewentualni inni partnerzy
Grupy docelowe	Główną grupą docelową są mieszkańcy Podobszaru II rewitalizacji. Odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy, a także turyści i kuracjusze oraz przedsiębiorcy.
Oddziaływanie projektu na zdiagnozowane problemy i potencjały	Realizacja projektu oddziaływać będzie na następujące <u>zidentyfikowane problemy</u> (w tabeli 4): 1) w <i>sferze społecznej</i>: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – poprzez aktywizację mieszkańców do działania na rzecz obszaru rewitalizacji, rozszerzenie oferty świadczonych usług społecznych, a także poprawę warunków przestrzeni publicznej oraz bezpieczeństwa publicznego. Wszelkie działania związane z poszerzeniem oferty turystycznej, okołoturystycznej, sportu i rekreacji przyczynią się do rozwiązania problemu niskiej aktywności, integracji oraz zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne, a także niedostatecznie rozwiniętej oferty spędzania czasu wolnego; 2) w <i>sferze gospodarczej</i>: 1, 2, 3, 4, 5, 6 – realizacja projektu szczególnie wpłynie na tworzenie możliwości do rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby naturalne i potencjały. Wszelkie działania dotyczące rozwoju terenów inwestycyjnych wpłyną na wzrost przedsiębiorczości, a tym samym na wzrost dochodów mieszkańców; 3) w <i>sferze przestrzenno-funkcjonalnej</i>: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 – realizacja projektu wpłynie na zwiększenie spójności przestrzennej i funkcjonalnej obszaru, rozwój funkcji rekreacyjnej i turystycznej. Wzrośnie atrakcyjność obszaru zarówno dla mieszkańców jak i odwiedzających, dzięki atrakcyjnej ofercie

	rekreacji, w tym funkcjonalnie i estetycznie zagospodarowanej przestrzeni. Park Leśny będzie nową atrakcją turystyczną, częścią Parku Zdrojowego, który powstanie w ramach utworzenia Uzdrowiska na terenie Gminy Pińczów. Będzie to ciekawe miejsce spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców jak i kuracjuszy. Teren wcześniej niezagospodarowany i zdegradowany zostanie przekształcony w promenadę oferującą cały szereg atrakcji. Powstanie Parku Leśnego w Pińczowie oraz ścieżki rowerowej wpłynie na poprawę ochrony środowiska naturalnego poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających; 4) w sferze technicznej: 1, 2, 3, 4, 5 – zwłaszcza poprzez efektywne wykorzystanie do celów społecznych i publicznych nieużytkowanych i zdegradowanych przestrzeni i poprawę stanu infrastruktury rowerowej, oraz stanu małej architektury; 5) w sferze środowiskowej: 2, 3 – działania związane z zagospodarowaniem przestrzeni przyczynią się do uporządkowania zieleni. Park Leśny będzie częścią Parku Zdrojowego, który będzie miał wpływ na mikroklimat związany z wyznaczoną na tym obszarze częścią Strefy Uzdrowiskowej „A”. Utworzenie ścieżki rowerowej pozwoli na ograniczenie antropopresji na cennym przyrodniczo terenie, co przyczyni się do ograniczenia degradacji środowiska w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających. Ponadto projekt wykorzystywać będzie podczas wdrażania zakresu przedmiotowego następujące potencjały (tabela 4): 1) w sferze społecznej: 1, 2, 3 – zagospodarowanie terenu poprzez utworzenie nowych atrakcji turystycznych przyczyni się do rozwoju funkcji społecznej (m.in. organizacja wydarzeń kulturalnych, spotkań integrujących mieszkańców); 2) w sferze środowiskowej: 2 – zasoby naturalne i endogeniczne zostaną wykorzystane do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej.
Cele rewitalizacji, kierunki działań, które realizuje projekt	CEL REWITALIZACJI 3. <i>Mocny kapitał społeczny zintegrowanych i przedsiębiorczych mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.1. <i>Wzmacnianie przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.2. <i>Efektywne pobudzanie aktywności społecznej i tożsamości lokalnej</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.3. <i>Włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem</i> CEL REWITALIZACJI 4. <i>Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 4.1. <i>Ochrona środowiska, zachowanie dziedzictwa naturalnego i ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej</i>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty podjętych działań to: – rozwój oferty rekreacyjnej i turystycznej; – rozwój przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców; – wzrost atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania, pracy i odpoczynku; – poprawa estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych; – likwidacja barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych; – zwiększona współpraca między władzami lokalnymi i partnerami społeczno-gospodarczymi; – poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego; – aktywizacja mieszkańców; – poprawa jakości życia mieszkańców. <i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. – Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]. – Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba osób odwiedzających obiekty objęte wsparciem [odwiedzający/rok]. – Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [osoby].
Powiązanie projektu z innymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	Projekt wykazuje powiązania i oddziaływanie z następującymi podstawowymi projektami rewitalizacyjnymi: 1, 3, 4, 5.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 12 Projekt podstawowy nr 3

Nazwa projektu	Poprawa dostępu do usług publicznych oraz rozwój infrastruktury na Podobszarze I		
Lokalizacja	Podobszar I	Okres realizacji	2024–2030
Szacowana wartość	24 mln zł	Główne źródło finansowania	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.
Zakres rzeczowy realizowanych zadań	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: - rozbudowę, przebudowę i nadbudowę Budynku Urzędu Miejskiego w Pińczowie wraz z zagospodarowaniem terenu, termomodernizacją i oświetleniem budynku oraz likwidacją barier architektonicznych (ok. 9 mln zł); - spójne i funkcjonalne zagospodarowanie terenu wokół Aeroklubu w Pińczowie z przeznaczeniem na funkcję społeczną, rekreacyjną i turystyczną, (ok. 2,8 mln zł). Zakres prac obejmował będzie: budowę lądowiska dla helikopterów, budowę hangaru, budowę ścieżki rowerowej wokół zalewu; - rozbudowę bazy sportowej w zakresie budowy boiska sportowego, budynku szatniowo-administracyjnego oraz wymiana nawierzchni toru w celu dostosowania do pełnienia funkcji społecznej i sportowej (ok. 7 mln zł);		

	d) podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego, w tym komunikacyjnego oraz spójne i funkcjonalne zagospodarowanie obiektów i przestrzeni, poprzez: • poprawę i modernizację stanu dróg oraz budowę chodników dla pieszych, szczególnie w otoczeniu obiektów użyteczności publicznej, a także zwiększenie ogólnej powierzchni parkingów przy terenach i obiektach publicznych; • rozbudowę oświetlenia ulicznego, w tym montaż energooszczędnych lamp; • dostosowanie obiektów i powierzchni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i innych osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osób starszych; • modernizację i doposażenie istniejących placów zabaw i/lub budowę nowych placów zabaw, głównie w bezpośrednim sąsiedztwie funkcjonujących obiektów publicznych; e) kompleksową i głęboką termomodernizację budynków mikro i małych przedsiębiorstw; f) wymianę i montaż oświetlenia ulicznego na energooszczędne LED; g) wsparcie przedsiębiorczości gospodarczej i społecznej poprzez cyfryzację życia publicznego: e-usługi w administracji, zdrowiu i kulturze; h) przebudowę systemów grzewczych, instalację urządzeń OZE (w tym pomp ciepła), wdrożenie energooszczędnych technologii produkcji, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, wprowadzenie systemów zarządzania energią; i) rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii; j) usuwanie azbestu pozostałego do unieszkodliwienia.
Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, przedsiębiorcy prywatni i społeczni
Grupy docelowe	Główną grupą docelową są mieszkańcy Podobszaru I rewitalizacji. Odbiorcami są również wszyscy mieszkańcy gminy, a także instytucje publiczne i przedsiębiorcy.
Oddziaływanie projektu na zdiagnozowane problemy i potencjały	Realizacja projektu oddziaływać będzie na następujące <u>zidentyfikowane problemy</u> (w tabeli 3): a) w sferze społecznej: 8, 9, 10, 11 – poprawa dostępu do infrastruktury społecznej przyczyni się do wzrostu integracji społecznej osób wykluczonych, a termomodernizacja, poprawa jakości stanu powietrza oraz wysokiej jakości środowisko i niezależność energetyczna przyczynią się do wzrostu atrakcyjności osiedleńczej Podobszaru I; b) w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – spójne i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni wpłynie na poprawę estetyki obszaru, co przełoży się na atrakcyjność osiedleńczą i turystyczną; c) w sferze technicznej: 1, 3 – projekt przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków i poprawy stanu technicznego infrastruktury społecznej i sportowej; d) w sferze środowiskowej: 1, 4 – realizacja projektu przyczyni się do zmniejszenia niskiej emisji, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców i ilość unieszkodliwionego azbestu, co pozytywnie wpłynie na rozwój funkcji uzdrowiskowej na obszarze. Ponadto projekt wykorzystywać będzie podczas wdrażania zakresu przedmiotowego <u>następujące potencjały</u> (tabela 3):

	e) w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: 1 – projekt w dużej mierze dotyczy bezpośrednio budynków użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej będących w zasobach gminy; f) w sferze środowiskowej: 2 – projekt pozytywnie wpłynie na walory przyrodnicze i wzmocni ochronę oraz potencjał lokalnych zasobów środowiskowych.
Cele rewitalizacji, kierunki działań, które realizuje projekt	CEL REWITALIZACJI 2. <i>Powstanie atrakcyjnej oferty usług publicznych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.1. <i>Rozwój usług publicznych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.2. <i>Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni i poprawa jakości środowiska naturalnego</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.3. <i>Rozwój infrastruktury i usług sportu, rekreacji oraz kultury</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty podjętych działań to: – wzrost atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania, pracy i odpoczynku; – poprawa estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych; – likwidacja barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych; – zwiększona współpraca między władzami lokalnymi i partnerami społeczno-gospodarczymi; – zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej ekologii oraz dbania o cenne walory endogeniczne na terenie gminy; – redukcja emisji szkodliwych substancji; – zmniejszenie kosztów zużycia energii; – wzrost kapitału i partycypacji społecznej, aktywizacji obywateli w transformację energetyczną oraz zwalczanie ubóstwa energetycznego. <i>Wskaźniki produktu:</i> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] – Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej [szt.]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok]. – Wytworzona energia odnawialna ogółem [MWh/rok].
Powiązanie projektu z innymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	Projekt wykazuje powiązania i oddziaływanie z następującymi podstawowymi projektami rewitalizacyjnymi: 1, 5.

Tabela 13 Projekt podstawowy nr 4

Nazwa projektu	Czyste środowisko, rozwój odnawialnych źródeł energii, ochrona cennych walorów przyrodniczych		
Lokalizacja	Podobszar II	Okres realizacji	2024–2030
Szacowana wartość	25 mln zł	Główne źródło finansowania	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.
Zakres rzeczowy realizowanych zadań	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: 1. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i redukcję emisji gazów cieplarnianych poprzez: a. kompleksową i głęboką termomodernizację budynków użyteczności publicznej, uwzględniającą wymianę dotychczasowych nieefektywnych źródeł ciepła na rozwiązania nisko- lub zeroemisyjne; b. kompleksową i głęboką termomodernizację budynków mikro i małych przedsiębiorstw; c. przebudowę systemów grzewczych, instalację urządzeń OZE (w tym pomp ciepła), wdrożenie energooszczędnych technologii produkcji, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, wprowadzenie systemów zarządzania energią, w tym energooszczędnego oświetlenia LED; d. rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii (instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła, kolektorów cieplnych lub słonecznych) w/na budynkach prywatnych i komunalnych (budynki mieszkalne, budynki przeznaczone pod działalność gospodarczą); e. działania promocyjne i edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym szczególnie edukacja, doradztwo w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, promowanie oszczędności energii, gospodarki o obiegu zamkniętym i wykorzystania OZE. Zakres działań, w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych, będzie wynikał z audytów energetycznych. 2. Usuwanie azbestu pozostałego do unieszkodliwienia. 3. Działania mające na celu adaptację do zmian klimatu i zapobieganie ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, poprzez: • rozwój różnych form małej retencji; • zabezpieczenie potrzeb służb ratowniczych, w tym szczególnie OSP. 4. Rozwój zrównoważonej gospodarki wodno-kanalizacyjnej poprzez: • rozwój infrastruktury kanalizacyjnej oraz rozwój i modernizację infrastruktury oczyszczania ścieków komunalnych.		
Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, przedsiębiorcy prywatni i społeczni		
Grupy docelowe	Główną grupą docelową są mieszkańcy Podobszaru II rewitalizacji. Odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy, a także instytucje publiczne i przedsiębiorcy.		
Oddziaływanie projektu na zdiagnozowane problemy i potencjały	Realizacja projektu oddziaływać będzie na następujące <u>zidentyfikowane problemy</u> (w tabeli 4): a) w sferze społecznej: 1, 3, 4, 5 – poprawa jakości stanu powietrza oraz wysokiej jakości środowisko i niezależność energetyczna przyczynią się do wzrostu atrakcyjności osiedleńczej obszaru;		

	b) w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: 6, 7, 8, 9 – działania z zakresu termomodernizacji przyczynią się nie tylko do zwiększenia efektywności energetycznej budynków, ale też ich estetyki; c) w sferze technicznej: 1, 2, 3 – projekt przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków; d) w sferze środowiskowej: 1, 4 – realizacja projektu przyczyni się do zmniejszenia niskiej emisji, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców. Ponadto projekt wykorzystywać będzie podczas wdrażania zakresu przedmiotowego <u>następujące potencjały</u> (tabela 4): a) w sferze środowiskowej: 2 – projekt pozytywnie wpłynie na walory przyrodnicze i wzmocni ochronę oraz potencjał lokalnych zasobów środowiskowych.
Cele rewitalizacji, kierunki działań, które realizuje projekt	CEL REWITALIZACJI 4. <i>Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 4.1. <i>Ochrona środowiska, zachowanie dziedzictwa naturalnego i ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty podjętych działań to: – redukcja emisji szkodliwych substancji; – zmniejszenie kosztów zużycia energii; – wzrost kapitału i partycypacji społecznej, aktywizacja obywateli w transformację energetyczną oraz zwalczanie ubóstwa energetycznego; – ograniczenie niedostatecznie oczyszczonych ścieków przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. <i>Wskaźniki produktu:</i> – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem [szt.]. – Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej [szt.]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok]. – Wytworzona energia odnawialna ogółem [MWh/rok].
Powiązanie projektu z innymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	Projekt wykazuje powiązania i oddziaływanie z następującymi podstawowymi projektami rewitalizacyjnymi: 2, 5.

Tabela 14 Projekt podstawowy nr 5

Nazwa projektu	<i>Aktywna integracja i uczenie się przez całe życie szansą na lepszą przyszłość</i>		
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji	Okres realizacji	2023–2030
Szacowana wartość	8,5 mln zł	Główne źródło finansowania	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.
Zakres rzeczowy realizowanych zadań	Projekt obejmuje działania mające na celu zapobieganie marginalizacji, włączenie społeczne oraz wspieranie uczenia się przez całe życie, poprzez: 1. Powstanie Inkubatora Przedsiębiorczości, w tym wykorzystanie Ładowiska jako bazy/inkubatora do mikrorolnictwa, obiektów bezzałogowych, sportów powietrznych i wodnych. 2. Działania edukacyjne z zakresu edukacji ekologicznej i przyrodniczej, a także tożsamości regionalnej, w szczególności uwrażliwiające na problem zmian klimatycznych i zagrożeń z nich wynikających, co jest szczególnie istotne ze względu na potencjał gminy w postaci cennych zasobów przyrodniczych. 3. Narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej, w szczególności: pracy socjalnej, prac społecznie użytecznych, usług aktywnej integracji, działań o charakterze środowiskowym (m.in. przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych i programów środowiskowych, edukację społeczną i obywatelską, działania o charakterze integracyjnym). 4. Cyfryzację szkół, zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu i edukację w zakresie cyberbezpieczeństwa. 5. Wprowadzenie cyfrowych systemów zarządzania ruchem komunikacyjnym, informowania o zagrożeniach, oznakowanie przestrzenne. 6. Realizację lokalnych inicjatyw edukacyjnych dla dorosłych, organizację czasu osób starszych, klub seniora. 7. Organizację obchodów 600-lecia Pińczowa. 8. Organizację spotkań z doradcą zawodowym oraz psychologiem w celu pogłębienia wiedzy na temat m.in. własnych cech osobowościowych, mocnych i słabych stron, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Indywidualne i grupowe zajęcia z doradcą zawodowym umożliwiają określenie szkoleń zawodowych, które są zgodne z preferencjami oraz kwalifikacjami uczestników projektu z deficytowych zawodów na lokalnym rynku pracy. 9. Działania podejmowane w ramach aktywnego włączenia społecznego, dotyczące osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo, w celu poprawy ich funkcjonowania w społeczeństwie, jak również zwiększenia ich szans na zatrudnienie. 10. Rozwój kompetencji kluczowych i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, m.in. kursy, szkolenia i inne zajęcia. Ze względu na to, że na terenie gminy ma miejsce produkcja rolnicza, należy także pogłębiać kompetencje i aktywność gospodarczą rolników. 11. Wspieranie budowania potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. 12. Finansowanie/dofinansowanie miejsc dla dzieci w żłobkach, co umożliwi rodzicom powrót na rynek pracy.		

Podmioty realizujące projekt	Gmina Pińczów, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, szkoły z obszaru rewitalizacji.
Grupy docelowe	Główną grupą docelową są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym szczególnie osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osoby bierne zawodowo, dzieci i młodzież, organizacje pozarządowe. Ze względu na charakter projektu odbiorcami mogą być również mieszkańcy pozostałych obszarów gminy, w tym szczególnie obszaru zdegradowanego.
Oddziaływanie projektu na zdiagnozowane problemy i potencjały	Realizacja projektu oddziaływać będzie na następujące <u>zidentyfikowane problemy</u> (w tabeli 3 i 4): 1) w <i>sferze społecznej</i>: realizacja projektu przyczyni się do ograniczenia negatywnych konsekwencji problemów społecznych, zapobiegania rozwarstwieniu społecznemu i zwiększy aktywność społeczną i zawodową mieszkańców; 2) w <i>sferze gospodarczej</i> – wzrost kompetencji i kwalifikacji mieszkańców przyczyni się do wzrostu ich możliwości zatrudnienia, a w niektórych przypadkach może doprowadzić do wzrostu przedsiębiorczości; 3) w <i>sferze środowiskowej</i> – projekt przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców. Ponadto projekt wykorzystywać będzie podczas wdrażania zakresu przedmiotowego następujące <u>potencjały</u> (tabela 3 i 4): 1) w <i>sferze społecznej</i> – dzięki dostępności miejsc opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, łatwiejsze będzie wejście na rynek pracy rodzicom, którzy podniosą swoje kompetencje i zdobędą kwalifikacje w projekcie; 2) w <i>sferze gospodarczej</i> – współpraca wielosektorowa – mieszkańcy z wysokimi kwalifikacjami będą korzystać z potencjałów obszaru w sferze gospodarczej, w szczególności z rosnącej liczby nowo zakładanych przedsiębiorstw, a tym samym miejsc pracy.
Cele rewitalizacji, kierunki działań, które realizuje projekt	CEL REWITALIZACJI 1. <i>Efektywne wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 1.1. <i>Integracja, aktywizacja i edukacja mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 1.2. <i>Wzmacnianie partnerstw międzysektorowych oraz potencjału organizacji pozarządowych</i> CEL REWITALIZACJI 2. <i>Powstanie atrakcyjnej oferty usług publicznych</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 2.1. <i>Rozwój usług publicznych</i> CEL REWITALIZACJI 3. <i>Mocny kapitał społeczny zintegrowanych i przedsiębiorczych mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.1. <i>Wzmacnianie przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.2. <i>Efektywne pobudzanie aktywności społecznej i tożsamości lokalnej</i> KIERUNEK DZIAŁANIA 3.3. <i>Włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem</i>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty podjętych działań to: – zintegrowanie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców gminy; – wzrost przedsiębiorczości mieszkańców; – zmniejszenie zagrożenia patologiami społecznymi; – zwiększenie szans na podjęcie pracy; – dopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy; – poprawa jakości usług publicznych w zakresie edukacji na obszarze rewitalizacji; – wzrost partnerstw wielosektorowych. <i>Wskaźniki produktu:</i> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w programie, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) [os./rok]. – Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby]. – Liczba osób z niepełnosprawnościami, objętych wsparciem w programie [osoby]. <i>Wskaźniki rezultatu:</i> – Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]. – Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu [osoby].
Powiązanie projektu z innymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	1) Projekt wykazuje powiązania i oddziaływanie z następującymi podstawowymi projektami rewitalizacyjnymi: 1, 2, 3, 4.

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie projekty zostały zweryfikowane w trybie partycypacji społecznej. Pierwszym etapem było przeprowadzenie otwartego naboru pomysłów na projekty rewitalizacyjne, które można było składać do Urzędu Miejskiego za pomocą fiszek projektowych dostępnych na stronie internetowej gminy, na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Urzędzie Miejskim w Pińczowie. Wszystkie założenia dokumentu i elementy projektów były konsultowane z różnymi grupami interesariuszy zarówno podczas otwartych spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami obszaru rewitalizacji jak i podczas posiedzeń Komitetu Rewitalizacji. Wszystkie powyżej wskazane i opisane projekty podstawowe, ze względu na zidentyfikowane w pogłębionej diagnozie obszaru problemy i potencjały (tabele 3 i 4), są kluczowe dla powodzenia procesu rewitalizacji oraz osiągnięcia założonych celów w dążeniu do wizji obszaru (planowanego efektu). Tylko kompleksowe działania odnoszące się do wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, spowodują osiągnięcie efektu synergii w oddziaływaniu na sytuację kryzysową.

Ze względu na to, że wyznaczony obszar rewitalizacji posiada potencjały w postaci unikalnych zasobów naturalnych: złoża wód siarczkowych oraz peloidu zwanego popularnie borowiną, których właściwości lecznicze zostały udowodnione medycznie, a także klimat

uznany za klimat o właściwościach leczniczych – ich wykorzystanie w działaniach rewitalizacyjnych przyczyni się do wzrostu dochodów, przede wszystkim mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale także gminy. Dzięki takiemu podejściu rewitalizacja jest niezbędnym elementem rozwoju gminy. Kompleksowe działania dotyczące rozwoju funkcji uzdrowiskowej i turystycznej gminy, poprzez rozszerzenie dostępu do atrakcyjnej infrastruktury oraz świadczonych usług, spowodują wzrost inwestycji na obszarze rewitalizacji przez podmioty prywatne, zapewniające mieszkańcom miejsca pracy. Projekty polegające na aktywizacji i integracji różnych interesariuszy rewitalizacji (w szczególności mieszkańców) spowodują zwiększenie ich zaangażowania w sprawy lokalne, natomiast przedsięwzięcia dotyczące aktywizacji społecznej i zawodowej przyczynią się do włączenia społecznego osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem. Zarówno działania inwestycyjne, jak i społeczne, realizowane przez podmioty z sektorów: społecznego, gospodarczego oraz publicznego, współfinansowane z różnych źródeł zewnętrznych, przyczynią się do osiągnięcia wizji podobszarów. Wykorzystanie istniejących potencjałów gminy, szczególnie w zakresie turystycznym, uzdrowiskowym i kulturowym, w połączeniu z działaniami dotyczącymi przedsiębiorczości, kapitału społecznego i aktywności społecznej, przyczyni się do zniwelowania występujących problemów, zdiagnozowanych na etapie tworzenia Diagnozy na potrzeby opracowania dokumentu.

Projekty „miękkie” będą dedykowane przede wszystkim mieszkańcom obszaru rewitalizacji, jednak ze względu na ich charakter obejmować mogą również pozostałych mieszkańców gminy (szczególnie z obszaru zdegradowanego). W ten sposób osoby zagrożone marginalizacją spoza obszaru rewitalizacji nie będą czuły się wykluczone z możliwości uzyskania pomocy i szersze będą efekty oddziaływania tych projektów. W przypadku braku pozyskania planowanych dofinansowań ze środków zewnętrznych dla projektów podstawowych, alternatywnym źródłem finansowania dla ich realizacji będą środki własne gminy i partnerów (w zakresie możliwym do zrealizowania) oraz w niektórych przypadkach także środki krajowe, które powinny przyczyniać się do przywrócenia i/lub nadawania nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych, turystycznych lub rekreacyjnych obiektom i przestrzeniom publicznym.

W tabeli 15 przedstawione zostały potencjalne planowane i alternatywne źródła finansowania projektów podstawowych. Projekty podstawowe zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji obejmują współfinansowanie z różnych źródeł, w tym m.in. ze środków Unii Europejskiej, krajowych środków publicznych oraz środków gminy, warunkując konstrukcję ukierunkowaną na osiągnięcie zaplanowanych efektów założonych w dokumencie.

Tabela 15 Planowane źródła finansowania projektów podstawowych

Lp.	Nazwa projektu	Planowane źródło finansowania	Alternatywne źródło finansowania
1.	Pińczów – miasteczko z klimatem – rozwój turystyczny i przestrzenno-gospodarczy Podobszaru I	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.	– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; – Krajowy Plan Odbudowy; – Lokalna Grupa Działania; – Środki prywatne; – Inne.
2.	Turystyczny Pińczów – tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.	– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; – Krajowy Plan Odbudowy; – Lokalna Grupa Działania; – Środki prywatne; – Inne.
3.	Poprawa dostępu do usług publicznych oraz rozwój infrastruktury na Podobszarze I	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.	– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; – Krajowy Plan Odbudowy; – Lokalna Grupa Działania; – Środki prywatne; – Inne.
4.	Czyste środowisko, rozwój odnawialnych źródeł energii, ochrona cennych walorów przyrodniczych	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.	– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; – Krajowy Plan Odbudowy; – Lokalna Grupa Działania; – Środki prywatne; – Inne.
5.	Aktywna integracja i uczenie się przez całe życie szansą na lepszą przyszłość	– Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego; – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego; – Fundusze rządowe; – Środki gminy.	– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; – Krajowy Plan Odbudowy; – Lokalna Grupa Działania; – Środki prywatne; – Inne.

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć

Uzupełnieniem listy podstawowych projektów rewitalizacyjnych jest charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tabela 16), realizujących określone kierunki działań, które mają na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Należy również zaznaczyć, że wzmacniają one zaplanowane efekty procesu rewitalizacji w odniesieniu do rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy.

Tabela 16 Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Charakterystyka tematyczna przedsięwzięcia	Powiązanie z celami rewitalizacji i kierunkami działań
1.	<i>Organizowanie zajęć rekreacyjnych i sportowych dla mieszkańców</i>	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje organizację i rozszerzenie oferty działań sportowych i rekreacyjnych (szczególnie w obiektach/przestrzeniach rewitalizowanych) na rzecz społeczności lokalnej poprzez podjęcie współpracy z klubami sportowymi oraz instytucjami/podmiotami działającymi na rzecz promowania zdrowego i aktywnego trybu życia oraz włączenia różnych grup społecznych do regularnej aktywności fizycznej. W ramach działań przewidziane zostaną m.in. zajęcia sportowe dla uczniów z elementami gimnastyki, treningi gry w piłkę dla dzieci i młodzieży w Kompleksie Sportowym. Ponadto zostanie rozwiązany problem dostępu do infrastruktury sportowej dla klubów funkcjonujących na terenie gminy, m.in. Klub Nida Pińczów, Uczniowski Klub Sportowy Football Academy.	CEL 1. Kierunek działania 1.1. CEL 3. Kierunek działania 3.2.
2.	<i>Tworzenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej</i>	Przedsięwzięcie obejmuje tworzenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej. Zakres rzeczowy obejmuje: 1. Szlak rowerowy i pieszo-rowerowy wzdłuż Nidy: Ścieżki rowerowe o nawierzchni asfaltowej od Skrzypiowa do Wojsławic (około 10 km) oraz od Pińczowa, ul. Zachodnia do granicy z Gminą Kije (około 5 km) wykonane zostaną zgodnie ze standardami projektowymi dla tras rowerowych województwa świętokrzyskiego. Również budowa MOR-u w miejscowości Młodzawy Duże przeprowadzona zostanie zgodnie z tymi standardami;	CEL 2. Kierunek działania 2.2. Kierunek działania 2.3. CEL 4. Kierunek działania 4.1. Kierunek działania 4.2.

		Miejsce odpoczynku rowerzystów na terenie Gminy Pińczów wyposażone będzie w wiatę, dwa zestawy stołów i ławek (w tym jeden pod wiatą), sześć stojaków rowerowych, tablicę informacyjną i kosz na śmieci oraz stację naprawy rowerów. Zaplanowane odcinki ścieżek połączą się z już istniejącymi ścieżkami na terenie Pińczowa. Realizacja projektu wpłynie na poprawę ochrony środowiska naturalnego poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz ograniczenie degradacji środowiska w miejscach przemieszczania się i wypoczynku dla osób odwiedzających. Szlaki rowerowe wpływają na pobudzenie mieszkańców i turystów do aktywności i rekreacji. Tworzenie szlaków rowerowych wpłynie na zwiększenie ruchu turystycznego i liczby odwiedzin, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na rozwój regionu i województwa. 2. Zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego regionu oraz dostosowanie ich do funkcji turystycznych – wznowienie kursów Ciuchci Ekspres Ponidzie. Działanie obejmuje utrzymanie oraz modernizację infrastruktury technicznej kolejki wąskotorowej Ciuchcia Ekspres Ponidzie zlokalizowanej na terenie Partnerstwa Ponidzie oraz organizację przewozów turystycznych we współpracy ze Świętokrzyskimi i Nadnidziańskimi Parkami Krajobrazowymi. 3. Wykorzystanie walorów przyrodniczych obszaru Partnerstwa Ponidzie do celów turystycznych i rekreacyjnych – zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych i rzeki Nidy. Działanie obejmuje zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych i rzeki Nidy na cele turystyczno-rekreacyjne, to jest: wykonanie ciągów komunikacyjnych wraz z oświetleniem (deptaków), przygotowanie zaplecza sanitarnego i gastronomicznego, uzupełnienie terenu elementami infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej oraz elementami małej architektury (pomosty pływające wraz z trapami, przystanie kajakowe, parkingi, place zabaw, siłownie „pod chmurką”, domki kempingowe, inne). 4. Bulwary nad Nidą – projekt zakłada powstanie nowej infrastruktury okołoturystycznej, która będzie ogólnodostępna zarówno dla mieszkańców, turystów i przyszłych kuracjuszy. Bulwary nad Nidą to inwestycja, która obejmuje działania związane z zagospodarowaniem terenu przy rzece Nida, takie jak:	
--	--	---	--

		• utworzenie przystani kajakowej wraz z: pomostem, placem manewrowym dla samochodów dowożących kajaki, miejscami odpoczynku dla turystów, wiatą odpoczynkową, miejscem na ognisko dla kajakarzy i rowerzystów, kontenerowymi toaletami z prysznicem i pomieszczeniem dla rodzica z małym dzieckiem, • utworzenie zagospodarowania pod małą gastronomię w formie miejsca pod foodtrucki, • utworzenie infrastruktury rowerowej: boksy, stojaki rowerowe oraz miejsca ładowania i naprawy rowerów, • utworzenie miejsca pod turystykę kamperową i caravanning wraz z miejscem obsługi „camper-serwis” oraz zlewnią dla kamperów.	
3.	<i>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw na terenie całej gminy</i>	Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację budynków przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej, która umożliwi zmniejszenie zużycia energii, obniży koszty użytkowania budynków i poprawi estetykę przestrzeni publicznej oraz przyczyni się do zmniejszenia ilości substancji niebezpiecznych tj. azbestu.	Cel 2. Kierunek działania 2.2. CEL 4. Kierunek działania 4.1.
4.	<i>Poprawa stanu infrastruktury i dostępu do usług publicznych</i>	Realizacja przedsięwzięcia polega na: 1. Rozbudowie i modernizacji systemu sieci wodno-kanalizacyjnej _ przedmiotem działania jest rozbudowa oraz modernizacja systemu sieci wodno-kanalizacyjnej (likwidacja odcinków wodociągu azbestowego, wymiana wodomierzy); w ramach komponentu przewiduje się: wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej – grawitacyjnej, modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, wykonanie kompletnych przepompowni ścieków wraz z rurociągami tłocznymi, wykonanie sieci wodociągowej, modernizację sieci wodociągowej oraz przyłączy wodociągowych; nowe odcinki zostaną wpięte do istniejących sieci. 2. Rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków – przedmiotem działania jest modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z budową suszarni osadów ściekowych i instalacji OZE (fotowoltaika). 3. Budowie zbiorników retencyjnych – projekt zakłada budowę zintegrowanego systemu odbioru i zagospodarowania wód opadowych i płynących poprzez budowę kanalizacji deszczowej, infrastruktury towarzyszącej oraz właściwych zbiorników retencyjnych. 4. Projekt Budowa zbiorników retencyjnych obejmuje: opracowanie studium wykonalności, wykonanie dokumentacji technicznej i nadzór inwestorski,	Cel 2. Kierunek działania 2.1 Kierunek działania 2.2. CEL 4. Kierunek działania 4.1.

		wykonanie robót budowlanych w zakresie małej retencji, zaopatrzenie w niezbędną infrastrukturę techniczną.	
5.	<i>Organizacja ponadregionalnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych</i>	Realizacja ponadlokalnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych, imprez kulturalnych na podobszarach rewitalizacji, wsparcie i promocja aktywnych form wypoczynku, rekreacji i turystyki. Projekty powinny wzbogacać ofertę kulturalną o wydarzenia, które stanowiłyby „wizytówkę” Pińczowa. Duże wydarzenia kulturalne będą przyciągać osoby spoza miasta i budować turystyczny potencjał uzdrowiska w oparciu o zasoby endogeniczne obszaru rewitalizacji. Wydarzenia powinny być dostępne dla mieszkańców Pińczowa (przede wszystkim mieszkańców obszaru rewitalizacji).	CEL 1. Kierunek działania 1.1. CEL 3. Kierunek działania 3.2.
6.	<i>Tworzenie infrastruktury i usług dostosowanych do ekonomicznych grup wieku</i>	Przedsięwzięcie obejmuje ogół działań związanych z dostosowaniem usług i infrastruktury do potrzeb osób starszych (starzejące się społeczeństwo – Domu Seniora, Dienne Domy Opieki), ale też rodzin z dziećmi (m.in. pikniki rodzinne, festyny). Ponadto działania rewitalizacyjne powinny stwarzać dla młodych mieszkańców szanse na uzyskanie wysokiego poziomu edukacji, znalezienie bardzo dobrej pracy oraz możliwość korzystania z ciekawej oferty rozrywkowej i rekreacyjnej. Projekty powinny dotyczyć usług przemysłu czasu wolnego – młodzież musi mieć atrakcyjną ofertę, zgodną z potrzebami. Możliwość wyboru formy spędzenia czasu wolnego po szkole lub pracy jest bardzo ważnym kryterium decydującym o wyborze miejsca zamieszkania. Projekty powinny tworzyć miejsca spotkań i integracji mieszkańców oraz budować miastotwórcze funkcje	CEL 2. Kierunek działania 2.1. Kierunek działania 2.3.
7.	<i>Tworzenie infrastruktury społecznej, zdrowotnej i opiekuńczej</i>	Zakres tematyczny przedsięwzięcia dotyczy przede wszystkim działań na rzecz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad ww. osobami (w tym osobami starszymi), obejmujący: 1) Tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług świadczonych w społeczności lokalnej w nowych jak i istniejących placówkach zapewniających opiekę dzienną, w tym osób starszych, niepełnosprawnych, chorych. 2) Rozwój i poprawa dostępności do usług asystenckich, opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, m.in. usług asystenta osoby niepełnosprawnej, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usług opieki wytchnieniowej.	CEL 1. Kierunek działania 1.1. CEL3. Kierunek działania 3.2. Kierunek działania 3.3.
8.	<i>Tworzenie systemu wspierania przedsiębiorczości</i>	W ramach przedsięwzięcia przewiduje się prowadzenie kampanii informacyjnych, doradztwa indywidualnego i grupowego związanego z możliwościami zewnętrznego finansowania projektów na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej. Ponadto	CEL 1. Kierunek działania 1.2.

	<i>mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji)</i>	planuje się nawiązanie ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wsparcia merytoryczno-finansowego mieszkańców planujących założyć lub rozwinąć swoją działalność (w szczególności na wyznaczonym obszarze rewitalizacji). Ważnym elementem będzie również wdrożenie systemu wsparcia merytorycznego związanego z powstawaniem podmiotów ekonomii społecznej. W ramach zadania zaplanowano również utworzenie i wybudowanie budynku administracyjno-socjalnego na terenie giełdy w Pińczowie, jako element Ponidziańskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. W budynku będzie działało biuro świadczące usługi związane z poszukiwaniem odbiorców upraw rolnych z pominięciem pośredników. Zostało podpisane porozumienie pomiędzy samorządami powiatu pińczowskiego dot. funkcjonowania biura. W ramach projektu zaplanowano rozwinięcie giełdy rolno-spożywczej poprzez budowę drogi dojazdowej wraz ze wszystkimi sieciami. Gmina Pińczów stara się o status gminy uzdrowiskowej, w związku z tym planuje się również uzbrojenie terenów objętych strefą uzdrowiskową,	CEL 3. Kierunek działania 3.1.
9.	<i>Rozwój infrastruktury edukacyjnej i wychowania przedszkolnego</i>	Zakres przedsięwzięcia obejmuje budowę, rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury szkolnej szczebla podstawowego i wyposażenie lub doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni w szkołach podstawowych; rozwój infrastruktury przedszkolnej w zakresie wyrównania dostępu do ww. usług. Wsparcie edukacji przedszkolnej oraz dzieci w wieku do lat 3, szczególnie na terenie obszaru rewitalizacji.	CEL 1. Kierunek działania 1.1. CEL 3. Kierunek działania 3.2. Kierunek działania 3.3.
10.	<i>Wdrażanie e-usług publicznych, szczególnie w obszarze administracji, edukacji, informacji przestrzennej</i>	Przedsięwzięcie dotyczy rozwoju e-administracji-oraz informacji sektora publicznego, zasobów nauki i kultury w zakresie m.in.: 1) budowy systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów; 2) budowy szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych; 3) budowy teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych); 4) tworzenia, rozwijania rejestrów publicznych, w tym systemów informacji przestrzennej; 5) budowy, przebudowy lub zakupu systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych;	Cel 1. Kierunek działania 1.1. Cel 3. Kierunek działania 3.1. Kierunek działania 3.2. Kierunek działania 3.3.

		6) budowy, przebudowy lub zakupu systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, w tym kulturowych lub naukowych, będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej.	
--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

2.3. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

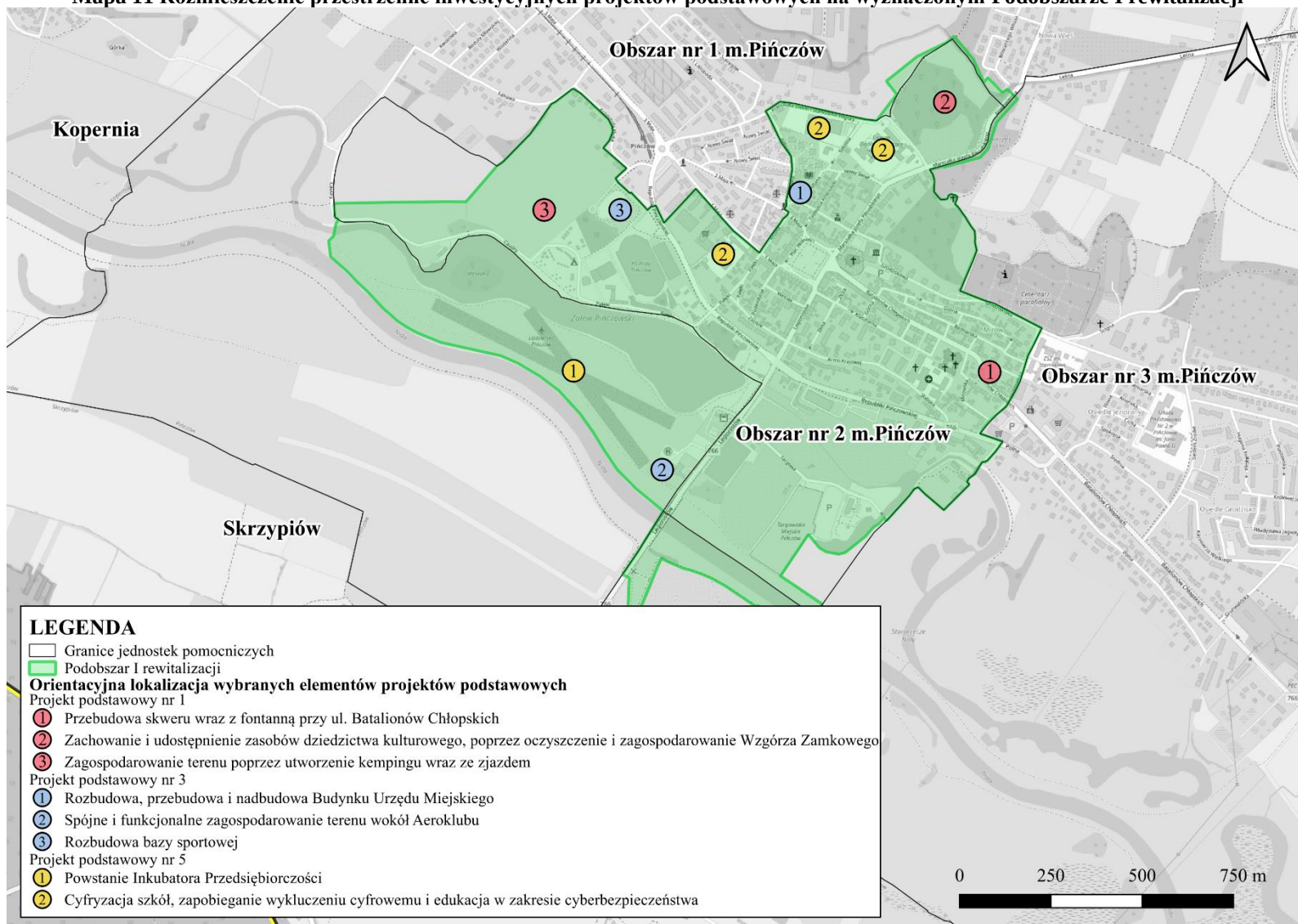
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030 ma charakter kompleksowy, dlatego że podczas programowania działań rewitalizacyjnych zastosowano mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji. W odniesieniu do projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w celu osiągnięcia efektu synergii w oddziaływaniu na obszar rewitalizacji, zapewniona została ich komplementarność w różnych wymiarach, tj. przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Wszystkie projekty zawarte w dokumencie realizowane będą na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, w miejscowościach centralnych gminy – w części Miasta Pińczów, gdzie zlokalizowane są funkcje centrotwórcze. Spowoduje to, że zasięg ich oddziaływania będzie znacznie większy i efektywniejszy z punktu widzenia interesariuszy rewitalizacji. Część z zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ze względu na charakter działań, obejmie teren całej gminy, ponieważ tylko poprzez większą skalę zadań, szczególnie w sferze społecznej, można uzyskać założone efekty w postaci rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Wzajemne dopełnianie się projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających oraz zaangażowanie lokalnej społeczności pozwoli na osiągnięcie efektu rewitalizacji widocznego na całym jego obszarze i uniknięcie wybiórczości inwestycji. Zindywidualizowane działania rewitalizacyjne wdrażane na obszarze rewitalizacji, a także poza obszarem, wzajemnie będą się dopełniać przestrzennie, dzięki czemu efekty ich realizacji nie będą widoczne punktowo w pojedynczych miejscach, a na całym obszarze objętym kryzysem. Projekty i/lub przedsięwzięcia podstawowe zostały zaprogramowane w taki sposób, aby odpowiadały na problemy mieszkańców, a przede wszystkim nie skutkowały przenoszeniem problemów w inne miejsce. W tym celu zawarto zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak i społeczne, które zapobiegają prowadzeniu do niepożądanych efektów społecznych, w tym konfliktów międzyludzkich i „dziedziczenia biedy”. Dostępność do powstałej infrastruktury oraz działań społecznych i kulturalnych dla wszystkich użytkowników zamieszkujących dany teren spowoduje, że z pozytywnych efektów rewitalizacji korzystać będą wszyscy mieszkańcy, bez względu na sytuację materialną. Taka sytuacja przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej i integracji społeczności lokalnej przy korzystaniu ze wspólnych zasobów i walorów przestrzennych, a także kapitału społecznego.

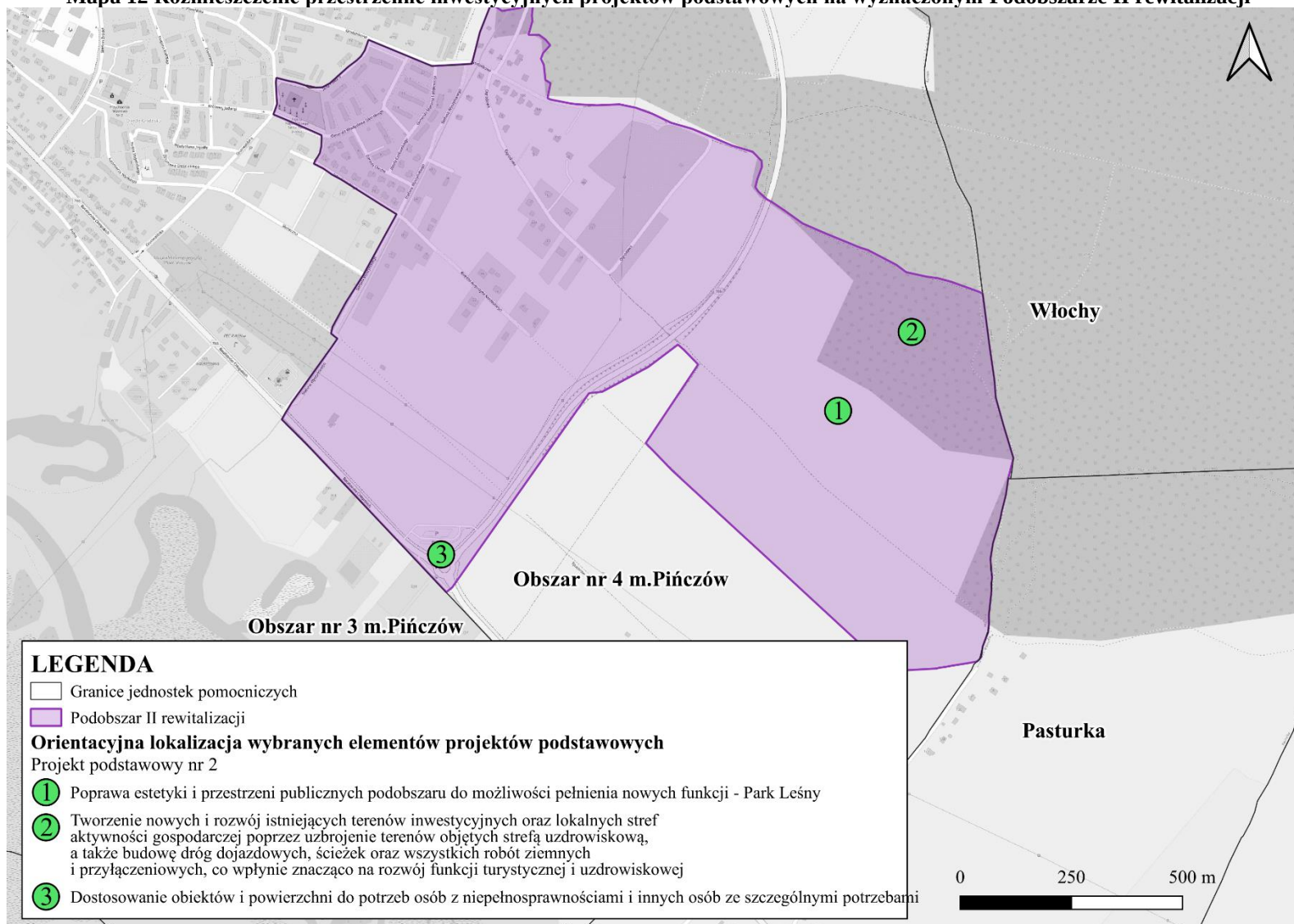
Na mapach 11 i 12 przedstawiono lokalizację realizacji projektów podstawowych nr 1–5.

Mapa 11 Rozmieszczenie przestrzenne inwestycyjnych projektów podstawowych na wyznaczonym Podobszarze I rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 12 Rozmieszczenie przestrzenne inwestycyjnych projektów podstawowych na wyznaczonym Podobszarze II rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Projekty i/lub przedsięwzięcia podstawowe oraz uzupełniające zawarte w dokumencie stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane we wszystkich sferach zróżnicowane problemy i wykorzystują potencjały lokalne wyznaczonego obszaru rewitalizacji w zakresie kapitału społecznego oraz cennych walorów naturalnych w postaci wód siarczkowych. Wykazane to zostało w powiązaniu każdego projektu podstawowego ze zdiagnozowanymi problemami. Dzięki temu wszystkie projekty i/lub przedsięwzięcia uzupełniające są komplementarne w oddziaływaniu całościowym na obszar rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Takie podejście ma przeciwdziałać fragmentaryzacji działań koncentrując się na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru, które w tym przypadku spowodowane są głównie kumulacją wykluczenia społecznego. W związku z tym wykonana została pogłębiona analiza i diagnoza wyznaczonych podobszarów rewitalizacji we wszystkich aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, która zawarta jest w II części niniejszego dokumentu. Konieczne jest również określenie pożądanego stanu do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dlatego została określona wizja (planowany efekt rewitalizacji), uwzględniająca uwarunkowania i zasoby wewnętrzne dla dwóch podobszarów. Parametryzacja efektów rewitalizacji określona została na poziomie celów rewitalizacji, ponieważ wizja określa zbiór poświadanych wartości do osiągnięcia po wdrożeniu założeń dokumentu.

Komplementarność problemowa wykazana została w tabeli 17, gdzie przedstawione zostały potrzeby rewitalizacyjne, odpowiadające im cele i kierunki działań oraz projekty podstawowe i przedsięwzięcia uzupełniające w każdej sferze. Poszczególne projekty realizują konkretne cele rewitalizacji i kierunki działań. Wszystkie kierunki działań i odpowiadające im projekty są powiązane problemowo oraz odnoszą się do wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, rozwiązując zidentyfikowane problemy (zawarte w tabeli 3 i 4).

Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych płaszczyznach będą brane pod uwagę zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić koordynację tematyczną i organizacyjno-techniczną działań administracji samorządowej. Ponadto ważne jest, że proces rewitalizacji realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i powiatowym, regionalnym, krajowym czy europejskim, co zostało wykazane w rozdziale 2 części I dokumentu.

Tabela 17 Komplementarność problemowa – potrzeby rewitalizacyjne wraz z odpowiadającymi im celami rewitalizacji i kierunkami działań oraz zaplanowanymi projektami podstawowymi i przedsięwzięciami uzupełniającymi

SFERA	POTRZEBA REWITALIZACYJNA	CEL REWITALIZACJI	KIERUNKI DZIAŁANIA	PROJEKTY PODSTAWOWE	PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE
SPOŁECZNA	Wielokierunkowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją oraz likwidacja tzw. „enklaw biedy” na obszarze rewitalizacji	Cel rewitalizacji 1	1.1.	1, 5	1, 3, 4, 5, 6, 7
		Cel rewitalizacji 3	3.3	2, 5	1, 2, 5, 10
	Tworzenie warunków do aktywności rodzin i mieszkańców obszaru rewitalizacji	Cel rewitalizacji 1	1.1.	1,5	1, 3, 6,10
		Cel rewitalizacji 3	3.2; 3.3.	2, 5	1, 3, 4, 5, 6, 7
	Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji	Cel rewitalizacji 1	1.1.; 1.2.	1, 5	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9,10
		Cel rewitalizacji 3	3.1.; 3.2.	2, 5	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9
	Zapewnianie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym	Cel rewitalizacji 3	3.3	2, 5	4, 5, 10
	Podniesienie jakości edukacji i tworzenie możliwości do rozwoju zawodowego ludzi młodych	Cel rewitalizacji 1	1.1.	5	4, 5, 6, 10
		Cel rewitalizacji 3	3.3.		
	Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji	Cel rewitalizacji 2	2.2.	1, 3, 5	-
		Cel rewitalizacji 4	4.2.	2, 4	-
	Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia	Cel rewitalizacji 1	1.1.	1, 5	1, 3, 5, 10
		Cel rewitalizacji 3	3.3.	2, 5	1, 3, 5, 10
GOSPODARCZA	Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz rozwoju przedsiębiorstw	Cel rewitalizacji 1	1.2	1, 5	2, 9, 10
		Cel rewitalizacji 3	3.1.	2, 5	2, 9
	Tworzenie warunków do rozwoju sektorów: uzdrowiskowego, turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji	Cel rewitalizacji 2	2.2	1, 3, 5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
		Cel rewitalizacji 3	3.1	2, 5	2, 9
		Cel rewitalizacji 4	4.1 4.2	2, 4	-
PRZESTRZENN O-FUNKCJONALN	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności interesariuszy rewitalizacji	Cel rewitalizacji 1	1.1.	1	4, 5, 6, 7, 8
		Cel rewitalizacji 2	2.2.	1, 3	9, 10
		Cel rewitalizacji 3	3.2.	2	1, 2, 3
		Cel rewitalizacji 4	4.2.	2, 4	4, 5, 6, 7, 8
	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i/lub zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla mieszkańców	Cel rewitalizacji 2	2.1.	1, 3	-

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

ŚRODOWISKO TECHNICZNA		Cel rewitalizacji 4	4.2.	2, 4	-
	Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego	Cel rewitalizacji 2	2.2. 2.3	1, 3, 5	-
		Cel rewitalizacji 4	4.2	2, 4	
	Modernizacja oraz przebudowa obiektów użyteczności publicznej	Cel rewitalizacji 2	2.1 2.3.	1, 3	2, 4, 5, 6, 8, 9
		Cel rewitalizacji 4	4.2.	2	
	Zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i budynków użyteczności publicznej	Cel rewitalizacji 2	2.1.	1	-
ŚRODOWISKO	Ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń powietrza	Cel rewitalizacji 4	4.1. 4.2.	2, 4	2
	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców	Cel rewitalizacji 4	4.1. 4.2.	2, 4,	

Źródło: Opracowanie własne

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Dla zagwarantowania, że przyjęte postanowienia będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostały warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania oraz weryfikacji. Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie założeń dokumentu jest Burmistrz Miasta i Gminy Pińczów przy pomocy pracowników Wydziału Ochrony Środowiska i Planowania. Jednocześnie jest to efekt osadzenia rewitalizacji w ramach istniejących struktur organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Pińczowie, odpowiedzialnych za koordynację systemu zarządzania rozwojem gminy. W przypadku potrzeby wsparcia merytorycznego ww. wydziału, wszyscy naczelnicy i pracownicy Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do ścisłej współpracy i udzielania niezbędnych informacji.

Wdrażanie założeń rewitalizacji w ramach struktur organizacyjnych Urzędu przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się działań oraz spójności procedur w realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych („twardych”) oraz społecznych („miękkich”). Przewiduje się, iż w zależności od realizowanego przedsięwzięcia, w proces wdrażania będą włączani również przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji realizujących zaplanowane projekty.

Jako organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Miasta i Gminy, powołany został Komitet Rewitalizacji. Wybrani kandydaci zostali powołani na członków Komitetu Rewitalizacji *Zarządzeniem nr 104/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów z dnia 02.11.2023 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji ds. Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030* (po przeprowadzeniu właściwej procedury wynikającej z ustawy o rewitalizacji).

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

W Gminnym Programie Rewitalizacji zwrócono również uwagę na zachowanie ciągłości programowej w odniesieniu do przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym, które zostały już zrealizowane w ramach polityki spójności 2014–2020, a także komplementarnymi projektami społecznymi planowanymi do wdrażania w ramach polityki spójności 2021–2027. Ma to kluczowe znaczenie dla efektywności procesu rewitalizacji w oddziaływaniu na sytuację kryzysową występującą na danym obszarze.

W okresie programowania UE na lata 2014–2020 samorząd miasta i gminy zrealizował wiele projektów z naciskiem na rozwiązanie problemów w sferze społecznej lub na podniesienie poziomu życia mieszkańców. Na terenie wyznaczonego w poprzednim okresie programowania obszaru rewitalizacji został zrealizowany Projekt *Rewitalizacja śródmieścia Pińczowa*, co można uznać to za początek działań rewitalizacyjnych. Tym samym stanowi to podstawę do jego kontynuacji lub/i rozwinięcia w ramach obecnej perspektywy finansowej na lata 2021–2027 w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz w wyniku realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030*. Planuje się rozwinięcie tych działań, szczególnie w zakresie podnoszenia wiedzy i kompetencji mieszkańców, a co za tym idzie – ich przedsiębiorczości oraz poziomu życia.

Wykaz najważniejszych projektów zrealizowanych przez Gminę Pińczów oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pińczowie, obejmujących swym zasięgiem wyznaczone podobszary rewitalizacji i/lub mających na niego wpływ społeczno-gospodarczy przedstawiono w tabeli 18.

Tabela 18 Wykaz najważniejszych projektów zrealizowanych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji lub mających wpływ na jego rozwój społeczno-gospodarczy w Gminie Pińczów

Tytuł projektu	Wartość projektu [zł]	Dofinansowanie z EU [zł]	Źródło Finansowania
<i>Wsparcie multimodalnej mobilności na terenie Gminy Pińczów</i>	11 942 455,10	9 571 106,81	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Działanie 3.4. Strategia niskoemisyjna, wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej
<i>Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Pińczów</i>	26 919 471,59	12 880 215,91	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Działanie 2.3. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach
<i>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Pińczów</i>	2 210 609,03	1 406 610,53	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
<i>Rewitalizacja śródmieścia Pińczowa</i>	8 258 273,38	4 776 445,28	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.1. Wzmocnienie regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu
<i>Przebudowa, nadbudowa i remont budynku ze względu na zmianę sposobu użytkowania z przeznaczeniem na budynek o funkcji – mieszkania socjalne</i>	1 565 271,31	704 372,08	Bank Gospodarstwa Krajowego
<i>Bezpieczne miejsca dla pieszych w Pińczowie</i>	72 500,00	58 000,00	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
<i>Utworzenie Klubu Dziecięcego nr 1 w Pińczowie</i>	1 215 000,00	972 000,00	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Program „Maluch+” 2020
<i>Utworzenie Klubu Senior+</i>	186 418,00	149 134,40	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
<i>Pińczów, Dom ariański (przełom XVI i XVII w.): remont budynku</i>	1 594 051,66	440 000,00	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
<i>ZDALNA SZKOŁA</i>	69 636,00	69 636,00	Ministerstwo Cyfryzacji
<i>ZDALNA SZKOŁA PLUS</i>	93 317,64	93 317,64	Ministerstwo Cyfryzacji
<i>Rozbudowa ulicy Przemysłowej w Pińczowie</i>	7 000 000,00	7 000 000,00	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
<i>Refundacja remontu budynku stacji wąskotorowej zabytek wpisany pod nr. A.661 Miejsowość Pińczów. Czas powstania obiektu 1923</i>	697 810,11	307 036,45	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

<i>Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR”</i>	154 000,00	154 000,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020
<i>Cyfrowa Gmina</i>	611 370,00	611 370,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020
<i>Przebudowa Targowiska Miejskiego przy ul. Targowej pod potrzeby Giełdy Rolnej – etap II</i>	6 600 000,00	5 000 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych/BGK
<i>Prace konserwatorskie i restauratorskie przy budynku stacji wąskotorowej w Pińczowie</i>	408 000,00	399 800,00	Program Operacyjny Polski Ład

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pińczowie

Przeprowadzona analiza wykazała, że przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich latach mają swoją ciągłość i kontynuację w aktualnym dokumencie. Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań na wyznaczonym obszarze pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej na lata 2021–2027, dzięki czemu proces rewitalizacji wzmocni ich efektywność i skuteczność.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w niniejszym dokumencie będą współfinansowane z różnych źródeł, obejmujących m.in. środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), krajowych środków publicznych oraz środków prywatnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

Komplementarność źródeł finansowania określona została w rozdziale 3 części III, dotyczącym szacunkowych ram finansowych programu, gdzie na poziomie poszczególnych przedsięwzięć określono szacowaną ogólną wartość projektu w podziale na publiczne i prywatne źródła finansowania.

Dzięki zaangażowaniu środków publicznych (składających się ze środków własnych gminy, jednostek podległych gminie, podmiotów z sektora finansów publicznych) następuje integracja finansowa zaplanowanych projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających.

Poszczególne projekty podstawowe i przedsięwzięcia uzupełniające realizują konkretne cele rewitalizacji i kierunki działań. Wszystkie kierunki działań i odpowiadające im projekty są powiązane problemowo oraz odnoszą się do wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, rozwiązując zidentyfikowane problemy.

3. Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji odnosząc się w swych założeniach do określonych problemów społecznych mieszkańców na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju gminy), a także założenia dokumentów regulujących działania w przedmiotowym obszarze na szczeblu subregionalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim. W związku z tym komplementarność z celami, działaniami czy priorytetami innych dokumentów wpływa na skuteczność i efektywność procesu rewitalizacji.

Zestawienie dokumentów wraz z nawiązaniem do ich założeń przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 19 Nawiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji do dokumentów strategicznych i planistycznych

	Nazwa dokumentu	Nawiązanie GPR do zapisów dokumentu strategicznego i planistycznego ¹⁰
POZIOM MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY		
1.	Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju	<i>Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju</i>, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu. Założenia niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji wpisują się w większość celów wskazanych w Agendzie, przy czym największa spójność występuje pomiędzy: 1. Celem 1 GPR <i>Efektywne wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców</i>, a następującymi celami Agendy: 1 <i>Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie</i>, 4 <i>Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie</i>, 8 <i>Promować stabilny, zrównoważony i inkluzyjny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi</i>, 16 <i>Promować pokojowe i inkluzyjne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu</i>. 2. Celem 2 GPR <i>Powstanie atrakcyjnej oferty usług publicznych</i>, a następującymi celami Agendy: 4 <i>Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie</i>, 7 <i>Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie</i>, 13 <i>Podjąć pilne działania w celu</i>

¹⁰ Zapis założeń dokumentów przytoczono w niezmienionej formie.

		<i>przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 15 Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.</i> 3. Celem 3 GPR Mocny kapitał społeczny zintegrowanych i przedsiębiorczych mieszkańców, a następującymi celami Agendy: 1 Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie, 3 Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt, 4 Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie, 8 Promować stabilny, zrównoważony i inkluzyjny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich. 4. Celem 4 GPR Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych a następującymi celami Agendy: 6 Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnym, 7 Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie, 13 Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 15 Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.
2.	Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021–2027 w Polsce	Umowa Partnerstwa określa strategiczne kierunki programowania i ustalenia dotyczące skutecznego i efektywnego korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Dokument ten zawiera 6 celów, są to: • Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej; • Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa; • Lepiej połączona Europa; • Europa o silniejszym wymiarze społecznym; • Europa bliżej obywateli; • Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków. Proces rewitalizacji wpisuje się wprost w cel polityki 5 „Europa bliżej obywateli”: szczególnym rodzajem działań podejmowanych w ramach CP5 będzie kontynuacja procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Wspierane będą kompleksowe, zintegrowane działania na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. W Umowie Partnerstwa określono oczekiwane rezultaty interwencji w ramach poszczególnych celów. Jednym z rezultatów przewidzianych w ramach CP5 jest przyczynienie się działań związanych z rewitalizacją: do zmniejszenia problemów społecznych i gospodarczych w obszarach zdegradowanych wyznaczonych do rewitalizacji.

		<i>Realizacja celu poprawi także bezpieczeństwo przestrzeni publicznych i zdolności samorządu lokalnego do współpracy w zakresie polityki bezpieczeństwa oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej.</i> Wszystkie założone cele i kierunki działań w niniejszym GPR są spójne i zgodne z zapisami Umowy Partnerstwa i wpisują się szczególnie w Cel Polityki 5.
3.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR) jest: <i>tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.</i> Cel ten uwypukla zatem aspekty związane z jakością życia i dobrobytem ludności, stawiając wymiar społeczny na pierwszym miejscu. Poniżej przedstawiono najważniejsze założenia SOR, w które bezpośrednio lub pośrednio wpisują się założenia niniejszego GPR: 1. Cel szczegółowy I <i>Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną</i> – spójność z celem 1 GPR, w tym szczególnie z kierunkiem działania 3.1. <i>Wzmacnianie przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców</i>; 2. Cel szczegółowy II <i>Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony</i> – spójność z celem 1 GPR, w tym szczególnie z kierunkiem działania 3.3. <i>Włączenie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem.</i>
4.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. i jest on w pełni komplementarny do zapisów SOR w wymiarze terytorialnym. KSRR przewiduje realizację trzech głównych celów: - <i>Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;</i> - <i>Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;</i> - <i>Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych.</i> W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030 wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: – 1.4. <i>Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;</i> – 1.5. <i>Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;</i> – 2.1. <i>Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;</i> – 2.2. <i>Wsparcie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym;</i> – 3.2. <i>Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym;</i> – 3.3. <i>Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.</i> Samo opracowanie i wdrażanie zapisów GPR jest już spójne z założeniami KSRR 2030, w myśl celu 1.4. <i>Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.</i> Rewitalizacja jako proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, wykorzystywana jest do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi.

5.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	W systemie dokumentów strategicznych <i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</i> (PEP2030) stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. <i>Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców</i>, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe zostały doprecyzowane i określone w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska: <i>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</i> <i>Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;</i> <i>Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.</i> Na cele te w sposób bezpośredni lub pośredni odpowiada w szczególności Cel 4. GPR: <i>Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych</i>, Kierunek działania 4.1. <i>Ochrona środowiska, zachowanie dziedzictwa naturalnego i ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń</i>; Kierunek działania 4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej.</i>
6.	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030	GPR wykazuje spójność ze wszystkimi celami <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i>, tj.: – Cel szczegółowy 1: <i>Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;</i> – Cel szczegółowy 2: <i>Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;</i> – Cel szczegółowy 3: <i>Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.</i> Cel główny <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i> stanowi wzrost <i>jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków</i>, co w sposób bezpośredni wiąże się także z wizjami przyjętymi w GPR dla dwóch podobszarów, które obrazują obszar rewitalizacji w przyszłości jako bezpieczne miejsce dobrej jakości życia aktywnych mieszkańców. Oba dokumenty kładą nacisk na rozwój kultury i budowanie tożsamości. W <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i> przyjęto, że digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie zbiorów dziedzictwa kulturowego za pomocą Internetu należą do najważniejszych przedsięwzięć prowadzących do rozwoju kultury cyfrowej w Polsce.
POZIOM REGIONALNY I SUBREGIONALNY		
7.	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	Wizja Strategii: Świętokrzyskie w 2030 roku to ambitny region o atrakcyjnym wizerunku: - wnoszący coraz większy wkład w rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy Polski i Europy, - szanujący i dbający o swoje dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne, - będący dobrym miejscem do życia, pracy i rozwoju. Misja: Samorząd Województwa Świętokrzyskiego: - tworzy przestrzeń współdziałania, pozwalającą na wykorzystanie potencjału mieszkańców i przedsiębiorców regionu dla budowania wspólnoty o wysokim kapitale społecznym i rosnącej zdolności konkurencyjnej, - uzyskuje konsensus w regionie wokół najważniejszych celów strategicznych i przedsięwzięć, służących modernizacji i transformacji ścieżki rozwoju województwa,

		- pozyskuje kapitał stymulujący rozwój regionu, obejmujący publiczne środki finansowe (od wspólnotowych po lokalne), środki prywatne (w tym nowe inwestycje zewnętrzne). Rewitalizacja w Gminie Pińczów jest szczególnie spójna z następującymi elementami struktury celów <i>Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+</i>: Cel strategiczny 1. <i>Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie.</i> Cel operacyjny 1.3. <i>Wsparcie procesu transformacji kluczowych branż gospodarki i regionu.</i> Kluczowe kierunki działań 1.3.3. <i>Wzrost potencjału turystycznego regionu w oparciu o walory uzdrowiskowe, dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne sprzyjające rozwojowi turystyki prozdrowotnej.</i> Cel strategiczny 3. <i>Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.</i> Cel operacyjny 3.3. <i>Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu.</i> Kluczowe kierunki działań 3.3.4. <i>Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.</i> W dokumencie tym zapisano również, że: „Istotnymi czynnikami rozwoju województwa powinny być turystyka oraz działalność prozdrowotna i uzdrowiskowa, ukierunkowane na turystę zagranicznego i krajowego, w szczególności z województw ościennych”. W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę, że kierunkami rewitalizacji są: 1.1. <i>Integracja, aktywizacja i edukacja mieszkańców</i>, 2.2. <i>Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni i poprawa środowiska naturalnego</i>, 3.2. <i>Efektywne pobudzanie aktywności społecznej i tożsamości lokalnej</i>, 4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej.</i>
8.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	W <i>Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego</i> (PZPWŚ) wskazano misję, która brzmi: Wzmocnienie spójności terytorialnej regionu oraz konkurencyjności jego struktur funkcjonalnych drogą poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia wpływu miast na sąsiadujące obszary wiejskie, a także ułatwienia dostępu społeczeństwa do rynków pracy i wyżej zorganizowanych usług. W Planie tym wymieniono nadrzędne priorytety zagospodarowania przestrzennego. Te, w które wpisują się założenia niniejszego GPR, to m.in.: - wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, - walory architektoniczne i krajobrazowe, - wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także wymagania osób niepełnosprawnych, - wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury. Ponadto w PZPWŚ Gmina Pińczów została wskazana jako: Obszar turystyczno-uzdrowiskowy. Obszar ten obejmuje kompleks uzdrowiskowy: Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Miasto i Gminę Pińczów oraz Gminę Wiślica, gdzie będzie dominowała funkcja uzdrowiskowa wsparta turystyką, zwłaszcza zdrowotną.
9.	Strategia Rozwoju Powiatu Pińczowskiego	W <i>Strategii Rozwoju Powiatu Pińczowskiego</i> określono 7 głównych Projektów priorytetowych. Te, z którymi najmocniej korelują założenia GPR, to: Projekt nr 1. <i>Utworzenie pińczowskiego centrum informacji w sieci Internet;</i> Projekt nr 2. <i>Centrum informacji i promocji turystyki;</i> Projekt nr 6. <i>Promocja powiatu pińczowskiego.</i> Zarówno <i>Strategia Rozwoju Powiatu Pińczowskiego</i> jak i <i>Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030</i> kładą nacisk na zapewnienie czystego i zdrowego środowiska naturalnego, promowanego pod względem turystycznym.

POZIOM LOKALNY		
10.	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Pińczów na lata 2022–2030	Wizja: <i>Przedsiębiorczy mieszkańcy, wykorzystując zasoby endogeniczne oraz dziedzictwo kulturowe i naturalne, współtworzą atrakcyjność turystyczną i osiedleńczą gminy i 600-letniego Miasta Pińczów-Zdrój.</i> Misja: <i>Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i aktywności społecznej, bazujących na współpracy wielosektorowej i wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów, w celu zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców.</i> W wyniku przeprowadzonych analiz oraz na podstawie zebranych informacji, w Strategii sformułowano wizję, misję, dwa cele strategiczne i cztery cele szczegółowe. Do celów szczegółowych zostały przyporządkowane działania priorytetowe wyznaczające obszary, w ramach których będą realizowane zadania. W ramach Strategii zaplanowano 6 Projektów strategicznych, a więc takich, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane, gdyż są priorytetowe i ich efekty bezpośrednio przełożą się na założone cele. Projekty strategiczne mają zarówno charakter inwestycyjny, jak i nieinwestycyjny. Odnoszą się do kwestii społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Mają charakter zintegrowany i przekrojowy, są komplementarne i jednocześnie odnoszą się do największych potrzeb oraz potencjałów rozwojowych gminy, a ich realizacja spowoduje osiągnięcie efektu synergii w oddziaływaniu na rozwój tego obszaru. W ramach Projektu Strategicznego nr 3 zaplanowano wprost realizację założeń GPR. Działania zawarte w Strategii są spójne z Wizją, misją i celami zawartymi w GPR.
11.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Pińczów na lata 2021–2027	Cele rewitalizacji są spójne z celami Strategii, przy czym najmocniej korelują z następującymi: Cel 1. <i>Przeciwdziałanie i minimalizacja zjawisk dysfunkcyjnych w środowisku domowym;</i> Cel 2. <i>Pomoc i opieka dla środowisk zagrożonych marginalizacją;</i> Cel 3. <i>Zrównoważony rozwój społeczny dla poprawy warunków życia mieszkańców.</i> Zarówno Strategia jak i GPR kładą nacisk na zapobieganie marginalizacji, włączenie społeczne oraz wzrost dostępności i jakości usług społecznych. Oba dokumenty mają na celu wyprowadzenie mieszkańców ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.
12.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Innym Uzależnieniom na lata 2022–2025	Celem Strategicznym Programu jest: kształtowanie zdrowego społeczeństwa w Gminie Pińczów poprzez: Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, używaniem środków psychotropowych oraz niebezpieczeństw uzależnień behawioralnych. Działania rewitalizacyjne ukierunkowane będą m.in. na integrację społeczną i zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji, zwiększanie współpracy międzysektorowej, w tym wspieranie organizacji pozarządowych, a także zapobieganie wykluczeniu społecznemu, co w dużej mierze przyczynić się może do osiągnięcia celów założonych w Programie.
13.	Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027	Wizja: <i>Wykorzystywane zasoby endogeniczne, kompleksowe i wzajemnie uzupełniające się ogólnodostępne usługi zdrowotne i turystyczne, kreują przedsiębiorczość i zwiększają atrakcyjność zamieszkania w gminach Busko-Zdrój, Kazimierza Wielka, Pińczów i Solec-Zdrój.</i> Misja: <i>Współpracując międzysektorowo tworzymy kompleksową ofertę uzdrowiskową, która pobudza przedsiębiorczość i podnosi jakość życia mieszkańców Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska.</i>

		W Strategii wskazane zostały dwa cele strategiczne, dla każdego z nich po dwa cele szczegółowe, z kolei dla nich po dwa działania priorytetowe (łącznie 8 działań priorytetowych), w ramach których zdefiniowane zostały kluczowe do realizacji zadania. Na te cele w sposób pośredni lub bezpośredni w szczególności odpowiada: Cel 4. GPR: <i>Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych</i>, Kierunek działania 4.1. <i>Ochrona środowiska, zachowanie dziedzictwa naturalnego i ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń</i>; Kierunek działania 4.2. <i>Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej</i>.
14.	Strategia Terytorialna Partnerstwa Ponidzie (Dokument w trakcie konsultacji społecznych)	Wizja: Ponidzie w 2030 roku jest: • <i>regionem słynącym z czystego środowiska naturalnego, atrakcyjnym turystycznie – dziedzictwo przyrodniczo-kulturalne jest dumą jego mieszkańców, a oferta kulturalno-rekreacyjna jego znakiem „firmowym”,</i> • <i>regionem prężnie się rozwijającym, z atrakcyjnymi miejscami pracy oraz wysokiej jakości usługami, po które sięgają nie tylko jego mieszkańcy, ale także osoby przyjezdne,</i> • <i>regionem ludzi przedsiębiorczych, dbających o środowisko naturalne, aktywnie spędzających czas na łonie natury, którzy angażują się w sprawy ważne dla swojej lokalnej społeczności,</i> • <i>regionem wnoszącym wkład w rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy Województwa Świętokrzyskiego, Polski i Europy.</i> Misja: <i>Wzrost atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz rozwój gospodarczy regionu poprzez wykorzystanie wewnętrznych potencjałów obszaru Partnerstwa.</i> W oparciu o sformułowaną wizję oraz misję Partnerstwa, a także zidentyfikowane w procesie diagnostycznym kluczowe wyzwania i kierunki interwencji, zdefiniowano sześć celów strategicznych, które są bezpośrednio powiązane z działaniami rewitalizacyjnymi zaplanowanymi w ramach GPR Gminy Pińczów na lata 2023–2030.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ww. dokumentów strategicznych i planistycznych

*Strategia Rozwoju Gminy Miasta i Gminy Pińczów na lata 2022–2030*¹¹ wykazuje, że głównym problemem na terenie gminy jest: „niezadowalająca jakość życia mieszkańców i niedostatecznie wykorzystany potencjał do wzrostu atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej gminy”. Obszar rewitalizacji, ze względu na występowanie na nim czynników o różnym charakterze, które powodują sytuację kryzysową, a także ze względu na jego potencjał rozwojowy i znaczenie dla całej gminy, został wskazany w *Strategia Rozwoju Gminy Miasta i Gminy Pińczów na lata 2022–2030* jako obszar strategicznej interwencji kluczowy dla gminy. W Strategii określono 4 cele szczegółowe:

- *Poprawa warunków życia mieszkańców,*
- *Wysoka jakość i dostępność usług publicznych,*
- *Rozwój kapitału społecznego,*
- *Tworzenie atrakcyjnych warunków rozwoju gospodarczego.*

Realizacja celów przyczyni się do osiągnięcia stanu określonego w wizji przedstawionej w Strategii, tj.: *Przedsiębiorczy mieszkańcy, wykorzystując zasoby endogeniczne oraz dziedzictwo kulturowe i naturalne, współtworzą atrakcyjność turystyczną i osiedleńczą gminy*

¹¹ Strategia przyjęta Uchwałą Nr XLIX/518/2022 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 28 grudnia 2022 roku.

i 600-letniego Miasta Pińczów-Zdrój. Założenia GPR wpisują się w tę wizję oraz we wszystkie wskazane powyżej cele, przy czym najbardziej spójne ze sobą są:

- cel szczegółowy Strategii *Poprawa życia mieszkańców* jest spójny z GPR z kierunkiem działania 1.1. *Integracja, aktywizacja i edukacja mieszkańców*, kierunkiem działania 3.3. *Włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem*;
- cel szczegółowy Strategii *Wysoka jakość i dostępność usług publicznych* jest spójny z GPR z kierunkiem działania 2.1. *Rozwój usług publicznych*, kierunkiem działania 2.3. *Rozwój infrastruktury i usług sportu, rekreacji oraz kultury*; kierunkiem działania 2.2. *Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni i poprawa jakości środowiska naturalnego*;
- cel szczegółowy Strategii *Rozwój kapitału społecznego* jest spójny z GPR z kierunkiem działania 1.2. *Wzmacnianie partnerstw międzysektorowych oraz potencjału organizacji pozarządowych*, kierunkiem działania 3.2. *Efektywne pobudzanie aktywności społecznej i tożsamości lokalnej*;
- cel szczegółowy Strategii *Tworzenie atrakcyjnych warunków rozwoju gospodarczego* jest spójny z GPR z kierunkiem działania 3.1. *Wzmacnianie przedsiębiorczości i wzrost dochodów mieszkańców*.

Ponadto w podsumowaniu zawartej w Strategii analizie SWOT przedstawiono najistotniejsze problemy (słabe strony), które są uzasadnieniem dla potrzeby przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych wpisujących się w ww. kierunki: ***Największymi słabościami gminy są: niska aktywność gospodarcza mieszkańców, a co za tym idzie mała liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy oraz nowo rejestrowanych w porównaniu do średniej wojewódzkiej i krajowej. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna, potrzeba dostosowania i poszerzenia oferty usług dla seniorów, których jest w gminie coraz więcej i niedostateczne wykorzystanie zasobów kultury dla rozwoju gospodarczego, powinny być furtką dla tworzenia nowych podmiotów gospodarczych. Przedsiębiorcy oczekują komercyjnego klienta, dlatego ważny jest rozwój turystyki w mieście. Należy wspierać przedsiębiorczość, nawiązać lepsze relacje na szczeblu władza/samorząd – przedsiębiorca, a także stworzyć atrakcyjną ofertę inwestycyjną dla potencjalnych inwestorów. Inną, ważną kwestią jest również niepokojący spadek liczby mieszkańców gminy w zestawieniu z ujemnym przyrostem naturalnym i saldem migracji¹².***

Wszystkie przedstawione założenia dokumentów strategicznych i planistycznych gminy są powiązane z opracowanym Gminnym Programem Rewitalizacji, szczególnie w sferze społecznej, poprzez rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz potencjały i zasoby naturalne i kulturowe jakie posiada obszar rewitalizacji.

¹² Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Pińczów na lata 2022–2030, str. 11–13.

4. Szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania

Indykatywne ramy finansowe *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030* obejmują projekty podstawowe, które wynikają z planów projektowych gminy, podległych jej jednostek organizacyjnych, jak również projektów zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji planujących ich realizację na obszarze rewitalizacji lub poza wyznaczonym obszarem, ale wpływających na jego rozwój społeczno-gospodarczy.

Podsumowanie podanych wartości brutto poszczególnych projektów pozwoliło określić szacunkowe ramy finansowe dokumentu z podziałem na różne źródła finansowania (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2021–2027 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków Unii Europejskiej).

Ze względu na charakterystykę tematyczną projektów uzupełniających realizowanych w systemie ciągłym, a tym samym brak możliwości dokładnego oszacowania ich całkowitych wartości, ramy finansowe z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania podane zostały szacunkowo. Ramy finansowe dokumentu przedstawiono w tabeli 20.

Tabela 20 Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu (w mln zł)	Środki publiczne				Środki prywatne	Środki z innych źródeł
			Środki budżetu gminy	Środki UE		Krajowe środki publiczne		
				EFRR	EFS+			
PROJEKTY PODSTAWOWE								
1	Pińczów – miasteczko z klimatem – rozwój turystyczny i przestrzenno-gospodarczy Podobszaru I	25,0	6,0	16,0	-	1,0	1,0	1,0
2	Turystyczny Pińczów – tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego	42,5	9,0	25,0	-	3,0	3,0	2,5
3	Poprawa dostępu do usług publicznych oraz rozwój infrastruktury na Podobszarze I	24,0	5,0	17,0	-	1,0	1,0	-
4	Czyste środowisko, rozwój odnawialnych źródeł energii, ochrona cennych walorów przyrodniczych	25,0	5,0	14,0	-	-	3,0	3,0
5	Aktywna integracja i uczenie się przez całe życie szansą na lepszą przyszłość	8,5	1,0	-	6,0	0,5	0,5	0,5
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE								
1	Organizowanie zajęć rekreacyjnych i sportowych dla mieszkańców	6,0	1,0	-	2,0	1,0	1,0	1,0
2	Tworzenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej	9,0	1,0	5,0	-	-	3,0	-
3	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw na terenie całej gminy	20,0	2,0	8,0	-	-	8,0	2,0
4	Poprawa stanu infrastruktury i dostępu do usług publicznych	10,0	3,0	5,0	-	-	1,0	1,0
5	Organizacja ponadregionalnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych	6,0	1,0	-	2,0	1,0	1,0	1,0
6	Tworzenie infrastruktury i usług dostosowanych do ekonomicznych grup wieku	9,0	2,0	5,0	-	1,0	1,0	-
7	Tworzenie infrastruktury społecznej, zdrowotnej i opiekuńczej	10,0	3,0	4,0	1,5	-	1,0	0,5
8	Tworzenie systemu wspierania przedsiębiorczości mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji)	9,5	2,0	2,0	4,0	0,5	0,5	0,5
9	Rozwój infrastruktury edukacyjnej i wychowania przedszkolnego	14,0	2,0	6,0	2,0	2,0	2,0	-
10	Wdrażanie e-usług publicznych, szczególnie w obszarze administracji, edukacji, informacji przestrzennej	3,0	0,6	2,2	-	0,2	-	-
SUMA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH		125,0	22,0	72,0	6,0	5,5	8,5	7,0
SUMA PROJEKTÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH		96,5	17,6	37,2	11,5	5,7	18,5	6,0
SUMA		217,5	43,6	109,2	17,5	11,2	27,0	13,0

Źródło: Opracowanie własne

IV. Część wdrożeniowa

1. System realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem ponad kadencyjnym, określającym cele i plany działań rewitalizacyjnych na kilka lat, dlatego ważnym elementem decydującym o efektywności realizacji jego założeń jest skuteczny i zintegrowany system zarządzania. Proces wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, które wymaga dobrego przygotowania informacyjnego oraz stałej komunikacji z otoczeniem, opierającej się o pozyskiwanie obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

1.1. Struktura zarządzania dokumentem wraz z jego kosztami

Dla zagwarantowania, że przyjęte postanowienia będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostały warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania oraz weryfikacji.

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie założeń dokumentu jest Burmistrz Miasta i Gminy Pińczów przy pomocy pracowników Wydziału Ochrony Środowiska i Planowania w Urzędzie Miejskim w Pińczowie. Jednocześnie jest to efekt osadzenia rewitalizacji w ramach istniejących struktur organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Pińczowie, odpowiedzialnych za koordynację systemu zarządzania rozwojem gminy. W przypadku potrzeby wsparcia merytorycznego ww. referatu, wszyscy kierownicy i pracownicy Urzędu Miejskiego w Pińczowie oraz kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani będą do ścisłej współpracy i udzielania niezbędnych informacji.

Wdrażanie założeń rewitalizacji w ramach struktur organizacyjnych Urzędu przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się działań oraz spójności procedur w realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych („twardych”) oraz społecznych („miękkich”). Przewiduje się, iż w zależności od realizowanego przedsięwzięcia, w proces wdrażania będą włączani również przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji realizujących zaplanowane projekty.

Dodatkowo Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska i Planowania odpowiedzialny będzie za przepływ informacji między interesariuszami rewitalizacji (w tym partnerami projektów rewitalizacyjnych) a Burmistrzem, który będzie podejmował kluczowe decyzje dotyczące procesu rewitalizacji.

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych gminy, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Wszystkie projekty i/lub przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące zadania własne gminy będą wdrożone zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską w Pińczowie Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań. W zakres zarządzania środkami finansowymi niezbędnymi do wdrożenia projektów rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik Miasta i Gminy Pińczów.

Wydział Ochrony Środowiska i Planowania w ramach wykonywanych zadań będzie ściśle współpracował z Komitetem Rewitalizacji, powołanym jako organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów w zakresie rewitalizacji i partnerami projektów rewitalizacyjnych. Będzie również odpowiadał za obsługę techniczną i organizacyjną Komitetu Rewitalizacji. Głównym zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie nadzór nad efektywnością i jakością oraz postępem w realizacji określonych projektów, a tym samym celów GPR poprzez opiniowanie dokumentów i inicjatyw związanych z rewitalizacją.

W związku z tym, że realizacja zaplanowanych działań rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej, to interesariusze rewitalizacji, korzystając z dofinansowania projektów unijnymi środkami finansowymi, będą zobowiązani przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych (szczególnie w zakresie realizacji projektów partnerskich). Zasady realizacji projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego na lata 2021–2027 będą wynikać z obowiązujących dokumentów programowych, a determinowane będą określonymi procedurami konkursowymi.

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych nie ma szans powodzenia bez udanej współpracy, efektywnego współdziałania oraz wzajemnego uzupełniania się działań różnych podmiotów z sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. W związku z tym określenie zasad i sposobów współuczestnictwa interesariuszy jest kluczowym elementem osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, ograniczenia występowania konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania, a także jest podstawą tworzenia się współczesnych form samoświadomości społecznej.

Współpraca międzysektorowa w realizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie w kilku zintegrowanych wymiarach:

1. MERYTORYCZNYM – poprzez wspólne podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów, opiniowanie, realizowane przede wszystkim na poziomie Komitetu Rewitalizacji.
2. ORGANIZACYJNYM – polegającym na angażowaniu specyficznych i unikalnych zasobów oraz kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów.
3. FINANSOWYM – opierającym się na współudziale finansowym wszystkich partnerów poprzez zapewnienie wkładu własnego w realizację określonych przedsięwzięć i wykorzystanie koncepcji partnerstwa (w tym np. publiczno-prywatnego).

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej w celu poprawy jakości życia mieszkańców, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- 1) respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- 2) przejrzystość podejmowanych działań,
- 3) otwarty dialog z mieszkańcami.

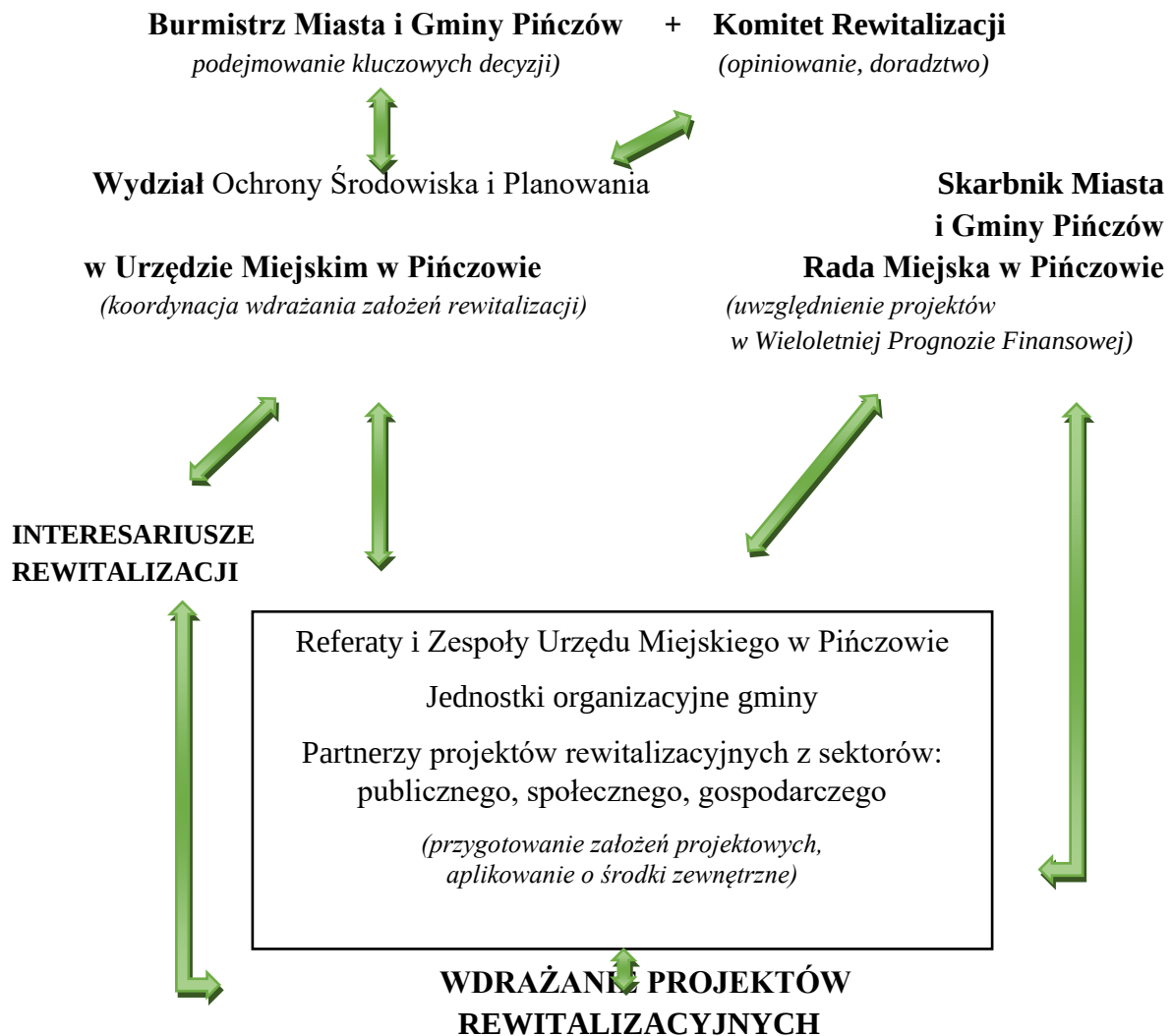
Współpraca pomiędzy interesariuszami rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez

skoordynowanie działań w ramach kilkunastu wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników;

- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców czy mieszkańców;
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażające się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

Schemat 5 Struktura zarządzania i wdrażania rewitalizacji w Gminie Pińczów

Źródło: Opracowanie własne

1.2. Harmonogram realizacji programu

Założono, że Gminny Program Rewitalizacji będzie dokumentem na lata 2023–2030, obejmującym okres realizacji zaplanowanych projektów. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie do aktualnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz wytycznych wynikających z perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021–2027. Z uwagi na okres obowiązywania programu przyjęto, że będzie to dokument strategiczny skoncentrowany terytorialnie i komplementarny problemowo, tj. mający przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej. Harmonogram wdrażania dokumentu przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21 Harmonogram wdrażania dokumentu

Lp.	Nazwa projektu	Okres realizacji (w latach)							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PROJEKTY PODSTAWOWE									
1.	Pińczów – miasteczko z klimatem – rozwój turystyczny i przestrzenno-gospodarczy Podobszaru I								
2.	Turystyczny Pińczów – tworzenie warunków do rozwoju sektora turystycznego, w tym uzdrowiskowego								
3.	Poprawa dostępu do usług publicznych oraz rozwój infrastruktury na Podobszarze I								
4.	Czyste środowisko, rozwój odnawialnych źródeł energii, ochrona cennych walorów przyrodniczych								
5.	Aktywna integracja i uczenie się przez całe życie szansą na lepszą przyszłość								
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE									
1.	Organizowanie zajęć rekreacyjnych i sportowych dla mieszkańców								
2.	Tworzenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej								
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw na terenie całej gminy								
4.	Poprawa stanu infrastruktury i dostępu do usług publicznych								
5.	Organizacja ponadregionalnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych								
6.	Tworzenie infrastruktury i usług dostosowanych do ekonomicznych grup wieku								
7.	Tworzenie infrastruktury społecznej, zdrowotnej i opiekuńczej								
8.	Tworzenie systemu wspierania przedsiębiorczości mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji)								
9.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej i wychowania przedszkolnego								
10.	Wdrażanie e-usług publicznych, szczególnie w obszarze administracji, edukacji, informacji przestrzennej								

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Promocja dokumentu

W celu efektywnego i skutecznego wdrożenia zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji ważne jest, aby umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie ich tworzenia i realizacji, a tym samym zapewnić skuteczną metodę komunikacji społecznej, czyli przekazywania danych do otoczenia. Szeroka komunikacja stanowić będzie jeden z fundamentów powodzenia całego procesu rewitalizacji, służąc osiągnięciu wizji obszaru rewitalizacji.

Podmiotami odpowiedzialnymi za organizację oraz przeprowadzenie działań promocyjnych związanych z opracowaniem i wdrażaniem założeń Gminnego Programu Rewitalizacji, a w jego ramach również wszystkich projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych – jest Wydział Ochrony Środowiska i Planowania w Urzędzie Miejskim w Pińczowie. Jednostka ta ma za zadanie zapewnić powszechny dostęp do bieżących informacji na temat prowadzonych przedsięwzięć, tj. o zakresie i wymiarze pozyskanego dofinansowania zewnętrznego dla poszczególnych projektów oraz rezultatach działań na poziomie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. Do zakresu ich działań należy wsparcie skutecznej komunikacji, opierającej się na następujących kanałach i narzędziach komunikacji:

- Internet – aktualizacja informacji z zakresu rewitalizacji i projektów realizowanych w ramach GPR na stronie internetowej gminy (pinczow.com.pl) oraz na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.pinczow.com.pl);
- komunikacja bezpośrednia – warsztaty, spotkania, posiedzenia itp.;
- inne środki promocji – plakaty, zawiadomienia, zaproszenia, ogłoszenia parafialne.

Działania promujące będą miały zarówno zasięg lokalny, jak i regionalny oraz skierowane będą do interesariuszy rewitalizacji, tj. takich grup odbiorców, jak:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i stowarzyszenia budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy miasta i gminy;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki organizacyjne gminy;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Celem działań związanych z promocją dokumentu jest dotarcie do jak najszerszej grupy interesariuszy – mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, a także instytucji publicznych mogących stać się partnerami w realizacji określonych działań rewitalizacyjnych.

Ponadto odpowiedzialność za upowszechnianie bieżących informacji na temat poszczególnych działań rewitalizacyjnych spoczywa również na partnerach realizowanych przedsięwzięć. Jeśli projekty będą współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, wówczas promocja tychże przedsięwzięć będzie się odbywać zgodnie z wytycznymi właściwych

instytucji w tym zakresie.

2. System monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu

Kluczowe znaczenie dla prawidłowej i efektywnej realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji ma system monitoringu skuteczności działań, oceny oraz wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu dokumentu.

2.1. Sposoby monitorowania i sprawozdawczości

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie się odbywało w oparciu o monitoring zmierzający do oceny stopnia realizacji celów rewitalizacji, a także zaplanowanych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Monitorowaniem, mającym na celu zapewnienie zgodności realizacji postanowień z wcześniej zatwierdzonymi założeniami, zajmować się będzie Wydział Ochrony Środowiska i Planowania Urzędu Miejskiego w Pińczowie we współpracy z innymi referatami/zespołami Urzędu, a także w drodze porozumienia m.in. z Powiatowym Urzędem Pracy w Pińczowie oraz Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pińczowie. Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez poszczególne referaty/zespoły, jednostki organizacyjne gminy oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze rewitalizacji i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań.

Wydział Ochrony Środowiska i Planowania Urzędu Miejskiego w Pińczowie będzie miał za zadanie:

- 1) gromadzenie i analizowanie informacji w układzie określonego dla celów i projektów zestawu wskaźników;
- 2) sporządzanie corocznie raportu/sprawozdania z postępu w realizacji dokumentu i przedstawianie go do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji, a następnie po pozytywnym zaopiniowaniu do zatwierdzenia przez Radę Miejską w Pińczowie;
- 3) udostępnianie lokalnej społeczności wyników sprawozdawczości poprzez ich publikowanie na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej oraz przekazywanie informacji wszystkim zainteresowanym podmiotom podczas spotkań z interesariuszami rewitalizacji.

Rada Miejska w Pińczowie analizować będzie postępy w realizacji głównych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez:

- 1) akceptację raportu/sprawozdania z postępu we wdrożeniu zapisów,
- 2) uwzględnienie i wprowadzanie zmian w zaplanowanych projektach rewitalizacyjnych zawartych w programie, a służących realizacji zadań własnych do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy (zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji).

Monitorowanie obejmować będzie zarówno rzeczowe, jak i finansowe aspekty wdrażania dokumentu.

Monitoring rzeczowy dostarczy danych na temat aktualnego stanu realizacji GPR oraz umożliwi ocenę postępu i efektywności jego głównych założeń. Mierzone będą one za pomocą zmian wskaźników produktu i rezultatu, przyporządkowanych do konkretnych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i wskaźników oddziaływania w odniesieniu do celów rewitalizacji, które wykorzystane zostały na etapie diagnostycznym gminy do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. W związku z tym posłużą do przedstawienia skali i charakteru zmian w aktualnej sytuacji czy tendencji zachodzących na obszarze rewitalizacji w porównaniu do terenu całej gminy (tabela 22). Wszystkie wskaźniki gromadzone będą na bieżąco w miarę postępu prac, natomiast ich stan osiągnięcia podawany będzie cyklicznie co 3 lata. Punktem odniesienia w procesie weryfikacji będą dane bazowe dostępne na etapie opracowania diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, czyli według stanu na koniec 2021 roku.

Monitoring finansowy dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków. Na poziomie dokumentu zakłada się monitoring w oparciu o okresowe sprawozdania finansowe. Dane zawarte w tych opracowaniach powinny obejmować m.in. wysokość wkładu własnego i pozyskanych środków zewnętrznych, wydatki poniesione w okresie objętym sprawozdaniem oraz od początku realizacji projektu, procentowy stan zaawansowania realizacji interwencji, stopień osiągnięcia założonych wskaźników, a także informacje na temat postępu wykonania przyjętego harmonogramu w oparciu o ustalony plan finansowy.

Do końca lutego kolejnego roku po skończonym okresie sprawozdawczym, referaty/zespoły Urzędu Miejskiego w Pińczowie, jednostki organizacyjne gminy i/lub podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów wchodzących w skład GPR zobowiązane są do składania informacji okresowej do Wydziału Ochrony Środowiska i Planowania. Dzięki temu sprawozdawczość zakłada bieżący i ciągły przepływ aktualnych informacji, co pozwala na weryfikację nieprawidłowości oraz wykrycie problemów w procesie wdrażania

i monitorowania GPR.

Dla osiągnięcia wartości docelowych wskaźników realizacji projektów, szczególna rola przypada beneficjentom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania przedsięwzięć współfinansowanych środkami finansowymi z Unii Europejskiej, w tym przygotowywania i przedkładania Instytucji Zarządzającej danym programem operacyjnym sprawozdań z ich realizacji oraz wniosków o płatność.

Tabela 22 Wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030

Założenia GPR	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	Wartość bazowa (stan 31.12.2021)	Średnia wartość dla gminy (31.12.2021)	Wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji (31.12.2030)
WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA DLA PODOBSZARU I						
Cel rewitalizacji 1. Efektywne wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców	<i>Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem</i>	%	Urząd Miejski w Pińczowie	13,0	15,7	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem</i>	%	Urząd Miejski w Pińczowie	27,1	25	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	-	Urząd Miejski w Pińczowie	-0,8	-0,7	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	-	Urząd Miejski w Pińczowie	-2,1	-1,3	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	osoby	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	56,3	38,7	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 osób wg miejsca zamieszkania</i>	osoby	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	12,9	1,1	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 1000 osób wg miejsca zamieszkania</i>	szt.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	10,1	7,0	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie	6,9	6,7	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
Cel rewitalizacji 2. Powstanie atrakcyjnej oferty usług publicznych	<i>Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców</i>	ha	Urząd Miejski w Pińczowie	0,02	0,2	Wartość min. 70% wartości średniej dla gminy w 2030 r.

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA DLA PODOBSZARU II						
Cel rewitalizacji 3. Mocny kapitał społeczny i przedsiębiorczych mieszkańców	<i>Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem</i>	%	Urząd Miejski w Pińczowie	13,8	15,7	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	-	Urząd Miejski w Pińczowie	-0,8	-0,7	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	-	Urząd Miejski w Pińczowie	-2,1	-1,3	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 1000 osób wg miejsca zamieszkania</i>	osoby	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2,0	1,1	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie	10,9	6,7	Wartość poniżej średniej dla gminy w 2030 r.
	<i>Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie	3,4	8,2	Wartość powyżej średniej dla gminy w 2030 r.
Cel rewitalizacji 4. Przyjazna przestrzeń do życia i atrakcyjna oferta usług turystycznych i uzdrowiskowych	<i>Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 1000 mieszkańców</i>	ha	Urząd Miejski w Pińczowie	0,0	0,2	Wartość min. 70% wartości średniej dla gminy w 2030 r.
Projekty/Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	WSKAŹNIKI PRODUKTU					
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie i partnerzy procesu rewitalizacji			Z powodu braku możliwości określenia tych danych na etapie sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, wartości docelowe na koniec 2030 roku zostaną określone na
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha				
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.				
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	szt.				
	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km				
	Przedsięwzięcia objęte wsparciem	szt.	Realizatorzy projektów			

	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	szt.	Urząd Miejski w Pińczowie i partnerzy procesu rewitalizacji		etapie projektowania i realizacji projektów
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w programie, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) [os./rok]	osoby	Urząd Miejski w Pińczowie i partnerzy procesu rewitalizacji		
	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby			
	Liczba osób z niepełnosprawnościami, objętych wsparciem w programie	osoby			
	WSKAŹNIKI REZULTATU				
	Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	Osoby	Urząd Miejski w Pińczowie		Z powodu braku możliwości określenia tych danych na etapie sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, wartości docelowe na koniec 2030 roku zostaną określone na etapie projektowania i realizacji projektów
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	Instytucje kultury, realizatorzy projektów		
	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/rok	Realizatorzy projektów, w tym Urząd Miejski w Pińczowie		
	Wytworzona energia odnawialna ogółem	MWh/rok	Realizatorzy projektów, w tym Urząd Miejski w Pińczowie		
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	Realizatorzy projektów, w tym Urząd Miejski w Pińczowie		
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby			

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Sposób ewaluacji i wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu

Przyjęto, że Gminny Program Rewitalizacji ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawienia się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów – będzie on aktualizowany. Przedsięwzięcia odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz gminy, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców wyznaczonego obszaru, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

Zgodnie z art. 22 ustawy o rewitalizacji, dokument będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów (przy pomocy pracowników Wydziału Ochrony Środowiska i Planowania Urzędu Miejskiego w Pińczowie oraz sporządzonego przez nich raportu/sprawozdania z postępu w realizacji założeń dokumentu) raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w programie. Ocena sporządzona przez Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów będzie podlegać zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz opublikowana zostanie na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej. Dopuszcza się również możliwość wcześniejszego wystąpienia z wnioskiem o zmianę treści dokumentu do Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów w ramach inicjatywy co najmniej 100 mieszkańców lub podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego lub społecznego na obszarze rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia, że program wymaga zmiany, Burmistrz Miasta i Gminy Pińczów wystąpi do Rady Miejskiej w Pińczowie z wnioskiem o jego zmianę. Dołączona zostanie do niego ww. opinia. Rada Miejska jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści dokumentu, a także jego aktualizację, poprzez podjęcie stosownej uchwały w tej sprawie. W tej sytuacji zmiana będzie dokonywana w trybie w jakim program był uchwalony. W przypadku, gdy nie będzie ona dotyczyła listy planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz nie będzie wymagać zmiany uchwały w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji – nie zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne, jak również postępowanie w sprawie uzyskania opinii (o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji).

W sytuacji stwierdzenia osiągnięcia celów dokumentu (w wyniku przeprowadzonej oceny), Rada Miejska uchyli uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów.

Ewaluacja ma na celu identyfikację oraz ewentualną poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizacji, z jednoczesnym uwzględnieniem założeń programowych. Jej zadaniem jest sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały oczekiwane rezultaty oraz czy wpłynęły one na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Ocena wszystkich zrealizowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostanie dokonana przy współudziale wszystkich interesariuszy rewitalizacji oraz w oparciu o 5 zasadniczych kryteriów ewaluacyjnych:

1. SKUTECZNOŚĆ (ang. *effectiveness*) – kryterium pozwalające ocenić, w jakim stopniu osiągnięte zostały cele dokumentu zdefiniowane na etapie planowania.
2. EFEKTYWNOŚĆ (ang. *efficiency*) – kryterium pozwalające ocenić poziom „ekonomiczności” zrealizowanych projektów, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów.
3. UŻYTECZNOŚĆ (ang. *utility*) – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie programu odpowiada zdiagnozowanym potrzebom grupy docelowej.
4. TRAFNOŚĆ (ang. *relevance*) – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele programu odpowiadają charakterowi i skali potrzeb w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.
5. TRWAŁOŚĆ (ang. *sustainability*) – kryterium pozwalające ocenić, na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem programu będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji.

Ewaluacja założeń programowych i stopnia realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w dokumencie zostanie podzielona na następujące części:

- 1) *ex-ante* (przed realizacją GPR) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem dokumentu);
- 2) *on-going* (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Wydział Ochrony Środowiska i Planowania Urzędu Miejskiego w Pińczowie, który będzie na jej podstawie przygotowywał sprawozdanie z realizacji GPR, co najmniej raz na 3 lata (jest to również instrument monitorowania bieżących zmian w otoczeniu);
- 3) *mid-term* (śródkresowa) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego możliwa jest aktualizacja dokumentu;
- 4) *ex-post* (na zakończenie wdrażania GPR) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych projektów w ramach GPR z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Wprowadzenie systemu monitoringu oraz powiązanej z nim procedury ewaluacji pozwoli wyeliminować w znacznym stopniu problem dezaktualizacji założeń i celów zawartych w GPR, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów realizujących poszczególne projekty, zmian prawodawstwa oraz innych warunków i okoliczności mogących wpłynąć na zasadność podejmowanych działań.

3. Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji

Partycypacja społeczna i działania aktywizacyjne zostały wpisane w proces rewitalizacji wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów jako fundament działań na wszystkich jego etapach, tj. diagnozowanie, programowanie, wdrażanie (w tym finansowanie), monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze objętym programem rewitalizacji. Ponadto realizuje *zasadę partnerstwa* wynikającą z art. 8 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów

(w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców, a także ekspertów) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Narzędzia i formy partycypacji społecznej zastosowane na każdym etapie sporządzenia i wdrażania GPR ukierunkowane zostały na możliwie dojrzałe formy, obejmujące nie tylko informowanie, ale również opracowywanie, konsultowanie, współdecydowanie, kontrolę obywatelską, badania ilościowe (m.in. ankieta on-line) czy inicjatywę lokalną (m.in. nabór pomysłów na projekty poprzez fiskę projektową). Ogólny schemat mechanizmów włączenia interesariuszy rewitalizacji na poszczególnych etapach rewitalizacji przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23 Zastosowane oraz zaplanowane formy partycypacji społecznej i partnerstwa na poszczególnych etapach rewitalizacji

Realizowane działania	Zastosowane oraz zaplanowane formy partycypacji społecznej i partnerstwa (mechanizmy włączenia interesariuszy rewitalizacji)
DIAGNOZOWANIE	
Diagnoza gminy w podziale na ustalone jednostki referencyjne we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji: - analiza wskaźnikowa ilościowa i jakościowa koncentracji problemów na podstawie ustalonych wskaźników dla poszczególnych jednostek we wszystkich ww. sferach; - analiza jakościowa potencjałów; - delimitacja przestrzenna obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.	1. Przeprowadzenie spotkania z Radnymi Rady Miejskiej w Pińczowie – przedstawicielami mieszkańców gminy. Spotkania miały na celu przedstawienie wyników przeprowadzonej diagnozy, przybliżenie zagadnień związanych z rewitalizacją, określenie propozycji obszaru rewitalizacji, a także poznanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców. 2. Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z diagnozą gminy i mapami poglądowymi granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Odbyły się w dniach 18.08–18.09.2023 r. (powiadomienie 7 dni wcześniej, tj. 11.08.2023 r.) w następujących formach: 1) zbieranie uwag i wniosków w formie elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, który można było dostarczyć: - drogą elektroniczną na podany w ogłoszeniu adres e-mail; - drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie; - bezpośrednio do sekretariatu w Urzędzie Miejskim w Pińczowie. 2) otwarte spotkanie z interesariuszami rewitalizacji z możliwością złożenia uwag i opinii w dniu 12.09.2023 roku w Sali Kinowej Pińczowskiego Samorządowego Centrum Kultury. 3) zbieranie uwag ustnych do protokołu w Sekretariacie Urzędu Miejskiego w Pińczowie. Zgodnie z art. 6 ust. 7 i 9 ustawy o rewitalizacji, niezwłocznie po zakończeniu niniejszych konsultacji została opracowana i opublikowana w dniu 20.09.2023 r. poprzez <i>Obwieszczenie nr 58/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów</i>, informacja podsumowująca ich przebieg wraz z rejestrem zgłoszonych uwag i odniesieniem się do uwag z uzasadnieniem, na stronie podmiotowej gminy i w BIP oraz tablicy ogłoszeń urzędu. W trakcie konsultacji społecznych dotyczących uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie spłynęła żadna uwaga. 3. Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Odbyły się w dniach 18.08–18.09.2023 r. (powiadomienie 7 dni wcześniej, tj. 11.08.2023 r.) w następujących formach: 1) zbieranie uwag i wniosków w formie elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, który można było dostarczyć: - drogą elektroniczną na podany w ogłoszeniu adres e-mail; - drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie; - bezpośrednio do sekretariatu w Urzędzie Miejskim w Pińczowie.

	2) otwarte spotkanie z interesariuszami rewitalizacji z możliwością złożenia uwag i opinii w dniu 12.09.2023 r. w Sali Kinowej Pińczowskiego Samorządowego Centrum Kultury. 3) zbieranie uwag ustnych do protokołu w Sekretariacie Urzędu Miejskiego w Pińczowie. W trakcie konsultacji społecznych dotyczących uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, w wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i/lub wnioski. Niezwłocznie po zakończeniu niniejszych konsultacji została opracowana i opublikowana poprzez <i>Obwieszczenie nr 57/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów</i> w dniu 20.09.2023 r. informacja podsumowująca ich przebieg.
PROGRAMOWANIE	
Sporządzenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030: - projektowanie i wybór rozwiązań; - określenie głównych założeń dokumentu; - identyfikacja i zaplanowanie listy projektów podstawowych oraz uzupełniających realizowanych przez różnych interesariuszy rewitalizacji; - określenie ram organizacyjno-finansowych realizacji rewitalizacji; - przeprowadzenie odpowiednich uzgodnień i zaopiniowanie dokumentu.	1. Przeprowadzenie badania ankietowego w dniach 12.12.2023–08.01.2024 r. dotyczącego sytuacji na obszarze rewitalizacji i potrzeb jego mieszkańców. 2. Przeprowadzenie otwartego naboru kandydatów na członków składu Komitetu Rewitalizacji, zgodnie z procedurą zawartą w Regulaminie, w dniach 09–23.10.2023 r. Zgłoszenia kandydatów można było dokonać w następujących formach: - drogą elektroniczną w formie skanu (poprzez wypełnienie <i>Formularza zgłoszeniowego na członka Komitetu Rewitalizacji</i>); - drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie; - bezpośrednio do sekretariatu w budynku Urzędu Miejskiego w Pińczowie. 3. Przeprowadzenie naboru fiszek projektowych w dniach 12.12.2023–25.01.2024 r., umożliwiających zgłoszenie propozycji projektów rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji: - drogą elektroniczną na adres e-mail; - drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie; - bezpośrednio do sekretariatu w budynku Urzędu Miejskiego w Pińczowie. 4. I posiedzenie Komitetu Rewitalizacji w dniu 08.12.2023 r. w Sali obrad Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Pińczowie w związku z opracowywanym Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Pińczów w celu wybrania Przewodniczącego i Zastępcy Komitetu i przekazania najważniejszych informacji na temat rewitalizacji. 5. Otwarte spotkanie z interesariuszami rewitalizacji z możliwością złożenia uwag i opinii w dniu 18 stycznia.2023 roku o godz. 10.00 w Urzędzie Miejskim w Pińczowie. 6. II posiedzenie członków Komitetu Rewitalizacji w dniu 28.02.2024 r o godz. 16:00 w celu omówienia pogłębionej diagnozy i wypracowania wstępnych założeń programowych do dokumentu. 7. Konsultacje społeczne dokumentu w dniach oraz zbieranie uwag w następujących formach: - drogą elektroniczną na adres e-mail; - drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie;

	- bezpośrednio do sekretariatu w budynku Urzędu Miejskiego w Pińczowie. 8. Otwarte spotkanie konsultacyjne z interesariuszami rewitalizacji z możliwością złożenia uwag i opinii w dniu o godz. w 9. Spotkanie z członkami Komitetu Rewitalizacji w dniu o godz. w Zgodnie z art. 6 ust. 7 i 9 ustawy o rewitalizacji, niezwłocznie po zakończeniu konsultacji została opracowana i opublikowana na stronie podmiotowej gminy i w BIP oraz tablicy informacyjnej Urzędu informacja podsumowująca ich przebieg wraz z rejestrem zgłoszonych uwag i odniesieniem się do uwag z uzasadnieniem.
WDRAŻANIE (FINANSOWANIE)	
Wdrażanie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030: - realizacja (wdrażanie) przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych (w tym w ramach partnerstw międzysektorowych); - prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej oraz aktywizacji interesariuszy rewitalizacji.	1. Organizacja przez gminę otwartego naboru na partnera/partnerów spoza sektora finansów publicznych do wspólnej realizacji projektu zgodnie z <i>Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021–2027</i> (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079). 2. Konkursy ofert dla organizacji pozarządowych. 3. Konkurs architektoniczny lub architektoniczno-urbanistyczny w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji. 4. Planowanie partycypacyjne obejmujące cykl spotkań służących zagospodarowaniu przestrzeni. 5. Warsztaty projektowe związane z kształtowaniem przestrzeni z wykorzystaniem map/makiet. 6. Spacery badawcze dla określonych grup społecznych w celu ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych czy infrastrukturalnych. 7. Realizacja projektów przez różnych beneficjentów (w tym w partnerstwach międzysektorowych). 8. Wspólne podejmowanie decyzji/kształtowanie przestrzeni/rozwiązywanie problemów/opiniowanie rozwiązań w trakcie cyklicznych spotkań Komitetu Rewitalizacji. 9. Spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami organizowane w miarę postępu wdrożenia projektów. 10. Realizacja małych inicjatyw interesariuszy rewitalizacji i wydarzeń lokalnych związanych z rewitalizacją.

MONITOROWANIE, EWALUACJA, AKTUALIZACJA	
Ocena realizacji założeń <i>Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030</i>: - prowadzenie monitoringu realizacji rewitalizacji; - wykonanie ewaluacji założeń programowych; - aktualizacja dokumentu.	1. Opiniowanie cyklicznych raportów/sprawozdań z postępu w realizacji dokumentu przez Komitet Rewitalizacji oraz ich upublicznianie na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej. 2. Spotkania informacyjno-konsultacyjne w celu przekazywania informacji na temat postępu we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych. 3. Opracowanie ewaluacji <i>mid-term</i> i <i>ex-post</i> z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z uzyskaniem opinii mieszkańców na temat efektywności przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych. 4. Możliwość wystąpienia z wnioskiem o aktualizację dokumentu przez inicjatywę co najmniej 100 mieszkańców lub podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego lub społecznego na obszarze rewitalizacji. 5. Opiniowanie zgłoszonych wniosków o aktualizację dokumentu przez Komitet Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja oraz zaplanowanie różnorodnych form partycypacji społecznej i aktywizacji społeczności lokalnej umożliwiło dotarcie do szerokiego grona przedstawicieli interesariuszy oraz poznanie ich potrzeb i oczekiwań w celu dostosowania wsparcia. Wartością dodaną przeprowadzonych metod partycypacji i „budowania” partnerstwa była możliwość skonfrontowania wiedzy o wielu aspektach funkcjonowania obszaru rewitalizacji przez różne środowiska lokalne, co w konsekwencji doprowadziło do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i będzie stanowiło podstawę uzasadnienia podjętych na nim działań. Ponadto zakłada się, że partycypacyjny model opracowania dokumentu będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o rewitalizacji: „partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji”.

W związku z powyższym na etapie sporządzenia *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030*, zgodnie z procedurą określoną przepisami ww. ustawy, powołany został Komitet Rewitalizacji, w skład którego wchodzi interesariusze rewitalizacji, tj. przedstawiciele mieszkańców gminy (w tym obszaru rewitalizacji), organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych gminy oraz innych grup społecznych. Pierwszym etapem procedury było uchwalenie przez Radę Miejską w Pińczowie *Uchwały nr LVI/615/2023 z dnia 29.09.2023 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji wraz z załącznikiem, stanowiącym Regulamin Komitetu Rewitalizacji*. Podjęcie uchwały poprzedzone było konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi w dniach 18.08–18.09.2023 r. w następujących formach: zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego (dostarczanego drogą elektroniczną na podany adres e-mail, drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Pińczowie, bezpośrednio do pokoju sekretariatu w budynku ww. Urzędu), **otwartego spotkania konsultacyjnego z interesariuszami rewitalizacji z zapewnieniem możliwości przedstawienia uwag, opinii i propozycji (w dniu2024 roku)** oraz zbierania uwag ustnych do protokołu w sekretariacie w budynku ww. Urzędu. Wszystkie dokumenty dostępne były w wersji papierowej w Urzędzie Miejskim w Pińczowie oraz w wersji elektronicznej na oficjalnej stronie internetowej Gminy Pińczów oraz na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Powiadomienie o planowanych konsultacjach zamieszczone zostało 7 dni wcześniej, tj. dnia 11.08.2023 roku. Po podjęciu ww. uchwały przez Radę Miejską, na zasadach określonych w przyjętym *Regulaminie Komitetu Rewitalizacji* ogłoszony został na stronie internetowej gminy, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pińczowie otwarty nabór na członków Komitetu Rewitalizacji, który trwał w dniach 9–23.10.2023 r. Zgłoszeń kandydatów można było dokonać poprzez wypełnienie *Formularza zgłoszeniowego na członka Komitetu Rewitalizacji* oraz dostarczenie go w taki sam sposób, jak w przypadku ww. formularza konsultacyjnego. Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur był Burmistrz Miasta i Gminy Pińczów. Wybrani kandydaci zostali powołani na członków Komitetu Rewitalizacji *Zarządzeniem nr 104/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów z dnia 2 listopada 2023 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji ds. Gminnego Programu Rewitalizacji*

Gminy Pińczów na lata 2023–2030 (zgodnie z limitami osobowymi określonymi w Regulaminie).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów w zakresie rewitalizacji.

Zasady jego działania określa *Regulamin Komitetu Rewitalizacji*, stanowiący załącznik do uchwały nr *LVI/615/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 29 września 2023 r.* Według zapisów niniejszego regulaminu, Komitet uprawniony jest do opiniowania GPR na etapie opracowania, a następnie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz podejmowania inicjatyw związanych z rewitalizacją w Gminie Pińczów. Ponadto uczestniczy w sporządzaniu i opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Pińczowie oraz zarządzeń Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów związanych z rewitalizacją.

4. Procedura strategicznej oceny oddziaływania dokumentu na środowisko oraz opiniowania przez właściwe instytucje

Przepisy *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) określają, dla jakiej kategorii dokumentów planistycznych, ze względu na ich indywidualną zawartość oraz zewnętrzne uwarunkowania, istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ponadto przesłanką obowiązkowo kwalifikującą do przedmiotowej oceny, zgodnie z art. 46 pkt 3 i art. 47. ww. ustawy jest stwierdzenie, iż w efekcie realizacji przedsięwzięć, wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Decyzję o przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydaje organ opracowujący projekt dokumentu sam bądź zgodnie z art. 47 ww. ustawy, w uzgodnieniu z właściwym organem ochrony środowiska, którym w tym przypadku jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach.

[Gmina Wystąpi z wnioskiem]

5. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji (SSR) na okres nie dłuższy niż 10 lat, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji. Nie przewiduje się jednak jej ustanowienia, a możliwość ta pozostaje jako opcja, która zostanie zrealizowana, o ile wystąpią czynniki potwierdzające zasadność tej decyzji w kontekście optymalnego wykorzystania jej narzędzi.

6. Sposób realizacji dokumentu a polityka mieszkaniowa i planowanie przestrzenne w gminie

6.1. Niezbędne zmiany w polityce mieszkaniowej

W związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów nie są wymagane zmiany w następujących uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 *Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego* (Dz. U. z 2023 r. poz. 725):

1. Uchwale Nr XXXVI/386/2021 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia *Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Pińczów na lata 2022–2026*.

6.2. Niezbędne zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

W związku ze sporządzeniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030 nie przewiduje się wprowadzania zmian w aktualnie obowiązujących dokumentach. Obecnie w Gminie Pińczów obowiązuje Studium przyjęte *Uchwałą nr XV/125/2019 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 16 października 2019 r.* ze zmianą wprowadzoną *Uchwałą nr XXX/329/2021 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 21 lipca 2021 r.*, Zmianą nr 2 wprowadzoną *Uchwałą nr XLV/465/2022 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 31 sierpnia 2022 r.*, Zmianą nr 3 wprowadzoną *Uchwałą nr LI/545/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 29 marca 2023 r.*, Zmianą nr 4 wprowadzoną *Uchwałą nr LIII/573/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 28 czerwca 2023 r.* Podstawowym zaś narzędziem polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obszar Gminy Pińczów ma częściowe pokrycie terenu obowiązującymi MPZP, które obejmują obszar ok. 23% powierzchni całkowitej gminy. Przy czym Miasto Pińczów ma pokrycie miejscowymi planami w ok. 92%, a gmina (z wyłączeniem miasta) w 18%. Pełne pokrycie planami mają wyłącznie sołectwa: Pasturka, Włochy, Skrzypiów oraz Borków. Na terenie miasta obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pińczów przyjęty *Uchwałą nr XL/372/09 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 25 listopada 2009 roku* wraz ze zmianami nr 2 (*Uchwała nr XLIX/405/14 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 26 lutego 2014 roku*), nr 3 (*Uchwała nr LIX/492/14 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 12 listopada 2014 roku*, zmieniona *Uchwałą nr V/32/15 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 27 lutego 2015 roku*), nr 4 (*Uchwała nr XL/346/17 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 28 grudnia 2017 roku*), nr 5 (*Uchwała nr XXXIV/373/2021 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 26 listopada 2021 r.*), nr 6 (*Uchwała nr*

XXVIII/311/2021 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 26 maja 2021 r.), nr 7 (Uchwała nr LI/546/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 29 marca 2023 r.) W Mieście Pińczów obowiązuje także Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Wierciczów” przyjęty Uchwałą nr LVI/469/14 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 24 września 2014 roku oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla „Zbiornika retencyjnego Pińczów na rzece Nida” w obrębie Miasta Pińczów oraz sołectw Skrzypiów i Kopernia w Gminie Pińczów – etap B (dotyczy „Bulwarów nad Nidą”), przyjęty Uchwałą nr LIII/572/2023 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 28 czerwca 2023 r.

Nie przewiduje się również konieczności sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.).

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w Gminie Pińczów	19
Mapa 2 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów – Podobszar I.....	20
Mapa 3 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów – Podobszar II	21
Mapa 4 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie świętokrzyskim w 2021 roku	42
Mapa 5 Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie województwa świętokrzyskiego w 2021 roku.....	43
Mapa 6 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie świętokrzyskim w 2021 roku.....	44
Mapa 7 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie świętokrzyskim w 2021 roku	45
Mapa 8 Formy ochrony przyrody na Podobszarze I rewitalizacji	46
Mapa 9 Formy ochrony przyrody na Podobszarze II rewitalizacji	47
Mapa 10 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Pińczów	49
Mapa 11 Rozmieszczenie przestrzenne inwestycyjnych projektów podstawowych na wyznaczonym Podobszarze I rewitalizacji	91
Mapa 12 Rozmieszczenie przestrzenne inwestycyjnych projektów podstawowych na wyznaczonym Podobszarze II rewitalizacji	92

Spis schematów

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pińczów	16
Schemat 2 Sfery tematyczne analizowane w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji	22
Schemat 3 Założenia dla Podobszaru I <i>Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030</i>	61
Schemat 4 Założenia dla Podobszaru II <i>Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030</i>	62
Schemat 5 Struktura zarządzania i wdrażania rewitalizacji w Gminie Pińczów	112

Spis tabel

Tabela 1 Wskaźniki obrazujące sytuację w Gminie Pińczów w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej	12
Tabela 2 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z poszczególnych powodów na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów w 2021 r.....	30
Tabela 3 Zidentyfikowane problemy oraz potencjały wyznaczonego Podobszaru I rewitalizacji	50
Tabela 4 Zidentyfikowane problemy oraz potencjały wyznaczonego Podobszaru II rewitalizacji	52
Tabela 5 Kierunki działań wraz z odniesieniem ich do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych, mające na celu eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk – Podobszar 1	63
Tabela 6 Kierunki działań wraz z odniesieniem ich do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych, mające na celu eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk – Podobszar II	64
Tabela 7 Projekt nr 1 IIT	66
Tabela 8 Projekt nr 2 IIT	67
Tabela 9 Projekt nr 3 IIT	68
Tabela 10 Projekt podstawowy nr 1	69
Tabela 11 Projekt podstawowy nr 2	71
Tabela 12 Projekt podstawowy nr 3	74
Tabela 13 Projekt podstawowy nr 4	77
Tabela 14 Projekt podstawowy nr 5	79
Tabela 15 Planowane źródła finansowania projektów podstawowych	83
Tabela 16 Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	84
Tabela 17 Komplementarność problemowa – potrzeby rewitalizacyjne wraz z odpowiadającymi im celami rewitalizacji i kierunkami działań oraz zaplanowanymi projektami podstawowymi i przedsięwzięciami uzupełniającymi	94
Tabela 18 Wykaz najważniejszych projektów zrealizowanych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji lub mających wpływ na jego rozwój społeczno-gospodarczy w Gminie Pińczów	97
Tabela 19 Nawiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji do dokumentów strategicznych i planistycznych	99
Tabela 20 Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030	108
Tabela 21 Harmonogram wdrażania dokumentu	113
Tabela 22 Wskaźniki monitoringowe wdrażania <i>Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pińczów na lata 2023–2030</i>	117
Tabela 23 Zastosowane oraz zaplanowane formy partycypacji społecznej i partnerstwa na poszczególnych etapach rewitalizacji	123

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności na Podobszarze I w latach 2017–2021	24
--	----

Wykres 2 Liczba ludności na Podobszarze II – w latach 2017–2021	24
Wykres 3 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku na Podobszarze I rewitalizacji w latach 2017–2021	25
Wykres 4 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku na Podobszarze II rewitalizacji w latach 2017–2021	26
Wykres 5 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w stosunku do ludności ogółem w 2021 r. na podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów	26
Wykres 6 Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2021 r. na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim	27
Wykres 7 Przyrost naturalny i saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego	28
Wykres 8 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania w 2021 r. w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim, województwie świętokrzyskim i kraju	29
Wykres 9 Średnie % wyniki z egzaminu ósmoklasisty w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim, województwie świętokrzyskim i kraju w 2021 r.	32
Wykres 10 Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku (I tura) oraz w wyborach parlamentarnych w 2019 roku na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim	34
Wykres 11 Powierzchnia terenów zagospodarowanych pod działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadającą na 1 000 mieszkańców na podobszarach rewitalizacji i ogółem w Gminie Pińczów w 2021 r.	37
Wykres 12 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim w 2021 r.	38
Wykres 13 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 1 000 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w Gminie Pińczów, powiecie pińczowskim i województwie świętokrzyskim w 2021 r.	38
Wykres 14 Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na podobszarach rewitalizacji i w Gminie Pińczów w 2021 r.	40
Wykres 15 Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych na podobszarach rewitalizacji i w Gminie Pińczów w 2021 r.	40

Załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji